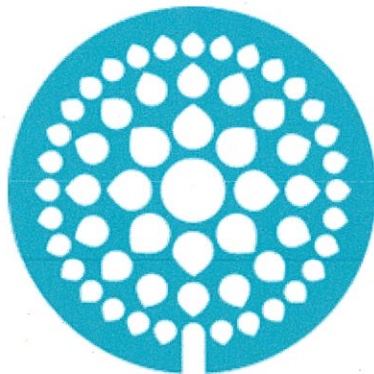

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2016. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Puskás Zoltán igazgató

Jóváhagyom:

Dr. Rác András helyettes államtitkár

Csopak, 2017. július

A jelentést készítették:

Összeállította:

Puskás Zoltán, Petróczi Imre

Írta és adatot szolgáltatott:

Antal Balázs, Bakonyi Zsuzsanna, Barcza Ákos, Barcza Gábor, Baski Bálint, Békássy Gábor, Bíró Boglárka, Bíró Éva, Czigány Anna, Császár Ivett, Csendes Judit, Cserép Attila, Csiszár László Viktor, Dr. Cservenka Judit, Dr. Gabler Júlia, Dr. Kopek Annamária, Dr. Nagy Lajos, Dr. Lőkkös Andor, Fallmanné Belegrai Angéla, Fejes Éva, Fischer József, Gáborné Sárdy Julianna, Gál Róbert József, Hajdu Anita, Hardy Ferenc, Héri János, Horváth Melitta, Jagasits Szilárd, Józsa Erika, Kenéz István, Kenéz Mihály, Kiss György, Kiss Katalin, Knauer Anna, Korbély Zoltán Barnabás, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, Magyar Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Miókovics Eszter, Nagy Anita, Nagy Attila, Nagy Attiláné, Nagy Dániel, Nagy Károly, Nagy Kornél, Németh-Bakos Judit, Novotny Zsolt, Orbánné Veörös Júlia, Páli Katalin, Papp Sándor, Pardi Melinda, Petróczi Imre, Puskás Zoltán, Réfi Veronika, Riczinger Dóra, Rozner György, Schnetz Ilona, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Somlai Szilárd, Soós Edina Tünde, Szabó Attila, Szilvási Mónika Lili, Szinai Péter, Szücsné Vinkler Klára, Veronika, Takács Bódis Attila, Takács Edina, Toldy Attila, Tompa Ferenc, Tóth Lívía, Tóth Szabolcs, Tóthné Leitold Helga, Troják Gábor, Vers József, Versné György Edit, Veszelszki Márta, Vókó László, Wachter Kinga, Weöres Márta, Zábrák Károly, Zagyva-Fazekas Veronika

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. Személyi állomány	6
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	8
3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai	8
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)	8
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)	10
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok).....	11
3.1.4. Natura 2000 területek	12
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek.....	12
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezeléssel rendelkező részterületei	14
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok).....	14
3.3. Saját vagyonkezelésű területek	15
3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek.....	15
3.4.1. Védett mesterséges üregek.....	15
3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek	15
3.6. Magas Természeti Értékű területek.....	16
4. Kutatás és monitorozás	17
4.1. Kutatás	17
4.2. Monitorozás	23
4.3. OKIR-ba betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	35
4.4. Jelentési kötelezettség.....	35
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	36
5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek.....	36
5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek	36
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés.....	37
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	37
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	39
5.3. Élőhely-rehabilitáció	43
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek.....	43
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	43
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése	43
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek	46
5.5.1. Idegenhonos inváziós növényfajok	46
5.5.2. Idegenhonos inváziós állatfajok.....	48
5.6. Génmegőrzés	49
5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében	49
5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében.....	51
5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás.....	51
5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő és Natura 2000 erdőterületek	51
5.7.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése.....	52
5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás.....	53
5.9. Halgazdálkodási vízterületek	54
5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek	56
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak	59
5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység.....	60
6. Tájvédelem	62
6.1. Egyedi tájértékek	62
6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben.....	64
6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése	65
6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység.....	66
7. Projektek	68
8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység	80
8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma	80
8.1.1. Szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára	80
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára.....	81
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	81
8.2. Szabállysértés.....	81
8.3. Természetvédelmi bírság.....	82
8.4. Büntető ügyek	82
8.5. Polgári perek.....	82

8.6. Egyéb jogi ügyek.....	83
9. Természetvédelmi őrszolgálat	85
9.1. Alapadatok.....	85
9.1.1. Személyi feltételek	85
9.1.2. Technikai felszereltség	85
9.1.3. Polgári természetőrök	85
9.2. Feladatellátás	86
9.2.1. Hatósági feladatellátás.....	86
9.2.2. Együttműködések más hatóságokkal	86
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	86
10. Költségvetés, vagyon	87
10.1. Kiadások	89
10.2. Bevételek.....	91
A költségvetési támogatás alakulása 2013-2016. között.....	95
10.3. Vagyon	95
10.3.1. Befektetett eszközök.....	95
10.3.2. Forgó eszközök.....	98
10.4. Épületek.....	99
10.5. Eszközök	99
11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok	101
11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra	101
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok	101
11.1.2. Tanösvények.....	101
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek	102
11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek	102
11.1.5. Szálláshelyek	102
11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények	102
11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	103
11.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák).....	103
11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	103
11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák	103
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)	103
11.2.5. Kiadványok.....	105
11.2.6. Látogatóstatisztika.....	106
11.3. Társadalmi kapcsolatok	107
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása	107
11.3.2. Sajtó és egyéb megjelenések.....	108
11.4. Tervezett fejlesztések (2017).....	109
11.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő)	109
11.6. Fontosabb események.....	112
12. Közfoglalkoztatás	117
12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek.....	117
12.2. Elvégzett feladatok, eredmények.....	117
12.3. Tapasztalatok	120
12.4. Javaslatok	121
13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel	122
14. Belföldi és külföldi együttműködés	123
15. Ellenőrzés	124
16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása.....	134
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv).....	138

1. Bevezetés

A 2016. év ismét számos feladatot adott és eredményt hozott a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnak (BfNPI), amely részleteit tartalmazza ez az éves jelentésünk.

Fontos változás, hogy 2016. január 1-től az Igazgatóság engedélyezett létszáma 106 főre növekedett a Földművelésügyi Minisztérium engedélye alapján. Ehhez is kapcsolódóan az év elején megalkottuk az új Közzolgálati Szabályzatunkat.

Igazgatóságunk a 2016. évben az EUROPARC Szövetség tagszervezete lett. Az EUROPARC az európai nemzeti parkok, természetvédelmi állami szervek és civil szervezetek képviselőit tömörítő, európai szintű szervezet.

A jövőbeni természetvédelmi fejlesztéseket részben megalapozza a 1646/2015. (IX. 10.) Korm. határozat, amely révén a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretei között 10 projektünk eredményesen pályázott.

Fontos szakmai eredmény az is, hogy elvégeztük az UNESCO Globális Geopark cím újraértékelési eljárásához kapcsolódó tevékenységeket: az önértékelési dokumentáció elkészítése, földtani természetvédelmi beavatkozások, ismeretterjesztési és tájékoztatási infrastruktúra szükség szerinti javítása, cseréje, tárgyalások stratégiai partnerekkel, a terepi értékelő bejárás előkészítése és lebonyolítása.

Az ökoturisztika egyik kiemelt eredménye az, hogy a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont „Bakony-Balaton Geopark nyugati Kapuja” elnyerte a 2016. év Ökoturisztikai Látogatóközpontja címet.

Tekintettel fentiekre is az Igazgatóság és azon belül a munkatársak szakmai munkáját elismerések is kísérték:

Takács Edina	Miniszteri Elismerő Oklevél (Március 15. Állami Ünnepe)
Szerdahelyiné Bohák Mária	Pro Natura Emlékplakett (Föld Napja)
Knauer Anna	Miniszteri Elismerő Oklevél ((Föld Napja)
Sárdy Julianna	Miniszteri Elismerő Oklevél (Föld Napja)
Veszelszki Márta	Miniszteri Elismerő Oklevél (Augusztus 20. Állami Ünnepe)
Kenéz István	Miniszteri Elismerő Oklevél (Október 23. Állami Ünnepe)

2. Személyi állomány

2016. december 31.		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2016- ban szerzett vizsgák, diplomák
Engedélyezett létszám	Kormánytisztviselő	0	7	61	41 fő/5 nyelv	3 fő közig szakvizsga; 54 fő teljesítette a képzési kötelezettségét
	Ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt hatálya alá tartozó	7	25	8	4 fő/2 nyelv	-
	Közfoglalkoztatott	66	12	9	7 fő/2 nyelv	1 fő vett részt továbbképzésen
Összesen		73	44	78	52 fő/5 nyelv	-

2016. január 1-től az Igazgatóság engedélyezett létszáma 106 főre növekedett a Minisztérium engedélye alapján. Az Igazgatóság 2015. évi záró létszáma 125 fő volt, 2016. évben nyitó létszám 104 fő, melyből 2 fő volt állományon kívül (1 fő GYES, 1 fő GYED).

2016. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 195 fő, amelyből 1 fő GYED-en, 1 fő GYES-en volt. (A 195 főből 87 fő közfoglalkoztatott.)

2016. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 195 fő, ebből a kormánytisztviselők és az Mt-s munkatársak átlaga 112 fő, a közfoglalkoztatottak éves átlaga 83 fő volt.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 21 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 17 fő volt.

A 2016. évben a március 1-től 2017. február 27-ig tartó közfoglalkoztatási pályázatok alapján összesen 119 fő dolgozó került felvételre, mely a pályázatok idejének átlagában 83 fő közfoglalkoztatott foglalkoztatását jelentette. A közmunka pályázat alapján foglalkoztatott 87 fő fizikai munkavállalóval kellett ellátni az állattartással és területkezeléssel kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében és a turisztikai feladatok ellátásában 24 fő, igazgatási feladatok ellátásában 6 fő vett részt, míg irodai adminisztrációs feladatot 2 fő látott el.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

Az egy főre jutó átlagos jövedelem 2015 decemberében a kormánytisztviselők között 318.490.- Ft, az Mt. hatálya alapján foglalkoztatottak körében 135.310.- Ft volt.

Az egy főre jutó átlagos jövedelem 2016 decemberében a kormánytisztviselők között 308.429.- Ft, az Mt. hatálya alapján foglalkoztatottak körében 150.982.- Ft volt.

Az egy főre jutó átlagos jövedelem csökkenése következett be a kormánytisztviselők között 2015-ről 2016-ra. Az Mt. hatálya alá tartozók átlagkeresete 11,58%-kal növekedett.

Igazgatóságunknál célfeladat megállapodás és ehhez tartozó kifizetés nem történt.

Jutalom kifizetésére 2016. évben nem volt lehetőség.

Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok eredeti előirányzata 90.660 e Ft volt. Év végén a módosított előirányzat - az Igazgatóság beszámolójával egyezően – 140.867 e Ft lett. A munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzat keretében végrehajtott kormány hatáskörű előirányzat módosításból 520 eFt a "A költségvetési szervek és az egyházi személyek foglalkoztatottjainak 2016. évi kompenzációjáról" szóló 400/2015. (XII. 15.) Kormányrendelet alapján kapott támogatás.

A 11.858 e Ft irányító szerv hatáskörében lévő módosítás az intézményi működési bevétel fejezeti hatáskörű módosításából adódott.

Év közben intézményi hatáskörben 37.829 e Ft módosítására került sor, melynek oka az állományba tartozó dolgozók és a közmunkások béréhez kapcsolódó munkaadói járulékok kifizetése volt.

A munkaadót terhelő járulékok módosított előirányzata 2015. évhez képest (117.867 eFt) 19,52%-os növekedést mutat (140.867 e Ft).

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Működési terület (ha)		1.013.850 ha				
	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	57.019	10.471	0	1	7.062
Tájvédelmi körzet	3	11.240	248	0	2	9.386
Természetvédelmi terület	27	5.499	0	0	4	920
Természeti emlék	0	0	0	0	0	0
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	50*	0
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	0	0
Összesen	30	73.758		0	57	17.368

* - Igazgatóságunk működési területén 123 db – természeti emlékként védelemre tervezett – földtani alapszelvény található. Elképzelhető, hogy a további vizsgálatok alapján azonban több esetben nem lesz lehetséges a védetté nyilvánítás (pl. bányászati vagy építési tevékenység, megsemmisülés).

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Balaton-felvidéki NP	282/NP/97	57.019	10.472
Magas-Bakony TK	239/TK/91	8.753	478
Somló TK	257/TK/93	583	87
Mura-menti TK	308/TK/07	1.904	107
Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT	9/TT/42	2	
Zirci arborétum TT	23/TT/51	18	
Uzsai csarabos erdő TT	25/TT/51	110	
Szentgáli-tiszafás TT	29/TT/51	213	
Úrkúti-őskarszt TT	33/TT/51	3	
Fenyőfői-ősfenyves TT	56/TT/54	579	

Várpalotai homokbánya TT	57/TT/54	1	
Balatonkenesei-tátorjános TT	93/TT/71	2	
Darvas-tó lefejtett bauxitlencse TT	96/TT/71	34	
Sümegei Mogyorós-domb TT	125/TT/76	65	
Zalacomári madárrezervátum TT	129/TT/76	263	
Farkasgyepői kísérleti erdő TT	147/TT/77	359	
Keszthelyi-kastélypark TT	178/TT/85	8	
Devecseri Széki-erdő TT	179/TT/85	297	38
Balatonfüredi-erdő TT	185/TT/86	869	
Tapolcafői-láprét TT	223/TT/90	13	
Bakonygyepesi-zergebogláros TT	224/TT/90	24	
Hódoséri-ciklámenes TT	227/TT/90	24	
Attyai-láprét TT	256/TT/93	15	
Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	262/TT/93	15	
Hévízi-tó TT	263/TT/93	60	
Sárosfői-halastavak TT	264/TT/93	278	76
Látrányi-puszta TT	247/TT/92	207	
Nagyberek Fehér-víz TT	150/TT/77	1.583	
Somogyvári Kupavár-hegy TT	166/TT/78	28	
Nyirádi Sár-álló TT	301/TT/05	395	
Sümegei Fehér-kövek TT+erdőrezervátum	316/TT/07	308	47

Védelemre tervezett területek:

Név	Kiterjedése (ha)
Balaton-felvidéki NP bővítése	7.062
Marcál-medence TK	3.000
Kerka-menti TK	6.386
Mórichelyi-halastavak TT	450
Zalacomári-madárrezervátum TT bővítése (Csörnyeberek erdőrezervátum)	20
Remetekert Erdőrezervátum	156
A Magas-bakonyi TK bővítése (Tóth-árok Erdőrezervátum)	189
Vaskereszt Erdőrezervátum	135
Vétyemi bükkös Erdőrezervátum	178

Kiegészítő információk:

A Zalacomári madárrezervátum TT bővítése: Csörnyeberek Erdőrezervátum összes területe 105 hektár, de ebből már védett 85 hektár, a tényleges bővítés 20 ha.

A Magas-bakonyi TK bővítése: Tóth-árok Erdőrezervátum összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár, a tényleges bővítés 189 ha.

A földtani alapszelvények, földtani képződmények illetve ásvány/ösmaradvány-lelőhelyek országos jelentőségű védett természeti területté (természeti emlékké) nyilvánításának szakmai előkészítése, ezen belül a tervezési területek természetvédelmi kezelési terveinek megalapozó dokumentációjának elkészítése tárgyában külső partnerrel még 2015. évben szerződést kötöttünk (a BfNPI munkatársának koordinálásával, aki elvégezte a tervezési területek lehatárolását is stb.), a 2016. évben teljesített szerződés eredményeképpen elkészült alábbi dokumentációkat adtuk át a Minisztérium részére:

Védelemre tervezett alapszelvény leendő megnevezése	Az adott földtani alapszelvény azonosító kódja
Szilas-árok földtani alapszelvény természeti emlék	J-33
Borzavári Templom-domb földtani alapszelvénye természeti emlék	T-085
Borzavári úti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	K-21
Tankcsapda és Hosszú-árok földtani alapszelvény természeti emlék	J-26, J-27
Lókúti kőbánya melletti földtani alapszelvény természeti emlék	K-25
Lókúti legelő földtani alapszelvény természeti emlék	J-28
Lókúti temető feletti földtani alapszelvény természeti emlék	K-24
Tilos-erdő földtani alapszelvény természeti emlék	K-55
Szappan-völgyi kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	K-50
Köves-tábla kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	K-02
Zsidó-hegyi útbevágás földtani alapszelvény természeti emlék	K-06

2016. évben Igazgatóságunk e munka folytatásaként további 24 db földtani alapszelvény, földtani képződmény, illetve ásvány/ösmaradvány-lelőhely országos jelentőségű védett természeti területté (természeti emlékké) nyilvánításának szakmai előkészítésére vonatkozóan kötött szerződést külső partnerrel, ennek teljesítése 2017. júniusban esedékes.

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	1*	49	228	13950
Szikes tavak	0	–	0	–
Kunhalom	177	–	93	–
Földvár	8	–	53	–
Forrás	407	–	172	–
Víznyelő	137	–	393	–

*A Nyirádi Sár-álló TT területét érinti részben lápterület, melynek lehatárolása a TT kihirdetését megelőzően történt.

Új adatok 2016. évben nem kerültek a kataszterbe.

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	102	7374	127	6.576
Szikes tavak	0	–	0	–
Kunhalom	0	–	270	–
Földvár	0	–	61	–
Forrás	0	–	579	–
Víznyelő	0	–	530	–

A táblázatban szereplő, lápokra vonatkozó adatok tekintetében Igazgatóságunk nem rendelkezik naprakész nyilvántartással, mivel az egyedi hatósági határozat meghozatala nem Igazgatóságunk feladatkörébe tartozik. A táblázat adatai nagyságrendileg helytállóknak tekinthetők.

Források:

A korábbi években felmért terepi adatok feldolgozása során közvetlenül az FM Tájvédelmi, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztály által összeállított digitális adatbázisba kerültek feltöltésre a források adatai, főbb vízkémiai paraméterei. Országos összehasonlításban Igazgatóságunk szolgáltatta eddig a legtöbb, minden tekintetben szabatos adatot a természetvédelmi nyilvántartás számára. A felmérés eredményeit gyakran tudjuk a napi munkánk során is hasznosítani (településrendezési tervek véleményezése stb.). 2016. évben a BfNPI munkatársának szakmai irányítása, illetve a szerződéshez kapcsolódó egyes részfeladatok elvégzésének feladatai mellett külső partnerrel szerződést kötöttünk 22 db, jelentős természetvédelmi értékkel rendelkező forrás teljes körű természetvédelmi dokumentációjának elkészítésére annak érdekében, hogy azokat egyedi hatósági határozattal bejegyezzék. A teljesítés 2017 júniusában esedékes.

Víznyelők:

Új adatok 2016. évben nem kerültek az ex lege víznyelők kataszterébe, de Igazgatóságunk működési területének nagy részén – főleg az amúgy nem védett területeken – már a korábbiakban befejeződött a felmérés.

3.1.3. "Ex lege" védett természeti értékek (barlangok)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	696	0

Ebből egyedi jogszabállyal védett természeti területen 190 db található.

A jelenleg aktuális adatbázisban nyilvántartott barlangok száma az alapadatok folyamatos ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-el történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek teljes földalatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll. 2016. évben a Minisztérium által biztosított keret terhére kötött szerződés keretében a Berger Károly-, a Kessler Hubert-barlang térképezésének folytatása, a Kincses-gödör új térképe, illetve a Kessler Hubert-barlang természeti állapotfelvétele készült el. Igazgatóságunk finanszírozásában elkészült a Hársküti-cseppkőbarlang biztonságos lezárása.

3.1.4. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	5	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	63	250.053	0
Összesen	65*		0

* - 3 terület mindkét kategóriához tartozik!

Változás nem volt Natura 2000 területek tekintetében a 2016. évben.

Főbb tevékenységek a Natura 2000 hálózattal kapcsolatban:

- Natura 2000 területek fenntartási tervei: lásd 5.1.B) fejezetet.
- Az éves rendnek megfelelően frissítettük a Natura adatbázist (SDF) és a szükséges javításokat (pl. veszélyeztető tényezők új kódok szerinti megadása).
- Részt vettünk az országos Natura 2000 értekezleten.

Kimondottan csak Natura 2000 területet érintő be-, feljelentést tettünk (pl. fakivágás, szemétkerakás, illegális kotrás) az illetékes hatóságoknál:

- Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 5
- Natura 2000 területen off-road pálya létesítése: 1
- Natura 2000 területen engedély nélküli nádégetés: 1
- Natura 2000 területen engedély nélküli rendezvény: 1
- Natura 2000 terület engedély nélküli felszántása: 1

Tanösvények Natura 2000 területeken:

- Lóczy-gejzírösvény - Tihanyi-félsziget
- Boroszlán tanösvény - Bakonybél
- Geológiai-botanikai tanösvény - Badacsony
- Bazaltorgonák tanösvény - Szent-György-hegy
- Kócsag tanösvény Diás-sziget - Kis-Balaton
- Búbos vöcsök tanösvény Kányavári-sziget, Balatonmagyaród - Kis-Balaton
- Aknabarlangok tanösvény Tés - Keleti-Bakony
- Kitaibel tanösvény - Somló
- Zergeboglár tanösvény - Nemeshany részleges
- Zádor tanösvény - Pécsely
- Pele tanösvény - Keszthelyi-hegység
- Sásdi-legelő tanösvény - Káli-medence
- Batyki láprét tanösvény - Batyk

Bemutatóhelyek Natura 2000 területeken:

- Lóczy-barlang Balatonfüred
- Csodabogyós-barlang Balatonederics
- Kápolnapuszta Bivalyrezervátum Zalakomár
- Fekete István emlékhely Diás-sziget (Kis-Balaton)

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

-Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	0

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2016. évben.

-MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Bioszféra-rezervátum	1	235.663	0

2012. július 11-én Párizsban az UNESCO Nemzetközi Koordinációs Testülete elfogadta a Mura-Dráva-Duna határon átnyúló bioszféra-rezervátum horvát-magyar közös jelölését. A táblázat adatai az egész magyarországi területre vonatkoznak. Igazgatóságunk a Mura-folyó révén érintett 1.904 hektáron. Az új, és egyben első hazai határon átnyúló bioszféra-rezervátumot a Vidékfejlesztési Miniszter 2012. november 8-án avatta fel Szentborbáson. A kihirdetéssel kapcsolatos jogszabály előkészítés alatt van.

Időközben megkezdődött az 5 országra történő kibővítés előkészítése. A kapcsolódó programokban Igazgatóságunk aktívan részt vállal.

A 2016-ban beadott pályázatok közül a WWF által koordinált „coop MDD” INTERREG projekt nyert, megvalósítása megkezdődött. Ennek fő témája az oktatás „Water School” program elem és az ismertség növelése lakossági rendezvények, kiadványok révén.

A bioszféra-rezervátum területén gazdálkodási központ létrehozására sikeres KEHOP pályázatot adtunk be. Fenti forrásoknak is köszönhetően 2 fővel bővítettük a területi létszámot és helyi irodát nyitottunk a térségben. További 2 pályázat beadásra került, valamint 3 előkészítés alatt áll, az „Ember és Bioszféra” UNESCO program megismertetéséhez, területi népszerűsítéséhez, az értékek felméréséhez kapcsolódóan.

-Európa Diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

Az Európa Diploma által érintett területen zajlott:

- Újabb ürge visszatelepítésre került sor.
- A KEHOP projektünk végrehajtása során megkezdtük a tanösvények felújításának, új szakaszok építésének, valamint a legeltetés feltételeinek javítását és a Belső-tó rehabilitációját célzó beruházásainknak a részletes tervezését.
- A Diploma ajánlásainak megfelelően a vagyonkezelésünkben álló terület nagyságát területcserék révén növeljük (folyamatban lévő ügyek).
- Folytattuk a gyepterületek arányának megőrzését illetve növelését, valamint az inváziós fajok visszaszorítását célzó területkezelési munkákat.
- Mintegy 150 terepi oktatási programot tartottunk a területen.
- Az Európa Diplomás terület éves jelentését kibővített formában készítettük el, készülve a 2017-ben következő felülbírálatra.

-Világörökség helyszínek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Világörökség	0	0	0

-UNESCO Globális Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
UNESCO Globális Geopark	1	324 352	0

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton Geopark 2012 őszétől tagja a Globális Geopark Hálózatnak, egyben az Európai Geopark Hálózatnak. Az UNESCO – az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének – 38. közgyűlése 2015. november 17-én megszavazta az új Nemzetközi Földtudományi és Geopark Programot, amelynek köszönhetően a Bakony–Balaton Geopark is elnyerte az UNESCO Globális Geopark elismerést.

Geoparkunk négy évente esedékes újraértékelésére 2016. évben került sor: év elején az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságon keresztül megküldtük az újraértékelési dokumentációt Párizsba, majd az UNESCO által delegált külföldi szakértők terepi látogatására július végén került sor. Dr. Marie-Luise Frey és dr. Alessandra Casini elismerő jelentésének köszönhetően geoparkunk újabb négy évre (2017–2020) megkapta az UNESCO Globális Geopark elismerés viselésének jogát (ún. „zöld kártya”), de a döntéshozó testület különböző ajánlásokat is megfogalmazott az UNESCO-tól kapott hivatalos dokumentumban.

A földtani természetvédelmi beavatkozásokon kívül a Bakony–Balaton Geopark igen aktív a fenntartható jellegű geoturisztikai és oktatási-szemléletformáló tevékenységek területén is. A civil szféra bevonására jó példa az Év Földtani Értéke elismerés, amelyet 2016-ban Igazgatóságunk Alsóörsi geológiai kincseinek, illetve a község határában található Vöröskő geológiai-bányászati tanösvényt példamutató módon gondozó helyi közösségeknek adományozott.

2016. március 31-én a BfNPI székhelyén megalakult a Magyar Geopark Bizottság.

2016. évben Igazgatóságunk első alkalommal hirdette meg a Bakony–Balaton Geopark Termék pályázatot, amelynek keretében a geopark területén fenntartható módon előállított, földtani örökségünkhöz kapcsolódó termékeket küldtek be a pályázók. A Minisztérium képviselőinek és külső szakértők bevonásával a bíráló bizottság 2016. október 25-én tett javaslatot a cím viselésére méltó termékek körére. A Minisztérium a bíráló bizottság javaslatait 2017. január 10-én hagyta jóvá.

A BfNPI által elnyert, „Földtudományi örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban” megnevezésű KEHOP pályázat keretében a geopark területén 22 földtudományi érték (természetvédelmi területek, barlangok, egy forrás és egy víznyelő) természetvédelmi rekonstrukciója valósul meg. A szemléletformálás jegyében új tanösvényeket hozunk létre, információs táblákat helyezünk ki, és ismeretterjesztő kiadványt is megjelentetünk.

Együttműködések:

- Együttműködés a Bakonyalja Barátai Egyesülettel (Döbrönte), amelynek köszönhetően – igen nagy érdeklődés mellett – geotúra-vezetői tanfolyam indulhatott a Déli-Bakonyban (Veszprém térsége) a Zöld Forrás finanszírozásában.
- Kerekasztal beszélgetés, konzultáció partner geotúra-vezetőkkel a Levendula Ház Látogatóközpontban, a megújult kiállításrész bemutatása.
- Együttműködés az alsóörsi Önkormányzattal a Bakony–Balaton Geopark vetélkedő döntőjének lebonyolítása és díjazása és az alsóörsi Vöröskő tanösvény befejezése kapcsán.
- Az EGN hét megszervezése, cikkek írása az az EGN hírlevélbe és az EGN magazinba.
- Közös nemzetközi pályázat második körös beadása a szlovén Idrija Geopark szakembereivel és további 12 partnerrel 8 országból (Interreg Duna Transznacionális Program: Danube GeoTour/Dunai GeoTúra). Az összesen 8 geopark és további szervezetek összefogásán alapuló pályázatot 2016 decemberében sikeresen elfogadták. A 2,5 éves időtartamú geoturisztikai projekt 2017 januárjában indult. Teljes költségvetés: 1.665.509 euró, ebből a BfNPI költségvetése: 257.000 euró.
- Kétnapos tanulmányút előkészítése és lebonyolítása a geoparkban a szlovén Idrija és a szlovén–osztrák Karavanke/Karawanken Geoparkok 30 fős csoportja (geopark képviselők és partnerek) számára, a Szlovén Nemzeti UNESCO Bizottság – IGGP Program támogatásával.
- Az ún. Ammoniterasz fa installáció elhelyezése a csopaki Hello Wood Alkotótábor és a BME Rajzi tanszék munkatársainak segítségével a BfNPI csopaki parkjában.
- Együttműködés a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel a Művészetek Völgye Zöld Udvar programjainak előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos munkák során.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelésű részterületei

A 2016. évben Igazgatóságunk további 24 db földtani alapszelvény, földtani képződmény, illetve ásvány/ösmaradvány-lelőhely országos jelentőségű védett természeti területté (természeti emlékké) nyilvánításának szakmai előkészítésére vonatkozóan kötött szerződést külső partnerrel, ennek teljesítése 2017. júniusban esedékes.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védettségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

Igazgatóságunk 2016-ban a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtásának folytatására 2016. év folyamán 26.000.000 Ft-ot kapott, ebből 1.700.000 Ft dologi kiadásra, 24.300.000 Ft beruházásra fordítható. A szerződéskötések folyamatban vannak. A keret felhasználására vonatkozó elszámolás határideje 2017. május 31. A területnövekmény részben a vásárlások lezárultát, valamint az Igazgatóság vagyonnevelési bejegyzését követően kerül az adatok közé.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévi változás (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1.170	-13	946	81	224	19
Gyep	6.563	3	4.030	61	2.533	39
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	2	0	2	100	0	0
Gyümölcsös	26	-2	26	100	0	0
Nádas	1.439	-2	1.439	100	0	0
Halastó	37	0	37	100	0	0
Erdő	2.526	1	2.526	100	0	0
Fásított terület	44	13	44	100	0	0
Kivett	1.480	0	1.477	100	3	0
Összesen	13.287	0	10.527	80	2.760	20

2016. évben lezárult, vagyis vagyonkezelési jog bejegyzésig eljutott területbővülés nem történt. Ingatlanokon belüli változások továbbra is történtek, melynek oka, hogy több ingatlan esetében főként spontán erdősülések miatt művelési ág kiigazítások történtek.

Ellenőrzések:

- A 2016. évben Igazgatóságunk által előirányzott, a 8 fő haszonbérletet érintő 11 ellenőrzést elvégeztük (mindösszesen 481 ha területet érintően).
- Valamennyi ellenőrzés az „átfogó” kategóriába tartozott. Az ellenőrzések eljárásrendje az előírtaknak megfelelően történt. A dokumentumok irodai ellenőrzése után megtörtént a helyszíni ellenőrzés, a jegyzőkönyvek tartalmazzák az összes, érintett ingatlanról készült fotódokumentációt is.
- 2016. novemberben az NFA-val megkötött a Magyar Állam tulajdonába került ingatlanokra a vagyonkezelési szerződés, így 2017-re várható a 732 ha terület vagyonkezelői jogának ingatlan-nyilvántartási rendeződése.

Haszonbérleti pályázatok:

- Igazgatóságunk 2016. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat.
- Pályáztatás nélkül 3 db ingatlan került haszonbérbe adásra 6,7 ha kiterjedésben.

3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti érték	1	0

3.4.1. Védett mesterséges üregek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti érték	1	0

63/2015 (X.26.) FM rendelet a Kislődi-bányavárat (denevér-élőhely)

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén 9 erdőrezervátum, illetve erdőrezervátum céljára kijelölt terület található, 3 Veszprém megyében, 5 Zala megyében (egynek a védőzónájának kisebb része áthúzódik Veszprém megyébe), 1 pedig Somogy megyében.

Jogszabályban kihirdetett erdőrezervátumok:

1. Tátika (Bakony, MT: 87,5 ha, VZ: 171,7): A Nemzeti Park területén Zalaszántó község határában kettős lávaömlésű kúpon található. A Tátika ősbükkös elegendő állománya az alsó bazaltkúpon található, természetes állapotú őserdő, melynek koros fái 210-220 évesek.
2. Somhegy (Bakony, MT: 103,6 ha, VZ: 189,6): A Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben Bakonybél községben Somhegypusztától északra helyezkedik el. Különleges értékek: szubmontán bükkös, idősebb állományok, sziklakibúvások. A hegytetőn földszáncal, a déli, úgynevezett Plötz oldalon két barlanggal, mészkőpadon kialakult meszes lejtőgyep társulásokkal.
3. Virágos-hegy (Keszthelyi-hegység, MT: 46,6 ha, VZ: 262,7): Balaton-felvidéki karszterdők növényritkaságokkal. Az erdőrezervátum védőzónájának is egy része fokozottan védett, a Nemzeti Park natúrzonája. Az Edericsi-hegy dél-keleti - déli lejtőinek mészkőszintjeit, karsztbokorerdők teszik botanikailag értékesé. A Sipostorok (Balatonederics 5 E,G,F) mészkő sziklaszurdokának és a kiágazó ároknak oldalai: több hektáros területen borítja hazánk egyik növényritkasága a zergevirág (*Doronicum orientalis*).
4. Fehér-sziklák (Bakonyalja, MT: 39,1 ha, VZ: 235,0): Sümeg és Csabrendek között az úgynevezett Rendeki hegyen helyezkedik el, mindkét település külterületét érinti. Az erdőrezervátum a Csabrendek 1-6-os tagot, valamint a Sümeg 101 A1 erdőrészletet és a 118-as tagot foglalja magába. Népies neve: Fehér-kövek.

A kihirdetett erdőrezervátumok mellett további 5 kihirdetése van folyamatban:

1. Csörnyeberek Erdőrezervátum (21 ha) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 ha, de ebből már védett 84 ha)
2. Remetekert Erdőrezervátum (156 ha)
3. Tóth-árok Erdőrezervátum (189 ha) (A Magas-Bakony TK bővítése; összes területe 440 ha, de ebből már védett 251 ha)
4. Vaskereszt Erdőrezervátum (136 ha)
5. Vetyemi bükkös Erdőrezervátum (179 ha)

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Az év folyamán a szükséges adatszolgáltatásokat megtettük, különösen a települési tervezés felé, az FM által kiadott iránymutatás alapján (pl. felhasználható adatforrás).

3.6. Magas Természeti Értékű területek

Az új támogatási ciklusra (2016-2020) 2015-ben meghirdetésre került kiírások alapján 2016-ban a pályázatok elbírálása megtörtént.

Zonális programként továbbra is a Marcal-medence MTÉT területen vehető igénybe támogatások.

Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a területen, az éves ellenőrzésbe az MVH bevonta Igazgatóságunkat, mely a működési területen összesen (Natura 2000 ellenőrzésekkel együtt) 90 db volt.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
1	A Csörnyeberek Natura 2000 terület (HUBF20050) vegetációtérképezése	600	Radiola Bt., Mesterházy Attila	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
2	A Csácsi-erdő Natura 2000 terület (HUBF20053) vegetációtérképezése	600	Pannon Egyetem, Georgikon Kar, dr. Bódis Judit és munkatársai	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
3	A Nagykapornaki-erdő Natura 2000 terület (HUBF20054) vegetációtérképezése	300	Pannon Egyetem, Georgikon Kar, dr. Bódis Judit és munkatársai	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
4	A Remetekert Natura 2000 terület (HUBF20055) vegetációtérképezése	400	Pannon Egyetem, Georgikon Kar, dr. Bódis Judit és munkatársai	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
5	A Vétyem Natura 2000 terület (HUBF20040) vegetációtérképezése	600	Radiola Bt.	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
6	A Keszthelyi-hg.-ben befejezett feketefenyő és cser száradások miatt elrendelt termelésekkel érintett erdőrészek állapot felmérése, ezekre az erdőrészekre új erdőterv készül, ehhez adatszolgáltatás előkészítése, adatgyűjtés	1.000	Pannon Egyetem, Georgikon Kar, dr. Bódis Judit és munkatársai	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés leadásra került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
7	A Káli medencében kijelölt területeken (Szentbékáll (Farkas-tető, Kishát), Mindszentkál (Sátormahegy), Hegyesd (Sátormahegy), Monostorapáti (Sátormahegy), Köveskál (Burnót-patak, Felső-erdő, Lencsés-tó, Horog-hegy), Monoszló (Felső-erdő, Horog-völgy), Kővágóörs (Külső-cser, Küszöb-orra Falu-erdő, Tepécs-hegy)), elsősorban a megadott 15	2.600	MTM/Bakonyi Természettudományi Múzeum	Megállapításra került, hogy az ernyőmohaszerű görbefogúmoha (<i>Anacamptodon splachnoides</i>) talán Európa legnagyobb populációja fordul elő Köveskál és Kővágóörs környékén dendrotelmás fákön. A vizsgálatok legértékesebb eredményének egy atlantikus, szubmediterrán fajnak a <i>Zygodon forsteri</i> - nek a megtalálását tartjuk. Ezt a fajt Magyarországról most	Központilag biztosított kártalanítási keretből

	<p>mintavételezési pont környékén a védett bogár-, lepke-, valamint a védett és vörös listás mohafajok, különös tekintettel a közösségi jelentőségű fajok kimutatása</p>			<p>először sikerült kimutatni. A faj csak szórványosan fordul elő egész Európában, ahol megtalálható a nemzeti vörös listákon is gyakran magas veszélyeztetettségi kategóriákba van sorolva. Az <i>Anacamptodon splachnoides</i>-hez teljesen hasonló, speciális élőhelyen él, dendrotelmák alsó szélén vagy alatta, vízfolyásos kérgen. Ennek a fajnak az extrém ritkasága miatt az ismert, általa lakott fák illetve közvetlen környékük védelmét rendkívül fontosnak tartjuk. A rovarok közül kiemelt jelentőségű a púpos gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) jelenléte Köveskálon.</p>	
8	<p>A Fekete-hegy (HUBF20007) és az Agártető (HUBF20004) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek denevérfajainak felmérése, különös tekintettel az európai közösségi jelentőségű fajokra.</p>	1.600	Fehér Holló Természetvédelmi Egyesület	<p>A vizsgált területek legnagyobb értéke a kimagasló egyedszámban előforduló <i>nyugati pizsedenevér</i>. Különösen kimagasló eredményt hozott az Agártető vizsgálata, ahol a detektorral megmintázott élőhelyek mindegyikéről (!) sikerült kimutatni a fajt. Természetvédelmi értéke alapján nagyon jelentős a <i>tavi denevér</i> előkerülése. További jelentős természetvédelmi érték a <i>közönséges denevér</i> (<i>Myotis myotis</i>) megkerülése 6 vizsgált helyszínről. E faj előfordulásának adatai jóval nehezebben gyűjthetők, mint a detektoros vizsgálatokkal könnyen kimutatható fajoké. Jelen kutatás szolgáltatott első ízben bizonyító adatokat a <i>kis patkósdenevér</i> (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) előfordulásáról. E Natura 2000 jelölőfaj 4 vizsgálati ponton került elő egyértelműen beazonosítható - ultrahangdetektorral gyűjtött - hangmintái alapján. Javasoljuk minkét Natura 2000 terület esetében jelölőfajnak felvenni.</p>	<p>Központosított kártalanítási keretből, Natura 2000</p>
9	<p>Extenzív adatlap kitöltése 6210 Szálkaperjés-</p>	40	Bauer Norbert	<p>A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.</p>	<p>Központosított</p>

	rozsnokos xeromezofil gyepek – 7022 Gyenesdiás: Széktető, 7023 Keszthely- Cserszegtomaj: Csókakő				kártalanítási keretből, Natura 2000
10	Extenzív adatlap kitöltése 6410 Kékperjés láprétek – 7006 Várvölgy, Látvány	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
11	Extenzív adatlap kitöltése 6430 Üde, tápanyaggazdag magaskórós – 7032 Zalaszentgrót, 7033 Sénye	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
12	Extenzív adatlap kitöltése 6440 Ártéri mocsárrétek – 7020 Zalaszentgrót	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
13	Extenzív adatlap kitöltése 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek – 7032 Kallósd	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
14	Extenzív adatlap kitöltése 6520 Hegyi kaszálórétek – 7008 Büdöskút	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
15	Extenzív adatlap kitöltése 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok – 7002 Öcs	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
16	Extenzív adatlap kitöltése 7230 Mészkevelő (meszes talajú) üde láp- és sásrétek – 7019 Egregy	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
17	Extenzív adatlap kitöltése 9130 Szubmontán és montán bükkösök – 7015 Gyenesdiás: Büdöskúti- völgy	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
18	Extenzív adatlap kitöltése 9150 Sziklai bükkösök – 7022 Keszthely- Cserszegtomaj: Csókakő	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
19	Extenzív adatlap kitöltése 9180 Törmeléklejtő- és szurdokerdők – 7001 Bakonybél: Száraz- Gerence-völgy	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000

20	Extenzív adatlap kitöltése 91H0 Pannon molyhos tölgyesek – Külső-Somogy	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
21	Extenzív adatlap kitöltése 91L0 Illír gyertyános- tölgyesek – Karádi-erdő, Ságvári dombok	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
22	Extenzív adatlap kitöltése 91M0 Pannon cseres- tölgyesek – 5006 Lengyeltóti: Somogytúri- erdők	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
23	Extenzív adatlap kitöltése 7220 Mésztufás források – Pénzesgyőr: Judit-forrás	40	Bauer Norbert	A felmérés megtörtént, az adatlap kitöltésre került.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
24	A HUBF20007 Monostorapáti Fekete- hegy Natura 2000 területen a közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, kezelési javaslatok tétele a terület Natura 2000 fenntartási tervét megalapozó dokumentációhoz (2. év).	500	Tűzlepke Bt.	2016-ban újabb 13 védett nagylepkefaj került elő, köztük 1 közösségi jelentőségű (<i>Z. polyxena</i>), 3 Vörös Könyvben szereplő, illetve 2 faj szerepel Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer programjában. Ezekkel együtt, a felmérés eddig 2 éve alatt, 32 védett nagylepkefaj került elő, melyekből 5 közösségű jelentőségű, 10 szerepel a magyar Vörös Könyvben, és 5 az NBmR-ben.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
25	Jelölő élőhelyek, védett és/vagy jelölő növényfajok felmérése az Északi Bakony HUBF30001 területén (elsősorban a farkasgyepűi erdőtervezési körzet területén)	1.500	Radiola Bt./Mesterházy Attila	Közösségi jelentőségű erdei élőhely-típusok és védett növényfajok felmérése valósult meg a farkasgyepűi erdőtervezési körzetben (Északi Bakony HUBF30001 részterületén). Az élőhelytípusok (elsősorban gyertyános-tölgyesek és bükkösök) felmérése Natura 2000 erdős adatlapok kitöltésével történt meg 40 mintavételi ponton.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, Natura 2000
26	Barlangtérképezés, természeti állapotfelvétel elkészítése	2.000	Tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport	Barlangok térképezése: Bongó-zsomboly: 136 m poligon és rajz; Ördögárok 28a. sz. barlang: 87 m poligon és rajz; Zablaerdei-víznyelő: 58 m poligon és rajz;	Központilag biztosított kártalanítási keretből

				<p>Csipkés-zsomboly: 135 m poligon; Kréta-barlang: 64 m poligon és rajz; Szelelő-lyuk: 268 m poligon; Berger Károly-barlang: 1000 m poligon és 500 m rajz; Kessler Hubert-barlang: 300 m poligon; Csodabogyós-barlang: 200 m poligon és rajz, ill. 1000 m rajz</p>	
27	<p>Földtani alapszelvények, földtani képződmények illetve ásvány/ösmaradvány-lelőhelyek országos jelentőségű védett természeti területté (természeti emlékké) nyilvánításának szakmai előkészítése</p>	698	Lapilli Bt.	<p>A természeti emlékként történő védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció elkészítése az alábbi 24 helyszínre vonatkozóan: J-29; 30; K-03 Olaszfalu, Eperjes-hegyi 3 szelvény (1 terület); J-55, K-31 Hárskút, Közöskúti árok + J-56 Prédikálószték (1 terület); J-58 Hárskút, Gyenes-puszta 6. szelvény; J-59 Hárskút, Törkű-sziklák; J-61 Szentgál, Alsóhajagi alapszelvény (korábban: Nagynyergestől D-re); J-63 Borzavár, Páskom-tető 2. sz. szelvény; K-07 Jásd, Nagykőbánya-É; K-56 Pénzesgyőr, kőfejtő a falutól délre; P-07 Káptalanfüred, Köcsi-tó; P-08 Csopak, vasúti bevágás, Paloznaki Fanglomerátum; Pz-11 Litér, Mogyorósdombi kibúvás; Pz-13 Balatonfőkajár, Somlyó-hegyi bánya; Pz-15 Alsóörs, a lovasi út bevágása; Pz-43 Alsóörs, metariolit feltárás; T-xxx Mencshely, Cser-tető; T-003 Felsőörs, Forrás-hegy; T-004 Vörösberény, Megye-hegyi útbevágás; T-005 Csopak, Nosztori-völgy; T-007 Balatonfüred, Száka-hegy; T-011 (P-4) Csopak, (Arácsi) vasúti bevágás;</p>	<p>Központosított kártalanítási keretből</p>

				T-014 Aszófő, 71-es út bevégzése; T-086 Borzavár, Páskomi Dachsteini Mészkö feltárás; T-087 Súly, Győri úti földtani alapszelvény (korábban: vasútállomás); T-xxx Hidegkút D-i vége, Csopaki Marga	
28.	Ex lege védett források és víznyelők felmérése	1.000	Lapilli Bt.	Nem védett területeken fakadó, valós természetvédelmi értéket képviselő 22 db ex lege védett forrás dokumentációinak elkészítése (határozattal történő védettség kihirdetéséhez): Aranyos-kúti-forráscsoport (Öskü) Balatongyöri-forráscsoport Cser-tetői-forráscsoport (Lesenceistvánd) Csócsa-hegyi-forrasláp (Lesencetomaj) Csurgó-kút (Kislód) Domján-kút (Taliándörögd) Eszperantó-forráscsoport (Nagybakónak) Gyéloki-forrás (Öskü) Gyökér-kút (Zalaszántó) Hódtó-kúti-forráscsoport (Tapolca) Hornyháji-forráscsoport (Öskü) Kinder-forráscsoport (Öcs) Kinizsi-forrás (Pula) Király-kúti-völgy forrásai (Lovas) Körtvélyesi-forráscsoport (Kisbucsa–Alsónemesapáti) Köves-kút (Nagyvázsony) Megyehatár-forrás (Lesenceistvánd) Ödön-forrás (Magyarpolány) Ördögrágtá-kő forráscsoportja (Veszprém) Örvény-tó forráscsoportja (Pápa-Tapolcafő) Séd-forrás (Várvölgy) Táloki-forráscsoport (Öskü)	Központosan biztosított kártalanítási keretből

2016. évben Igazgatóságunk természetvédelmi állapot-felmérési feladatokra 33.210.000 Ft-ot kapott a TMF/608/2/2016. iktatószámú Támogatói Okiratban foglaltaknak megfelelően. Ez több mint négyszerese a 2014. évi 7,9 M Ft-nak, ami nagyon öröndetes és előremutató változás! A feladatok jelentős része már

megvalósult, de a támogatói okirat júliusi megszületését követően történt a szerződések megkötése, ezért a nagyobb feladatok teljesítése áthúzódott 2017. év júniusáig.

A „Közösségi jelentőségű, illetve védett és fokozottan védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein” c. SH/4/12 jelű projekt keretében történő adatgyűjtés az elmúlt 2 évben bőséges eredményekkel szolgált. 20 Natura 2000 site területén képződött adatok, az SDF frissítések során az adatsorokba már beépültek.

4.2. Monitorozás

No.	NBmR	Ráfordított összeg (e Ft)	Végrehajtó	Kutatás állása	Forrás
1	A mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>) populációgenetikai vizsgálatának befejezése	1.200	Sramkó Gábor	A vizsgálatok során 13, a védett és veszélyeztetett <i>Gladiolus palustris</i> fajban specifikusan működő mikroszatellit primerpár fejlesztése történt meg. Ezek a markerek alkalmasak a mocsári kardvirág populációk populációgenetikai karakterizálására, mivel – a bevont négy populáció mintáin alkalmazva – a lókuszokon jelentős mennyiségű variabilitást találtak. Ezen vizsgálatok során két, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén élő kardvirág populáció populációgenetikai karakterizálása is megtörtént, ami alapján vázolható az itt található állományok természetvédelmi szempontú genetikai jellemzése. Mind a nyirádi, mind a raposkai állomány jelentős genetikai diverzitással rendelkezik, amely meghaladja az összehasonlításként bevont délnémet állományban találtat. Alacsony beltenyésztettségi értékeket mértek, ami a populációk „egészséges” voltára utal. A két állomány egymástól csak kismértékben differenciálódott, az egyedek tekintetében jelentős átfedés van a populációk között. Emiatt a nyirádi és raposkai állomány bizonyosan egy meta-populációs egységnek	Központosított kártalanítási keretből

				tekinthető, így ezek között esetleges természetvédelmi célú áttelepítések genetikai szempontból nem aggályosak.	
2	A keresztes viperára (<i>Vipera berus</i>) vonatkozó felmérési és állománybecslési feladatok elvégzése a Kerka és a Lendva mentén	500	A Természet Szolgálatában Alapítvány	A felmérés megtörtént, a jelentés leadása megtörtént. Eredmények: Az irodalmi adatok feldolgozása révén 4 Zala megyei helyszínt sikerült azonosítani, ahol keresztes viperákat észleltek. A Magyar Természettudományi Múzeum Herpetológiai gyűjteményében a megbízott kutató nem talált Zala megyéből származó keresztes viperát. A korábban ezeken a helyszíneken dolgozó kutatóktól és természetvédelmi szakemberektől további 7 észlelési adatot sikerült begyűjteni. Az Országos Kétféltű- és Hüllőtérképezés Program honlapjára 1 keresztes vipera adat érkezett be a térségből.	Központilag biztosított kártalanítási keretből
3	Növényfaj monitorozás: kiséfészű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	eszköz	NPI munkatársak	A Balaton parti zónájában előforduló állományok csökkenő tendenciát mutatnak. Kétéves faj lévén már egy vegetációs periódusban kimaradt magtermés, vagy a magok csírázásához szükséges száraz felszín hiánya is komoly állománycsökkenést eredményezhet. Ha a Balaton vízszintje „állandósul”, akkor a kiséfészű aszat eltűnése prognosztizálható.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
4	Növényfaj monitorozás: adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	eszköz	NPI munkatársak	Az állomány egészét felmértük tőlevélben és virágzáskor is. Összességében az állományok stabilnak tekinthetők, egyedszámuk növekedést mutat.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
5	Növényfaj monitorozás: janka sallangvirág (<i>Himantoglossum jankae</i>)	eszköz	NPI munkatársak	Az állomány egészét felmértük tőlevélben és virágzáskor is. A korábbi évekhez képest jelentősen nagyobb kiterjedést és állomány nagyságot tapasztaltunk.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR

6	Növényfaj monitorozás: homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	eszköz	NPI munkatársak	2016-ban a BfNPI működési területén található állományok nagy részét sikerült felmérni.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
7	Növényfaj monitorozás: lisztes kankalin (<i>Primula farinosa ssp. alpigena</i>)	150	NPI munkatársak/ Csete Sándor	A lisztes kankalin 2006-ban magvetéssel létesített körtvélyesi (Tapolca) állománya mára a legjelentősebb állománnyá fejlődött. A másik két lokalitáson az állományok nagysága drasztikusan lecsökkent. A klimatikus szárazság következményeit a legnagyobb gondossággal végzett kezelések sem tudják ellensúlyozni.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
8	Növényfaj monitorozás: leánykőkörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	eszköz	NPI munkatársak	15 lokalitásról gyűjtöttünk adatokat; ezen belül a két mintakvadrátban is megtörténtek a felmérések.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
9	Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	eszköz	NPI munkatársak	A faj felmérése a monitorozásra kijelölt kvadrátokban megtörtént.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
10	Növényfaj monitorozás: szennyos ínfű (<i>Ajuga laxmannii</i>)	eszköz	NPI munkatársak	Azt tapasztaljuk, hogy a kis állományok egyre csökkennek, tűnnek el; ezeken a legnagyobb probléma a cserjésedés. A nagyobb állományok stabilnak mondhatók, vagy enyhe növekedést mutatnak, de nem kizárt, hogy ez a változás a szubjektivitás számára írható (a nagy állományoknál a sarjtelep-képzés miatt a becslés/felmérés eléggé szubjektív és függ a felmérés időpontjától).	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
11	Növényfaj monitorozás: mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	eszköz	NPI munkatársak	Tendencia nem igazán állapítható meg egyik helyen sem, mert a virágzás erősen évszámra függő. Nyíradón a 2014-2015-ben végrehajtott élőhelyrekonstrukció jelentősen javított a mocsári kardvirág élőhelyének körülményein. A tapolcai Pénzes-réten összességében kismértékű szárazodás figyelhető meg.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR

				Szerencsére inváziós fajok nem veszélyeztetik a nagy kiterjedésben elhelyezkedő állományt. A terület vízháztartásának megőrzése elsődleges fontosságú.	
12	Növényfaj monitorozás: győzedelmes hagyma (<i>Allium victorialis</i>)	eszköz	NPI munkatársak	Az egyedszámokban és a kiterjedésben összességében nem mutatható ki lényegi változás. Az egyes évek között csak a virágzás arányában van különbség. Zárt erdőben sokkal kevesebb egyed virágzik; ahol több fény éri, ott sokkal nagyobb százalékban nyílik. 50-60 %-os lombkoronazáródás tűnik kedvezőnek a havasi hagyma esetében.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
13	Növényfaj monitorozás: illatos hagyma (<i>Allium suaveolens</i>)	100	Bauer Norbert	A monitorozott állományok egyelőre még stabilnak tekinthetők. Visszaszorulásuk oka a szárazodás mellett a legeltetés felhagyását követően a kaszálás hiánya. Jellemző probléma az inváziós fajok, kiemelten <i>Solidago gigantea</i> jelenléte, elnadásodott részek átalakulása, cserjésedés.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
14	Növényfaj monitorozás: hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>)	eszköz	NPI munkatársak	A 2009-es megtalálást követő években többször is kerestük a fajt, de nem találtuk.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
15	Növényfaj monitorozás: nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	eszköz	NPI munkatársak	A faj előfordulási területe a rendszeres monitorozás kezdete óta erősen visszaszorult. Egyre kevesebb virágzó egyedet találunk, még jó természetességi állapotú lápréti körülmények között is. A télisás és az aranyvessző fajra gyakorolt nyomása jelentősnek látszik. Míg tőzegágyban - konkurencia híján - kiválóan szaporodik, többszöri magvetési próbálkozásunk egyáltalán nem mondható sikeresnek. Várhatóan a klimatikus szárazodás következtében rövid távon el fog tűnni ez a faj is.	

16	NBmR protokoll szerinti egyenesszárnyú monitorozás <i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> növénytársulásban; magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) és eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>) fajok monitorozása	500	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Kenyeres Z.	A növénytársuláshoz kötődő közösség szintű monitorozás ötödik ismétlésére került sor. A magyar tarsza a tihanyi Külső-tó parti régiójában nagy kiterjedésű, mezofil, ill. higrofil jellegű, kaszált gyepterületen, erős populációval van jelen. A 2016-os átlagos denzitás-adat és az alapján becsülhető egyedszám valamivel alacsonyabb, mint a 2008-ban mért, de attól nagyságrendileg nem tér el. A faj állomány-méretében ez alapján érdemi változást nem valószínűsíthetünk. Az élőhely kezelése fajvédelmi szempontból továbbra is messzemenőig megfelel a faj megőrzésével kapcsolatos irányelveknek. Ismereteink szerint továbbra is a Bér-hegyi populációt kell az eurázsiai rétisáska legerősebb hazai állományának tekintenünk. Annak ellenére, hogy az állomány egyedszámában a két vizsgálati év között különbséget nem mutattunk ki, ismert, hogy a rovar lokális denzitása akár markáns évek közötti különbségeket is mutathat. A lokális állomány dinamikájának vizsgálatához további – legalább háromévente ismételt – felvételezések szükségesek.	Központosított kártalanítási keretből, NBmR, Natura 2000
17	Országos ürgemonitorozás (8 lokalitás)	üzemanyag	NPI munkatársak	Az érintett területeken a felmérések az új protokoll szerint megtörténtek.	Központosított kártalanítási keretből, NBmR
18	Pele monitorozás (Dörgicse: Kövesirtás, Remetekert ER)	üzemanyag	NPI munkatársak	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Központosított kártalanítási keretből, NBmR
19	Bagolyköpet gyűjtés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, a 2016. évi minták begyűjtése és feldolgozása	500	Magyar Természetkutatók Egyesülete/Mátics Róbert	A kisméretű monitorozása középtáv alapú mintavételen alapult. Ennek során a kutató a Zalai-dombságból, a Balaton-medencéből és a Marcal-medencéből származó	Központosított kártalanítási keretből, NBmR

				mintákat analizálta. Kilenc mintából összesen 1677 zsákmányállatot határoztak meg. A ritka pocokfajok (<i>Clethrionomys glareolus</i> , <i>Microtus subterraneus</i> , <i>Arvicola terrestris</i> , <i>Microtus agrestis</i>) közül mindhárom vizsgált középtájon előkerült az összes faj.	
20	Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	550	Mészáros József	A feladat értelmében a kutató elvégezte a Bakony térségében a téli barlangi ellenőrzéseket (8 barlang esetében), az épületlakó szülőkolóniák felmérését, valamint a nászidőszakban történő hálózást.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
21	Kétéltűek monitorozása a Magas-Bakonyban a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer fajprotokolljai alapján	450	A Természet Szolgálatában Alapítvány	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok felmérése megtörtént, a jelentés elkészült. A területen a 2006-2015 között zajlott közösségi szintű monitorozások során mostanáig mindösszesen 8 kétéltű és 3 hullófaj jelenlétét sikerült kimutatni.	Központilag biztosított kártalanítási keretből, NBmR
22	NBmR protokoll szerinti gombamonitorozás a Remetekert ER területén (2. periódus, 2. év)	300	Pál-Fám Ferenc	Az érintett területeken a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült. Eredmények: A feladat értelmében 2015-ben nagygombák felmérése zajlott a Remetekert Erdőrezervátum területén. A vizsgált társulások: 1. <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> magterület (erdőrezervátum); 2. <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> pufferzóna (kezelt erdőállomány); 3. <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> élőhelyre ültetett elegyes állomány. 6 alkalommal történt mintavétel, 111 gombafaj 4197 termőteste került meghatározásra. A fellelt veszélyeztetett fajok száma 37.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
23	Növénytársulások felmérése: <i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> (Litér: Mogyorós-hegy; Aszófő: Öreg-hegy; Balatonfüred: Péter-hegy)	150	Bauer Norbert	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült. A vizsgálatok célja trendmonitorozás, a vizsgált	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR

				növénytársulások szerkezeti változásainak monitorozása.	
24	Növénytársulások felmérése: <i>Nymphoidetum peltatae</i> (Mórichelyi halastavak)	50	Vidéki Róbert	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült. A vizsgálatok célja trendmonitorozás, a vizsgált növénytársulások szerkezeti változásainak monitorozása.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
25	Növénytársulások felmérése: <i>Phragmitetum communis</i> (Kis-Balaton II., Tihany)	50	vidéki Róbert, NPI munkatársak	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült. A vizsgálatok célja trendmonitorozás, a vizsgált növénytársulások szerkezeti változásainak monitorozása.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
26	Fonyódliget-Ordacsehi O5x5_017 NBmR kvadrát újratérképezése inváziós fajokkal	550	Vidéki Róbert	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
27	Iszkonaki erdő O5x5_025 NBmR kvadrát újratérképezése inváziós fajokkal	550	Mesterházy Attila	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
28	Tapolcai láprét és Szent György-hegy T5x5_090 NBmR kvadrát újratérképezése inváziós fajokkal	550	Vidéki Róbert	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészítése folyamatban van.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
29	Halfaunisztikai vizsgálatok a Tiszán, Rábán, Kemece-patakon és a Kolon-tavon	3.000	Keresztessy Katalin, Sallai Zoltán, BioAqua Kft.	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek, a jelentések elkészültek.	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
30	Kis-Balaton élővilágának monitorozása: nádi, illetve nádton fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütem területén	1.000		Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó élőlénycsoport vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült. Eredmények: A kutatás a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer II. ütemének befejezésével párhuzamosan történt, ezért a transzekttek kiegészültek az Ingói-berek mellett kialakított Zalavári-élőhelyrekonstrukció általi változások nyomon követésével. A mintavételi pontok száma 133, 7 hosszabb-rövidebb transzekt mentén. A számlálások alkalmával összesen 49 faj észlelése történt. A fajok összdenzitása a kontroll nádas élőhelyen tovább nőtt, és meg is haladta a 4,5-es	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR

				<p>értéket. Az árasztott nád hasonló értéke is tovább nőtt, csakúgy, mint a kontroll sásé, az árasztott sásé ugyanakkor valamelyest csökkent, de az elmúlt évtized eredményeihez hasonlítva értéke még így is magas (2,5 – 3 közötti). Az egyes fajok esetén a sásosokban továbbra is domináns faj a foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaneus</i>), a nádasok madara a cserregő nádiposzáta (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>). A nádirigó száma a korábbi évekhez viszonyítva alacsony, az árasztott nádban a korábbi években észlelt helyekről is sok esetben hiányzik. A fülemülesítke korai fészkelése és kis egyedszáma miatt alig kimutatható. A kékbegyek száma a korábbi évhez viszonyítva lecsökkent.</p>	
31	<p>Kis-Balaton élővilágának monitorozása: kismérlősök élvefogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra</p>	1.000	Oeconomus Bt.	<p>Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.</p> <p>Eredmények: A kismérlős-monitorozási periódusban (június-október) a Kis-Balaton 4 különböző berekterületén, összesen 15 különböző lokalitásban történt csapdázás. A mintapontok kijelölését jelentős mértékben meghatározta a II.-es ütem fejlesztése, mivel ez a beavatkozás az Ingói-berektől nyugatra elhelyezkedő sásos foltokat vízáteresztés következtében megszüntette, így a korábbi években vizsgált lárpterületek mellett a kutató a Zimányi-berekre fókuszált nagyobb csapdaráfordítással. A magas vízállás következtében a korábbi kvadrátok működtetése akadályokba ütközött, így újabb vonaltranszektek kijelölése történt a</p>	<p>Központosított biztosított kártalanítási keretből NBmR</p>

				<p>kisemlősök mintavételezéséhez. A 2016-ban négy mintavételi periódusban megvalósult monitorozás során összesen 13 kisemlősfajt kimutatása történt. A fokozottan védett északi pocok (<i>Microtus oeconomus</i>) jelenlétét a vizsgált területeken ebben az évben sem tudták igazolni, holott több jelenleg is csapdázott területen korábban befogásra került.</p>	
32	<p>Kis-Balaton élővilágának monitorozása: ragadozó emlősök előfordulásának és gyakoriságának értékelése a Kis-Balaton II. ütem területén</p>	750	<p>Martes Bt. (dr. Lanszky József)</p>	<p>Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó élőlénycsoport vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült. Eredmények: A feladat értelmében megvalósult a ragadozó emlősök vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén (nyomjelfelmérés 16 reprezentatív felmérési útvonalon, predációs hatás modellezése műfészekteszttel, táplálékforrásul szolgáló kisemlősközösségek felmérése, fotocsapdák üzemeltetése). A végzett kiértékelés során a ragadozóemlős-felmérés több tekintetben is az élőhely rekonstrukció előtti időszakban tapasztaltakhoz hasonló eredményt hozott. A vadmacska jelenléte továbbra is szórványos, de állandó. Az aranyakál a Kis-Balaton II. ütem teljes területén megtalálható (főleg nyomjelek alapján), több helyen akusztikus módszerrel is igazolt. A területen a vörös róka – mint legközönségesebb ragadozó faj – állománya erős, de 2015-höz képest alacsonyabb. Menyét/hermelin esetében a megfigyelések száma évről évre csökken, a nyomjelek száma is alacsony. A görény jelenléte fotocsapdával bizonyítottá vált. A</p>	<p>Központilag biztosított kártalanítási keretből NBMR</p>

				nyest/nyuszt fajpár előfordulási adatai megszorodtak. A vidraállomány egyensúlyban van, táplálékbázisukban az Egyesített-övcatornán és környékén egyre magasabb az inváziós márványrák aránya.	
33	Kis-Balaton élővilágának monitorozása: pókfaunisztikai vizsgálatok a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Kis-Balaton tájegységének erdei és gyepi élőhelyei	500	LocArt Bt. (Kovács Péter)	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült. Eredmények: A vizsgálat során kimutatásra került 93 faj (a megelőző két év fajlistáit figyelembe véve összesen már közel 150 faj, a hazai fauna kb. egyötöde), melynek 3055 egyedét fogták a csapdák. Kimondottan magas a ritka, faunisztikailag értékes fajok száma (pl. <i>Zelotes exiguus</i> , <i>Zelotes hermani</i> , <i>Euryopis qiunqueguttata</i> , <i>Ozyptila scabricula</i> , <i>Ozyptila trux</i> , <i>Myrmanache formicaria</i> , <i>Theridion hemerobium</i> , <i>Silometopus elegans</i> , <i>Pardosa maisa</i> , <i>Pirata tenuitarsis</i> , <i>Bathyphnates approximatus</i> , <i>Gingylidiellum murcidum</i> , <i>Emblyna brevidens</i>	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR
34	Kis-Balaton élővilágának monitorozása: lepkefaunisztikai kutatás és adatgyűjtés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Kis-Balaton tájegységének bokorfüzes, erdei és gyepi élőhelyei	750		Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek. Eredmények: A megbízott kutató a feladat keretein belül a Kis-Balatonon rendszeresen végezte az Élőhely Irányelv (Natura 2000) hatálya alá eső és/vagy védett lepkefajok felmérését. A terepi kutatás során sajnos a keleti lápibagoly további egyedeit, illetve pontos élőhelyeit célzó vizsgálatok a faj 2014. évi megkerülése óta sikertelenek maradtak. A sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>), nagy tűzlepke (<i>Lycena dispar</i>), kis apollólepke (<i>Parnassius mnemosyne</i>), díszes	Központilag biztosított kártalanítási keretből NBmR

				tarkalepke (<i>Euphydryas maturna</i>), vérfű-hangyaboglárka (<i>Phengaris teleius</i>) és sötétaljú hangyaboglárka (<i>Ph. nausithous</i>) kisebb-nagyobb állományainak megtalálása, illetve nyomon követése mellett tavaszi aszpektusú éjszakai lepkék lámpázása is történt. Váratlan, ritka faj egyede nem került elő.	
--	--	--	--	---	--

A palackos gőtecsapdázáshoz képest komoly előrelépést hozott, hogy 2016. év elején beszereztünk Dewsbury típusú gőtecsapdákat, amelyek tesztelése sikeresnek bizonyult. A tételes eredmények beérkezése 2017 májusáig várható.

Ritka és telepesen fészkelő madárfajok monitoringja (RTM)

Sorszám	Latin név	Magyar név	EOV X észak	EOV Y kelet	DB	Dátum	Hely
1	<i>Egretta alba</i>	nagy kócsag	156875	539801	20 pár	2016.04.21	Ordacsehi berek
2	<i>Ardea cinerea</i>	szürke gém	150038	510108	55 pár	2016.04.21	Kis-Balaton II. ütem
3	<i>Ardea cinerea</i>	szürke gém	144225	532079	20 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
4	<i>Ardea purourea</i>	vörös gém	144225	532079	2 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
5	<i>Ardeola ralloides</i>	üstökögém	144225	532079	10 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
6	<i>Chlidonias hybridus</i>	fattyúszerkő	139852	506193	60 pár	2016.06.23	Kis-Balaton I. ütem
7	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	166208	526435	115 pár	2016.03.22	Hegymagas
8	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	161701	532408	162 pár	2016.03.22	Badacsony
9	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	165342	531038	35 pár	2016.03.22	Nemesgulács
10	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	197186	527921	400 pár	2016.03.18	Devecser, Kastélypark
11	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	196895	528526	26 pár	2016.03.18	Devecser, Húsüzem mögött
12	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	195428	527779	12 pár	2016.03.18	Devecser, Belvárosi temető
13	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	196897	536797	73 pár	2016.03.18	Ajka, Új élet utca
14	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	196702	536512	6 pár	2016.03.18	Ajka, Móra Ferenc utca
15	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	207580	511714	19 pár	2016.03.18	Nagypirit
16	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	230099	527106	389 pár	2016.03.10	Ihász
17	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	222349	530336	169 pár	2016.03.10	Pápa
18	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	222512	530607	22 pár	2016.03.10	Pápa
19	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	216184	529641	23 pár	2016.03.10	Nóráp
20	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	174533	573803	100 pár	2016.03.22	Siófok
21	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	174299	573876	25 pár	2016.03.22	Siófok
22	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	173888	574369	5 pár	2016.03.22	Siófok
23	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	174084	574684	18 pár	2016.03.22	Siófok
24	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	168235	561006	25 pár	2016.03.22	Balatonföldvár
25	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	187225	580603	30 pár	2016.04.21	Balatonkenese, Honvéd-üdülő
26	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú	188399	578825	2 pár	2016.04.21	Balatonkenese

27	Corvus frugilegus	vetési varjú	170838	547820	60 pár	2016.04.21	Zánka
28	Corvus frugilegus	vetési varjú	164496	537244	2 pár	2016.03.25	Ábrahámhegy, bolt
29	Corvus frugilegus	vetési varjú	164250	537296	17 pár	2016.03.25	Ábrahámhegy, strandi sétány
30	Corvus frugilegus	vetési varjú	165339	541308	35 pár	2016.03.25	Révfülöp, Császtai strand
31	Corvus frugilegus	vetési varjú	148001	522762	25 pár	2015.03.30	Balatonújlak
32	Egretta alba	nagy kócsag	156973	539023	13 pár	2016.04.21	Fonyódliget
33	Egretta alba	nagy kócsag	160072	545690	106 pár	2016.04.21	Balatonlelle, Lellei berek
34	Egretta alba	nagy kócsag	164640	555198	9 pár	2016.04.21	Balatonőszöd, Őszödi berek
35	Egretta alba	nagy kócsag	164095	555801	25 pár	2016.04.21	Balatonszárszó, Szárszói horgásztó
36	Egretta alba	nagy kócsag	172389	569998	77 pár	2016.04.21	Siófok, Töreki berek
37	Egretta alba	nagy kócsag	175031	559985	9 pár	2016.04.21	Tihany, Külső-tó
38	Egretta alba	nagy kócsag	175501	557684	32 pár	2016.04.21	Aszófő, Bázisai-öböl
39	Egretta alba	nagy kócsag	183872	569741	3 pár	2016.04.21	Alsóörs
40	Egretta alba	nagy kócsag	161841	529437	57 pár	2016.04.21	Szigliget, Szigligeti-öböl
41	Egretta alba	nagy kócsag	162383	525809	89 pár	2016.04.21	Szigliget, Alsó-Kongó
42	Egretta alba	nagy kócsag	150038	510108	115 pár	2016.04.21	Kis-Balaton II. ütem
43	Egretta alba	nagy kócsag	143196	508422	4 pár	2016.04.21	Kis-Balaton II. ütem, Katalin puszta
44	Egretta alba	nagy kócsag	148480	510839	20 pár	2016.04.21	Kis-Balaton II. ütem
45	Egretta alba	nagy kócsag	144225	532079	5 pár	2016.04.21	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
46	Egretta alba	nagy kócsag	216065	530538	15 pár	2015.04.20	Nórápi halastó
47	Egretta garzetta	kis kócsag	164095	555801	25 pár	2016.05.11	Balatonszárszó, Szárszói horgásztó
48	Egretta garzetta	kis kócsag	144225	532079	25 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
49	Larus ridibundus	dankasirály	143600	504453	250 pár	2016.05.25	Kis-Balaton I. ütem
50	Larus ridibundus	dankasirály	158838	550581	200 pár	2016.05.22	Balatonlelle, Irmapuszta
51	Larus melanocephalus	szerecsensirály	143600	504453	2 pár	2016.05.26	Kis-Balaton I. ütem
52	Nycticorax nycticorax	bakcsó	164095	555801	45 pár	2016.05.11	Balatonszárszó, Szárszói horgásztó
53	Nycticorax nycticorax	bakcsó	144225	532079	170 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
54	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	149606	509021	119 pár	2016.04.08	Kis-Balaton II. ütem, Ingói-berek (Zalavár)
55	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	147912	507652	54 pár (új telep)	2016.04.18	Kis-Balaton II. ütem, Zalavári-legelő (Zalavár)
56	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	144188	500658	77+144 pár	2016.04.12	Kis-Balaton I. ütem (Nagyrada)
57	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	145707	504206	208 pár	2016.04.12	Kis-Balaton I. ütem (Zalaszabar)
58	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	205471	583675	62 pár	2016.04.19	Várpalota
59	Phalacrocorax carbo	nagy kárókatona	146391	531999	232 pár	2016.04.11	Nagyberek (Táska)
60	Phalacrocorax pygmeus	kis kárókatona	144225	532079	150 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
61	Plattalea leucorodia	kanalásgém	144225	532079	3 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)

62	Plegadis falcinellus	batla	144225	532079	3 pár	2016.05.22	Nagyberek, Fehér-víz (Somogyszentpál)
63	Sterna hirundo	küszvágó csér	148051	508176	50 pár	2016.07.06	Kis-Balaton II. ütem
64	Sterna hirundo	küszvágó csér	158838	550581	120 pár	2016.05.22	Balatonlelle, Irmapuszta

4.3. OKIR-ba betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotikai adatok gyűjtése folyamatos. Az adatok betöltése a korábbi szakmai üléseken elhangzottak függvényében zajlott, tekintettel a betöltéskor jelentkező hibákra, illetve a külső programfejlesztő rendelkezésre állására, aki ezen hibák elhárításában volt érintett.

Jelenleg 63.953 biotikai adat van a BfNPI TIR rendszerében. A betöltések a továbbiakban a szoftverfejlesztői támogatás rendelkezésre állása szerint végezhető el.

2016-ban 9.470 sornyi biotikai adatot gyűjtöttek a felmérők.

4.4. Jelentési kötelezettség

A Natura 2000 SDF adatlapok kitöltése megtörtént.

A különböző szakmai programok összesítő éves jelentése (pl. NBmR, 2015. évi kártalanítási keret) leadásra került.

Az Igazgatóság éves munkáját bemutató jelentés leadásra került.

Egyéb adatszolgáltatási, jelentési kötelezettségek is teljesítésre kerültek, mint például engedélyhez kapcsolódó szakmai jelentés (pl. haltani kutatásokról).

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek

Jogszabályban korábban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nagybereki Fehér-víz Természetvédelmi Terület: 9/2013. (II. 20.) VM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Úrkúti-őskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A 2016. évben kihirdetésre kerültek az alábbi védett természeti területek természetvédelmi kezelési tervei:

- 18/2016. (III. 22.) FM rendelet a Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT
- 32/2016. (V. 2.) FM rendelet Hódos-éri ciklámenes TT
- 35/2016. (V. 12.) FM rendelet a Keszthelyi-kastélypark TT

A BfNPI munkatársai megkezdték az alábbi tervek aktualizálását, felülvizsgálatát:

- Nyirádi Sár-álló TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata
- Bakonygyepesi zergebogláros TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata
- Attyai-láprét TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata
- A Somlóvásárhelyi Holt-tó TT kezelési tervének felülvizsgálata

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

A BfNPI az alábbi Natura 2000 fenntartási terveket készítette el:

Területkód	A Natura 2000 terület megnevezése	Terület típus	A tervek listáját tartalmazó oldal (internetes hivatkozás)
HUDD20038	Ádándi Felső-hegy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF30002	Balaton	KTT, KMT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20034	Balatonendrédi dombok	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20032	Balatonkenesei tátorjános	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20024	Berhidai-löszvölgyek	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20041	Dél-balatoni berkek	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20049	Dél-zalai homokvidék	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20033	Dörögdi-medence	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20047	Felső Zala-völgy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20023	Hajmáskér: Törökcsapás	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek

HUBF20017	Kádártai-dolomitmezők	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20048	Kebele	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20001	Keleti-Bakony	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20044	Kerka-mente	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20058	Látrányi puszta	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20015	Marcál-medence	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF10001	Miklósfai Mórighelyi-halastavak	KMT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20022	Mogyorós-hegy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20036	Ordacsehi berek	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20002	Papod és Miklád	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20021	Péti-hegy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20035	Pogány-völgyi rétek	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20052	Sárvíz-patak mente	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20027	Szár-hegy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20031	Szentkirályszabadja	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20045	Szévíz-Principális	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20026	Tótvázsonyi Bogaras	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20004	Agár-tető	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadasra-varo-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUBF20007	Monostorapáti Fekete-hegy	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadasra-varo-natura-2000-fenntartasi-tervek
HUDD20061	Holládi erdő	KTT	http://bfnp.hu/hu/elfogadasra-varo-natura-2000-fenntartasi-tervek

A BFNPI-nél a 2016. évben az alábbi területeken indult fenntartási terv készítési folyamat, amely várhatóan a 2017. évben fejeződik be:

Natura 2000 terület neve	Adatgyűjtés	Tervkészítés
HUBF20007 Monostorapáti Fekete-hegy	+	+
HUBF20004 Agár-tető	+	+
HUBF20035 Keszthelyi hegység	+	-
HUBF20009 Devecseri Széki-erdő	+	+

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A Keszthelyi-hegység védett, illetve fokozottan védett területeit érintően az elmúlt évek időjárási körülményei következtében immár több mint 3.000 hektárt meghaladó területen lépett fel fekete és erdei fenyő illetve kisebb mértékben cser pusztulás. 2011-től már tapasztalhatóak voltak az első problémák, panaszok, ezek azonban helyi szinten kezelhetőek voltak. 2013 évben a pusztulás már olyan mértéket öltött, amely nagyobb általános beavatkozást igényelt. A területen a Natura 2000 célkitűzések között eredetileg is szerepelt a fafajcsere, az idegenhonos feketefenyő állományok őshonos erdővel történő kiváltása. Ez a szándék hosszú távú tervként jelenhetett meg, mivel a terület döntő hányada nincs a vagyonkezelésünkben. A fenyőpusztulás most sürgős beavatkozást igényel, jelentős a lakossági érdeklődés, mivel a parti sávból ijesztő képet fest a pusztulás. Az erdészeti hatósággal, valamint az erdő nagy részén vagyonkezelő Bakonyerdő Zrt-vel történő egyeztetések alapján készült közös szakmai koncepció végrehajtása folyamatos.

A 2014 év eleje óta hasonló jelenség tapasztalható a Fenyőfői Ósfenyves területén, a felmérések, szakmai egyeztetések alapján folyamatban van a szükséges szakmai intézkedések koncepciójának kidolgozása.

A Kis-Balaton II. ütem befejezése után túl vagyunk az üzemeltetés első évén. Több probléma is felmerült, azonban a rugalmas üzemeltetési lehetőségeknek köszönhetően valamennyi helyzetet sikerült kezelni, kedvező változások folynak. A beavatkozás jelentős ökológiai változásokkal jár, a nagyberuházás a térség legnagyobb volumenű élőhely-rehabilitációja is a vízminőség védelmi funkció mellett. Hatását átfogó monitorozással kellene

nyomon követni, melynek forrása nem biztosított, bár jelentős hatások várhatóak. A két hallépcső megvalósulása például a Balatontól a Zalaig átjárhatóvá teszi a halfajok számára a területet, erősíti a halbölcső funkció betöltését. Az üzemeltetéshez a tervet, szabályzatot az elkövetkező 5 év során kell véglegesíteni.

Időjárási helyzet, anomáliák (www.met.hu)

2016 telének időjárása

2015/16 tele a megszokottnál melegebb és csapadékosabb volt. Hőmérséklet szempontjából a december és a február a normálérték felett alakult. A február különösen kiemelkedik, a mérések kezdete óta 2016-ban volt a legmelegebb február. A csapadékviszonyokat tekintve az egyes hónapok változatos képet mutattak. Míg a december meglehetősen száraz volt, addig a január és különösen a február jelentős csapadéktöbblettel rendelkezett.

Az ország nagy részén 2-3 °C között alakult a téli középhőmérséklet értéke. Az ország DNY-i területei bizonyultak a legmelegebbnek (háromhavi átlaghőmérséklet 3 °C felett), a leghidegebb pedig ÉK-en volt megfigyelhető (+1 és 2 °C között). 0 °C alatti évszakos átlagok mindössze a magasabban fekvő területeken, ezek között is jellemzően az Északi-középhegységben adódtak. Évszakos átlagban a legmelegebb Budapest belterületén (3,8 °C), a leghidegebb pedig Kékestetőn (-0,8 °C) volt.

Egy Ny-K irányú csökkenés volt a téli csapadékösszegek országos eloszlását tekintve. A legnagyobb értékeket a Bakonyban, a Dunakanyarnál és az Északi-középhegység magasabban fekvő régióiban mérték, ezeken a területeken a 200 mm-t is meghaladta a csapadékmennyiség. A legkevesebb csapadék Sopron környékén és a Körösök mentén (125 mm alatt) hullott. Az országos átlagos téli csapadékösszeg 158 mm a homogenizált adatok alapján.

2016 tavaszának időjárása

2016 tavasza a megszokottnál melegebb és szárazabb volt. Hőmérséklet szempontjából a március és az április a normálérték felett alakult. A csapadékviszonyokat tekintve az egyes hónapok változatos képet mutattak. Míg a május csapadékosabb volt a szokásosnál, addig márciusban, de leginkább áprilisban jelentős csapadékhiány mutatkozott.

Az ország nagy részén 11-12 °C között alakult a tavaszi középhőmérséklet értéke. A délkeleti területek bizonyultak a legmelegebbnek, a hőmérséklet értéke itt meghaladta a 12 °C-ot, leghidegebb pedig az Északi-középhegység magasabban fekvő területein, valamint a nyugati határszélen volt (9 és 10 °C között). Évszakos átlagban a legmelegebbet Szeged belterületén (13,3 °C), a leghidegebbet pedig Kékestetőn (6,7 °C) figyelték meg. A csapadék térbeli eloszlása egy nyugat-keleti irányú csökkenést mutat. A Dunától nyugatra az évszakos csapadékösszeg 140-180 mm, míg az ország keleti részén 80-100 mm volt. A délkeleti megyékben hullott a legkevesebb csapadék, volt olyan terület, ahol a háromhavi csapadékösszeg nem érte el a 60 mm-t. A legnagyobb napi csapadékösszeget, 51,1 mm-t Hanságligeten mérték.

2016 nyarának időjárása

A nyár az átlagos globális hőmérsékleti anomáliáknak megfelelően Magyarországon is az átlagosnál melegebb, ugyanakkor csapadékosabb volt. Az automata állomások mérései alapján a nyári átlagos hőmérséklet 20,7 °C, amely 0,5 °C-kal haladja meg a 1981-2010-es országos átlagot (20,2 °C). Az 1901-2016 közötti időszakban ez a nyár a 20. legmelegebbnek adódott. Az előző évtől eltérően csak egyetlen egy hóhullám volt (június 23-26 között), amely megfelelt a II. fokú hősérgiasztás kritériumának. A legmelegebb a főváros térsége, és az Alsó-Tisza-vidék volt: itt a 22 °C-ot is meghaladta az évszakos átlag. Leghűvösebb tájak az Északi-középhegységben, a Mátra és a Bükk területén voltak, ahol a nyári átlaghőmérséklet nem érte le a 16 °C fokot. A legmagasabb nyári érték 23,1 °C (Budapest Állatkert), a legenyhébb nyarat pedig Kékestetőn tapasztalták, itt az évszakos átlag 15,8 °C.

Összességében a nyár igen csapadékos volt, különösen a július, amely a hosszú éghajlati időszakban a 2. legcsapadékosabbnak bizonyult. Csupán augusztusban hullott 11%-kal kevesebb csapadék, mint a sokéves átlag. A nyári hónapok csapadékösszege (253 mm) 60 mm-rel haladta meg az 1981-2010-es összeget (193 mm). Az évszakos átlagban 31%-os csapadéktöbblet valójában szélsőséges időbeli és térbeli eloszlással érkezett. Több településen okoztak károkat egy-egy nyári napon a felhőszakadások, heves zivatarok és jégesők, míg egyes tájakon a szokásosnál lényegesen kevesebb csapadék hullott. Összesen 4 településen mértek 24 óra alatt több, mint 100 mm csapadékot (Gyomaendrőd, Lácacséke, Nemeskisfalud, Poroszló). A nyári felhőszakadások, heves zivatarok és jégesők több településen okoztak károkat, kiemelkedő volt a június 23-án, július 13-án és 16-án, illetve augusztus 22-én lezúduló csapadék mennyisége. Az átlagos nyári csapadékmennyiség duplája hullott Békés megyében, a Balaton térségében, a Dunazug-, Visegrádi- és a Börzsöny-hegység területére. A nyári csapadékösszeg maximuma 450 mm, amelyet Gyomaendrődön összegeztek. Átlagosnál szárazabb területnek adódott a Fertő-medence, a Soproni-hegység, a Kisalföld, a Nyírség középső része és a Sajó-völgy.

2016 őszeének időjárása

A 2016-os ősze melegebb volt a szokásosnál, bár október első felében erősen lehűlt a levegő, és tanúi lehettünk az első hózápornak is. A szeptember a szokásosnál közel 2 fokkal volt melegebb. Az átlag körüli november a 63. legmelegebbnek adódott a mérések kezdete óta, ezzel szemben az októberi hőmérséklet jóval átlag alá esett, így a 29. helyre került a leghidegebb hónapok sorában. Csapadék tekintetében az évszak csapadékosabbnak bizonyult az átlagnál. A három hónap közül október volt a legcsapadékosabb, több mint másfélszerese hullott az ilyenkor szokásos októberi értéknek. A szeptember azonban meglehetősen száraznak bizonyult, 40%-kal kevesebb csapadék hullott, mint az 1981-2010 időszakban a szeptemberi normálérték.

Az ország túlnyomó részén 10-11 °C között alakult az őszi átlaghőmérséklet. A Dunántúl egyes részein, valamint a Dél-Alföldi területeken 11-12 °C, míg a hegyvidékeken 7-9 °C volt a jellemző. Melegebb területek kisebb körzetekben jelentek meg, a legmagasabb – 12 °C-ot meghaladó – középhőmérsékletű terület Budapest környékén és a Balaton-felvidék nyugati részén jelentkezett. Országos átlagban az őszi középhőmérséklete 10,6 °C-nak adódott.

2016 őszi a legtöbb csapadék az északkeleti országrészben hullott, 230 mm-et meghaladó összeggel. Ezen kívül a hegyvidéki területeken és az Őrségben jelentkezett még magasabb érték (210-230 mm). A síkvidéki területeken jellemzően 110-170 mm hullott, csupán a Mezőföld északi részén és a főváros környékén volt ennél kisebb az évszakos csapadékösszeg.

2016. december

A december az átlagosnál hűvösebb és rendkívül csapadékszegény időjárású volt.

Decemberben az ország területén a havi középhőmérséklet átlaga -1 °C volt. A legmelegebb területek a Kisalföld északnyugati részén és a Dunántúl egy-egy régiójában voltak, ezeken a tájakon a hőmérséklet még fagyponthoz felett alakult. A legmagasabb havi átlaghőmérséklet (1,4 °C) Budapesten adódott. A leghidegebb területek az Északi-középhegységben, illetve az Alföld északkeleti részén találhatóak. A legalacsonyabb havi átlaghőmérsékletet (-3,5 °C) Zabar mérőállomáson jegyezték. Országos átlagban a fagyos napok ($T_{min} \leq 0$ °C) száma 27 nap, a zord napok ($T_{min} \leq -10$ °C) száma 1 nap, a téli napok ($T_{max} \leq 0$ °C) száma 11 nap volt. A fagyos napok száma 6 nappal, a téli napoké 3 nappal több, míg a zord napok száma 2 nappal kevesebb, mint az 1981-2010 időszakban megfigyelt országos átlag.

Az átlagosan csapadékos november után a december rendkívül csapadékszegény volt. Országos átlagban a havi csapadékmennyiség mindössze 3,7 mm, ezzel az 1901-től kezdődő idősorban a 3. legszárazabb december múlt el. Csúszán 1972 és 2013 decemberében hullott kevesebb (1972: 3,2 mm; 2013: 3,5 mm). A legnagyobb csapadékmennyiséget a Felső-Tisza vidéken, a Börzsönyben és a Soproni hegységben rögzítették. Több településen egyáltalán nem, vagy csak csapadékyomnyi hullott. Ebben a hónapban összefüggő hóréteg nem alakult ki az országban, bár több településen észleltek havazást, hózáport. A hóréteg havi maximuma Sopron Muck kilátónál 8cm volt.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések*
1	Attyai láprét TT	15	láprét	Szárazítás, cserjeirtás
2	Bakonygyepesi zergebogláros TT	7	láprét	Szárazítás
3	BfNP Káli-medence Kornyitó	15	tómeder	Nádatartás, nádpaflankok kihelyezése költési időszak előtt
4	BfNP Káli-medence Sásdi-legelő	22	mocsárrét/kiszáradó láprét/lejtősztyepp	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverés a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében. Vízháztartás javítása érdekében vízkormányzás. 3 db talajvízszint-figyelő kút került adatkinyerés.
5	BfNP Káli-medence Csönghe-hegy	16	csarabos/erdősztyepp rét, féltermészetes	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében

			száraz gyepek/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
6	BfNP Káli-medence Vadtelep	28	üde és nedves cserjés/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében. Kézi sarjleverés októberben megtörtént.
7	BfNP Káli-medence Kopasz-hegy	11	erdőssztyeprét, féltermészetes száraz gyepek/galagonyás-kökényes-borókás cserjés	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
8	BfNP Káli-medence Fekete-hegy	62	lejtőgyepek/száraz-fészáraz erdő- és cserjés szegélyek/galagonyás-kökényes-borókás cserjés/fás legelők, fás kaszálók	KEOP élőhely helyreállítási projekt fenntartási szakaszának keretében kézi/gépi sarjleverési munkák a legelő, fás legelő, legelőerdő kialakítása érdekében.
9	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyepek	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelésű
10	BfNP Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürkemarhákkal, természetvédelmi fenntartó kezelés, T fák karbantartása
11	BfNP Káli-medence, Kornyói tó környéke	300	száraz legelő	Bérlők területkezelésnek (legeltetés, tisztító zúzás) ellenőrzése, T fák karbantartása
12	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kőtenger	7	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, legeltetés, bozótkaaszával kaszálás, geológiai formációk láthatóságának biztosítása
13	BfNP Káli-medence, Salföldi kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás, geológiai formációk láthatóságának biztosítása
14	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét/mocsárrét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárazzúzás -legelőgyomok lezúzása.
15	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal, T fák karbantartása
16	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás - vetővirág , apró nőszirmos élőhelyének kitisztítása, T fák karbantartása
17	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	mocsárrét/parlag szántó/kaszáló	Legeltetés szürkemarhákkal, természetvédelmi fenntartó kezelés
18	BfNP Káli-medence, Szentbékallai kőtenger	9	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás, geológiai formációk láthatóságának biztosítása
19	BfNP Káli-medence, Tódi forrás környéki gyepek	60	kiszáradó láprét, töviskés	Gépi bozótirtás, inváziós fajok visszaszorítása
20	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, kaszálás
21	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	48	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
22	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	18	elgyomosodott, cserjésedett gyepek	Évi kétszeri szárazzúzás, cserjeirtás géppel és kézi erővel

23	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	15	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
24	BfNP Kis-Balaton, Kápolnapuszta	8	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
25	BfNP Kis-Balaton, Kis-Balaton I. ütem	1	gyomosodó sziget	Sirály- és récefajok, valamint nyári lúd költőterületének megtisztítása a dús vegetációtól
26	BfNP Kis-Balaton, Kis-Balaton II. ütem	350	nádas	Egyidejű és avas nád fenntartási célú aratása
27	BfNP Kis-Balaton, Kis-Balaton II. ütem	1	inváziós fajokkal borított terület	Gyalogakác irtása gyakorlatosokkal és a fenékpusztai MME madárgyűrűzőtábor önkénteseivel, valamint közfoglalkoztatottakkal.
28	BfNP Kis-Balaton, Nagyrada	65	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
29	BfNP Kis-Balaton, Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
30	BfNP Kis-Balaton, Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, illetve kézi
31	BfNP Kis-Balaton, Vörs	25	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
32	BfNP Kis-Balaton, Zalakomár	81	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
33	BfNP Kis-Balaton, Zalakomár	91	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás, bokrozás kézi munkával
34	BfNP Kis-Balaton, Zalakomár	16	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
35	BfNP Kis-Balaton, Zalasabbar	38	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás., tisztítás
36	BfNP Kis-Balaton, Zalavár, Búzásrét	64	legelő	Legeltetés növendék bivalyokkal, tisztítókaszálás.
37	BfNP Kis-Balaton, Zalavár, Háztáji legelő	5	elgyomosodott legelő	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
38	BfNP Kis-Balaton, Zalavár, Háztáji legelő.	18	kaszáló, legelő.	Egyszeri kaszálás, majd legeltetés, tisztító kaszálás.
39	BfNP Kis-Balaton, Zalavár, Nedám, Ökőrsziget, Ásatások.	90	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
40	BfNP Tapolcai-medence Alsó-Kongó BFT projekt	12		magas vízállás miatt elmaradt
41	BfNP Tapolcai-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok közötti területek	60	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés/Biomassza eltávolítása
42	BfNP Tapolcai-medence Felső-Kongó	450	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
43	BfNP Tapolcai-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás és legeltetés/Biomassza eltávolítása
44	BfNP Tapolcai-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
45	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, kiszáradó mocsárrét	Nádatás, szárzúzás
46	BfNP Tüskés tó	20	tó/nádas	Nádatás

47	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049)	2	magyar csenkeszes zárt homoki gyp	Illegális szemétkerakások felszámolása
48	Devecseri Széki erdő TT	5	láp	Szárazítás
49	Látrányi-pusztá TT	15	láp és mocsárrétek	Szárazítás, cserjeirtás, kézi kaszálás
50	Magas-Bakony TK, Szömörke völgy	15		Szárazítás
51	Magas-Bakony TK, Tiszta-víz völgy	5		Szárazítás
52	Mura-menti TK	3	puhafás ligeterdő J4	Tájidegen fafajok és özöngyomirtás
53	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő	Erdőfelújítás, ápolás egyszer, vadkár és árvíz miatt
54	Nagyberek fehérvíz TT	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárazítás
55	Ordacsehi berek	50	láp és mocsárrétek	Kaszálás, cserjeirtás, kézi kaszálás
56	Somló TK	15	hegyi kaszáló	kaszálás
57	Somlónásárhelyi Holt tó TT	12	láp	Szárazítás
58	Tapolcafői zergeboglás TT	15	láp	Szárazítás

Az élőhely fenntartás kézimunka jelentős részét - villanypásztor építés, fenntartás, cserjeirtások, kézi kaszálás – az országos közfoglalkoztatási programban foglalkoztatottak végezték a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak felügyelete alatt.

A gépi munkákat - kaszálás, szénabetakarítás, szárazítás, tisztító kaszálás - a BfNPI gépei végezték.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek esetében a legjobb kezelés a természetes folyamatok szabadon hagyása. A Balaton-felvidéken még mindig a BfNPI az egyik legnagyobb állatállománnyal rendelkező gazdálkodó, bár szerencsére ez változóban van, néhány gazdálkodó megjelenésével. A korábbi állatlétszámot kis mértékben folyamatosan növeltük a bivaly faj tekintetében, a nőivarú állatállományunk egy részének tenyésztésben tartásával, 2016-ben a tavalyi év tapasztalatainak megfelelően 72 tenyészűsöt, az elhelyezés és a legelőterület szűkössége, valamint az egyedi tartási körülmények fenntartásának szakmai előírásai a Kornyi tó melletti majorban helyeztük el a téli időszakban. Szürkemarháink számát tenyész utánpótlással nem növeltük a tavalyi évben, de 2017. évben több fiatal tenyészűs felnevelés után már tenyésztésbe állhat- tehénlétszámunkon, bár a kor és a vemhesülési szempontok miatt 2017-ben selejtezésre is sor kerül. Igyekezünk a tulajdonosok bevonásával a legeltethető területek nagyságát növelni a tulajdonosokkal egyeztetett módon.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetők és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein.

Az Igazgatóság kezelésében lévő *erdőterületek* az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már meghaladja a 2.000 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, mintegy 60 község határában helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafaj-összetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccés karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cseres-tölgyesek, de lappidéken égeresek, füzesek, néhol telepített akácok, fekete- és erdei fenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett füzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehetne beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva, illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

A 2010. évben 20 hektáros klímaerdő telepítése valósult meg Balatonmagyaródon. Ez az erdő a 2012. évi aszályos időjárás ellenére megerősödött és a 2013. és 2014. években tapasztalható csapadékbőség és az évenkénti két erdészeti ápolás után várhatóan hamarosan sikeres telepítésé válik.

A nádasok kezelése a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésbe tartozó területeken vállalkozók bevonásával került elvégzésre a Vízügyi Igazgatóság koordinálásával a természetvédelmi előírások betartásával. Az utóbbi években az időjárás és a jég hiánya jelentősen hátráltatta a kezelés megvalósítását. A nádaratás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, egyidejű és többidejű (avas) nádasok egyaránt legyenek.

5.3. Élőhely-rehabilitáció

Lásd a 7. fejezetben.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Jelenleg a működési területet illetően a legjelentősebb ökológiai változások az élőhelyrekonstrukciókhoz kapcsolódóan illetve a területhasználat megváltozásának közvetlen és közvetett hatásaiból adódnak. Pozitív példaként kiemelendő a Kis-Balaton II ütem, ahol a zalavári élőhelyrekonstrukción és a vörsi, zimányi területeken történt elárasztásokon a fészkelő madárállományok jelentős növekedése tapasztalható (nagy kócsag (*Egretta alba*), kanalgém (*Platalea leucorodia*), bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*) stb.

A felhagyott, illetve nem megfelelő intenzitással kezelt területek, valamint az erdők nem megfelelő hasznosítása egyaránt megfigyelhető. Saját vagyonkezelés esetén tekintettel vagyunk az 5.2.2 fejezetben felsorolt kezeléseknél az ott található fajok igényeire (pl. haris (*Crex crex*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), zanótboglárka (*Maculinea nausithosus*), szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*), csarab (*Calluna vulgaris*), lisztes kankalin (*Primula farinosa*) stb.) Így ezen fajok utóbbi kivételével hosszú távon megőrizhetőek ezeken a területeken, a nem védett területeken azonban kérdéses a helyzetük. A kígyászölyv (*Circetus gallicus*), illetve egyes hal és lepkefajok adatmennyiségének bővülése nem jelenthető ki, hogy kedvező ökológiai hatásokra lenne visszavezethető, mivel a kutatás intenzitása jelentős mértékben növekedett, a korábbi adathiányból nem lehet következtetni. Az erdőknél külön megemlíthető a Keleti-Bakony térségében erősen megnövekedett hadászati aktivitás, amely jelentős „használattal, terheléssel” jár.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)*	Védettség foka**	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	-	FV	Tapolca-Sümege közötti út padkáján lévő növények védelmét kaszálás ellen az úttestre festett jelekkel oldottuk meg.
2.	Fehérmájvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	+ / -	FV / V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten.
3.	Holuby bangó (<i>Ophrys holubyana</i>)	-	FV	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.
4.	Hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	-	V	Élőhely védelmi előírás javaslatok a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban
5.	Hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	-	V	Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban
6.	Lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	+ / -	FV / V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten.
7.	Lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	-	FV	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely

				tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk. Július 6-án a forráspopuláció (szentbékai Sásdi-rétek) területén végeztünk lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>) magvetést.
8.	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	+	FV	A faj magérés utáni kézi kaszálása az élőhelyén és környékén. A kaszálás után a kaszálék kézi erővel történő összegyűjtése és lehordása. A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk. A kertben előállított előnevelt hagymákat a forráspopuláció (Nyirád Sáralló TT) megerősítésére használjuk.
9.	Nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	-	FV	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk.
10.	Pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	+	FV	Kaszálás, tér-és időbeli korlátozása a Tapolca Pénzesréten. Legeltetés, tér-és időbeli korlátozása a Kornyi tó környéki gyepeken. Cserjeirtás kézzel, géppel.
11.	Nyári tőzike (<i>Leucojum aestivum</i>)	-	V	Őrzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő)
12.	Tavaszi tőzike (<i>Leucojum vernum</i>)	-	V	Élőhely védelmi előírás javaslatok a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban
13.	Tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	+	FV	1. Magszórás a védett területen termő egyedekről 2. Maggyűjtés távolabbi állományokból, magvetés ebből az anyagból a védett területekre 3. Cserjeirtás, kaszálás a védett területeken
14.	Téltemető (<i>Eranthis hiemalis</i>)		V	Fokozott ellenőrzés virágzás idején.
15.	Zergeboglár (<i>Trollius europaeus</i>)	-	V	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük, mely tevékenységre 13598/2011 számú 2020-ig érvényes engedéllyel rendelkezünk.
16.	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása a Sásdi réten. Kaszálás tér-és időbeli korlátozása Felső-Kongóban. Kaszálás tér és időbeli korlátozása a BfNP-ban (Pécselyi-medence rétjein, a Külső-tónál, a Felső-Kongón, a Sásdi-réten).
17.	Búbos cinege (<i>Parus cristatus</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése A Fenyőfői Ősfenyvesben odú telepek ellenőrzése
18.	Cinege félek (<i>Paridae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
19.	Énekesmadár- alakúak (<i>Passeriformes</i>)	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyi tavon

20.	Fakuszfélék (<i>Certhiidae</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
21.	Fattyúszerkő (<i>Cblidonias hybrida</i>)	-	FV	Szerkő telep építés a Balatonőszödi berekben
22.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Fészektartók javítása, cseréje az E. ON közreműködésével több településen. Fészkelő állomány felmérése.
23.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, fészekkeresés, védőzóna kijelölés új fészek körül
24.	Gémfélék (<i>Ardeidae</i>)		FV, V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádaratással is érintett Kis- Balatonon.
25.	Gólyaalakúak (<i>Ciconiiformes</i>)	-	FV, V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyi tavon,
26.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	-	FV	Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben. Templomok, magtárak, padlások - kihelyezés és ellenőrzés
27.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	+	FV	Partfalak védelme költési időben. Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórs-pusztai öntödei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában. Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka). Balatonhídvég, Kápolnapuszt, Sávoly, Zimány.
28.	Haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Hariskímélő kaszálás a saját vagyongazdálkodású gyepterületeken.
29.	Hegyi billegető (<i>Motacilla cinerea</i>)	-	V	Odú ellenőrzése A Gerence és a Gella patak völgyében kihelyezett odúk ellenőrzése
30.	Kis légykapó (<i>Ficedula parva</i>)	-	V	Odú ellenőrzése és ezek figyelése
31.	Küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	FV	Csérsziget fenntartása az Irma-pusztai halastavakon. Új sziget létesítése a Balatonföldvári halastavon.
32.	Lílealakúak (<i>Charadriiformes</i>)	-	V	Nádpaplanok (7db) kihelyezése a mederben a költési időszak előtt.
33.	Lúdalakúak (<i>Anseriformes</i>)	-	V	Nádpaplanok (7db) kihelyezése a mederben a költési időszak előtt.
34.	Nádi énekes madarak (<i>Sylviidae</i> , <i>Panuridae</i>)		V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádaratással is érintett Kis- Balatonon.
35.	Partifecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórs-pusztai öntödei homokbányában. Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka) a Kis-Balatonon.
36.	Ragadozó madarak (<i>Falconiformes</i> , <i>Accipitriformes</i>)	-		„T” fák (25db) karbantartása a medencealji gyepeken, gallyfészkek felmérése erdészeti hatóság felé bejelentése új fészkek bemérve, törzs mellmagasságban „F” festéssel jelölve

37.	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészkek körül. Fiókgyűrűzés, 5 fészkekben. Elpusztult madár bevizsgáltság, 1 esetben.
38.	Rigófélék (<i>Turdidae</i>)	Nem készült	védett	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése tisztítása Devecseri széki erdő TT
39.	Denevér (<i>Chiroptera</i>)	-	V, FV	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. ideiglenes igénybevétel látszott egy-két helyen. Denevér odúk elhelyezése katonai bunkerekben. Mentés épületből, 1 esetben
40.	Közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	FV	A telepített állományok fokozott nyomon követése, telepítés, genetikai vizsgálatok háttérének biztosítása (RaptorsPrayLife)

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

5.5.1 Idegenhonos inváziós növényfajok

2016-ban Igazgatóságunk saját vagyongazdálkodásában lévő területein természetvédelmi célú gyepterületi munkák során idegenhonos inváziós növényfajok visszaszorítását célzó területkezelési munkákat is folytattunk. A gyepterületek arányának megőrzése, illetve növelése érdekében ezek irtásáról gondoskodni szükséges. Jelentős problémát okoz az aranyvessző előfordulása, terjedése, mely ellen mechanikai irtást (nyár végi kaszálást, vegetációs időn kívül szárzúzást) alkalmazunk. A fásszárú inváziós fajok közül a zöldjuhar (*Acer negundo*), a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*), a keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) és a bálványfa (*Ailanthus altissima*) ellen végeztünk aktív beavatkozásokat.

Védett területeken a természetvédelmi célú gyepterületek megvalósítását, inváziós fajok elleni védekezést, ahol készült, ott természetvédelmi kezelési tervnek vagy tervezetnek megfelelően (pl. Bakonygyepes, Attyapuszta, NP-i területek) folytatjuk. Továbbá inváziós fajok ismételt terjedése ellen, illetve további visszaszorításukra végzett beavatkozásokat EU-s projektek révén helyreállított gyepterületek fenntartása, kezelése során is végzünk (pl. Batyk, Nemeshany).

Faj	A terület megnevezése	A terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Módszer
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Attyai láprét TT	15	láprét	Szárzúzás, cserjeirtás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Bakonygyepesi zergeboglásos TT	7	láprét	Szárzúzás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyepek	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Káli-medence, Tódi forrás környéki gyepek	60	kiszáradó láprét	Kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	48	kaszázó	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	18	elgyomosodott, cserjésedett gyepek	Évi kétszeri szárzúzás, cserjeirtás géppel és kézi erővel

Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Garabonc	15	elgyomosodott gyep	Szárazítás, cserjeirtás gépi erővel
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Kápolnapuszt	8	elgyomosodott gyep	Szárazítás, cserjeirtás gépi erővel
Gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>)	BfNP Kis-Balaton, Kis- Balaton II. ütem	1	inváziós fajokkal borított terület	Cserjeirtás kézi erővel (gyakorlatosokkal, önkéntesekkel, valamint közfoglalkoztatottakkal)
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Nagyrada	65	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás.
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Szárazítás, cserjeirtás kézi és gépi erővel
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Vörs	25	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Zalacomár	81	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Zalacomár	91	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás, bokrozás kézi munkával
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Kis-Balaton, Zalacomár	16	elgyomosodott gyep	Szárazítás, cserjeirtás gépi erővel
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), Amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	BfNP Kis-Balaton, Zalaszabar	38	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás., tisztítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), Zöldjuhar (<i>Acer negundo</i>), Amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	BfNP Kis-Balaton, Zalavár, Háztáji legelő	5	elgyomosodott legelő	Szárazítás, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
Amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	BfNP Zalacomári Madárrezervátum TT	3	gyep, kaszálórét	Szárazítás, cserjeirtás kézi erővel
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Zalasántó	13,4	elgyomosodott fáslegelő	Cserjeirtás, szárazítás, kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Devecseri Széki erdő TT	5	láp-rét	Szárazítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Látrányi-puszt TT	15	láp és mocsárrétek	Szárazítás, cserjeirtás, kézi kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Magas-Bakony TK, Szömörke völgy	15		Szárazítás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Magas-Bakony TK, Tiszta-víz völgy	5		Szárazítás
Kaukázusi medvetalp (<i>Heracleum mantegazzianum</i>)	BfNP Magas-Bakony TK, Cuha-patak			Kaszálás (virágzása idején)

Bíbor nebáncsvirág (<i>Impatiens glandulifera</i>)	BfNP Magas-Bakony TK, Gerence-patak			Kaszálás
Japánkeserűfű fajok (<i>Fallopia sp.</i>)	BfNP Magas-Bakony TK			Kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), Zöldjuhar (<i>Acer negundo</i>), Amerikai kőris (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	BfNP Mura-menti TK	3	puhafás ligeterdő J4	Kaszálás Tájidegen fajok irtása
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), Bíbor nebáncsvirág (<i>Impatiens glandulifera</i>), Japánkeserűfű fajok (<i>Fallopia sp.</i>)	BfNP Mura-menti TK		puhafás ligeterdő J4	Kaszálás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Nagybereki fehérvíz TT	300	láp és mocsárrétek	Kaszálás, szárazzás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Ordacsehi berek	50	láp és mocsárrétek	Kézi kaszálás, cserjeirtás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Somlóvásárhelyi Holt tó TT	12	láprét	Szárazzás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Tapolcafői zergebogláros TT	15	láprét	Szárazzás
Magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>)	BfNP Batyki-láprét	6,5	láprét, mocsárrét	Kézi kaszálás, szárazzás
Mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>)	BFNP, Tihanyi-félsziget	6	legelő, fás legelő	nagy- és kisgépes szárazzás
Keskenylevelű ezüstfa (<i>Eleagnus angustifolia</i>)	BFNP, Tihanyi-félsziget	6	legelő, franciaperjés kaszáló	nagy-és kisgépes szárazzás

5.5.2. Idegenhonos inváziós állatfajok

2016-ban idegenhonos inváziós állatfajok állományainak csökkentése érdekében, illetve terjedésük megakadályozása ellen konkrét beavatkozás nem történt.

Igazgatóságunk működési területén, a Kis-Balatonon inváziós állatfajok közül jelen van a jelőrák (*Pacifastacus leniusculus*) (Mura), valamint a márványrák (*Procambarus fallax f. virginialis*) terjedőben, az Egyesített-övcatornán kívül, már a Zala Balatonba vezető szakaszán is megtalálható nagy egyedszámban. Igazgatóságunk a faj visszaszorítására irányuló munkákat az elkövetkező időszakban kiemelt feladatként kezeli.

Az elmúlt három évben két alkalommal került elő a nutria (*Myocastor coypus*) a Mura-mentén, jelentős problémát nem okoz, azonban terjedésének megelőzése érdekében aktív adatgyűjtés tervezett.

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

Faj	Fajta	Egyedszám	2016. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	2	0
	Tehén	172	3
	Növendék	38	-98
	Összesen:	214	-95
Bivaly	Tenyészbika	6	0
	Tehén	243	2
	Növendék	229	38
	Összesen:	478	40
Juh	Racka cigája és cikta juh		
	Racka tenyészkos	1	0
	Racka anyajuh	34	-2
	Növendék cikta jerke	29	29
	Növendék racka	8	
	Cikta ürü	2	0
	Összesen:	77	25
Ló	Gidrán	2	2
Egyéb	Pumi	3	3
	Mudi	1	1
	Komondor	2	2
	Szamár	13	0

Nem a génmegőrzést szolgáló állatállomány (2016.12.31.)

Faj	Fajta	Egyedszám	2016. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Charolais x szürke marha	60	60
	Charolais Tenyészbika	2	0
	Összesen:	62	60

Tihany (+ Csopak)

Szürkemarha: a Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített, mintegy 12 ha gyepen területkezelési és bemutatási céllal tartott tehénállományt a tihanyi gulyával együtt egy telelőhelyre a Csopak Kerekedi Öbölbe került ismételtén összecsoportosításra. A szaporulat leválasztás után, ősszel Salföldre került, ahonnan azok közül a bikákat értékesítettük. Egy tenyészbika maradt 2016. évben a legelőn, mely a 17 tehén vemhesítését hosszú távon ellátja. A csopaki legelőt a tavalyi év során déli irányba bővítettük. A tihanyi legelőről októberben telepítettük vissza Csopakra az év során oda telepített 5 tehenet és borjaikat.

Káli-medence (Salföldi major)

Bivaly: 5 db növendék üszőt tartunk a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn, ezek fedeztetésére a legöregebb, - Zsandár nevű - tenyészbikával megtörtént az első borjak 2016 elején születtek meg, azóta 4 állat újra megellett. A bivalyok a vegetációs időben a fűvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, nagyon kevés szemes takarmányt, szelénos takarmánysót kapnak. Az állatok szabadok, nincs napi mozgatásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környék

forrásai elapadtak és a korábban kis ér által táplált dagonyázót is mesterségesen kell táplálni, bár a 2016. évben az évközben lehullott csapadék mennyisége az átlagos mennyiséget jelentősen meghaladta. 72 db éves vagy idősebb tenyészsűző Zalavárról történő áthozatala történt meg azért, hogy a most születő bivalyborjaknak nagyobb testvéreik ne jelentsenek táplálékkonkurenciát és elkülönítve történjen meg felnevelésük.

Szürkemarha: (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep): A Kornyi-tó major és annak állatjóléti és épületkorszerűsítő fejlesztései a korábbival össze sem hasonlítható lehetőségeket adnak az állatok téli tartására és a növendék állatok tenyészállattá való felnevelésére. A gulyák tavasztól ősziig a Szegszénai- és Sásdi-réten, Honcsokoson és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodtak. Három gulyát alakítottunk ki és az év során őket elkülönítetten legeltettük és fedezettünk belőle kettőt. A harmadik gulyát a Sásdi rét kezelésére kis létszámban elkerítetten kezeltük és csak a nyár végén tereltünk e gulyához bikát az egyik nagy gulyáról. A teletetés, korábban a Salföldi major mellett levő területen történt, de a tavalyi évben ebben jelentős változás történt, mert a korábban bérbe vett területek újrakötésére a régi helyszínen nem volt lehetőség. Az új téli legelő a Szegszénai-rét keleti részén került kialakításra, de az a változtatás a munkaszervezés (állatterelés) szempontjából számos gondot okozott számunkra. A legelőterületek 2016. évben, sokáig használhatóak voltak köszönhetően a csapadékos időjárásnak is, nagyon megerősödtek. A 2016. évben született F1 borjakat is teljes egészében vágóállatnak értékesítettük és 2017-ben is így fogunk tenni. A szürkemarha üszők (Kisapáti, Tihany) egy részét fel kívánjuk tenyész-utánpótlásnak nevelni, ezért az év során sor került idősebb teheneink selejtezésére is. A két charolais bikával tenyésztési szempontból továbbra is kedvező tapasztalataink voltak a tavalyi évben is, a hozzájuk hárembe osztott tehének is kiváló vemhesülési eredményeket mutatnak.

Egy adományozótól két gidrán kancát kaptunk ajándékozási szerződéssel, amelyek 12 és 15 évesek.. E két állatot a salföldi majorban mutatjuk be az odalátogatók számára.

Rackajuh: a rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. A major a KEOP infrastruktúra fejlesztő beruházás után mára jelentősen magasabb állatjóléti színvonalat biztosít a saját és a bérlő által tartott állatállomány számára. A rackák időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki itt a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal (merinó) is rendelkezik és tőlünk területet és hordályt bérel. A rackajuh anyáink átlagos életkora egyre magasabb lett az évek során, és a megfelelő tenyészjerkék hiányában utánpótlásukra nem kerülhetett sor. Sajnos ez együtt jár azzal is, hogy egyre több állategészségügyi probléma tapasztalható az állomány tartásával és az elhullások száma is magas. Az anyák értékesítése – a kereslet hiányában – már nem lehetséges opció, így az elhullások magas számával az idejében is számolnunk kell. Ki fogunk alakítani egy kisebb KEOP élőhely-rekonstrukcióval érintett, területeinket folyamatosan kezelő, legeltetett fiatal racka állományt, melyet nem kívánunk berrgetni. 2016. évben Igazgatóságunk előirányzat maradványa terhére megvásárolt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól 30 cikta jerkét, egy korábbi KEOP pályázatunk által kezelt területek legeltetéssel történő ellátása érdekében. A jerekék 2017. év végén lesznek másfél évesek, ekkor válnak berrgethetővé.

Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum

Kápolnapusztán naponta „pásztor” segítségével jártak ki a bivalyok a környék legelőire, ennek köszönhetően ez az állomány továbbra is nagyon szelíd maradt. 2016. évben 2 tenyészgulyát és egy üszögulyát tartottunk a területen.

Az állataink idén is jó kondícióban vannak. Ami gondot okoz, hogy a KEHOP-ban tervezett fejlesztéseink elkészülte előtt a legelőterületek korlátozottsága miatt az éves kor körüli tenyészállományunkat a helyszínen külön csordában nem tudjuk elhelyezni, ezért telepítettük át őket a téli időszakra Kővágóörsre. Jelentős nagyságú szaporulat volt a bivalyállományban 2016-ban is. Az itt született borjakból az elmúlt évi és korábban született üszöket a vérvonal, az őshonos támogatás elérése és kezelési céljaink miatt folyamatosan megtartottuk, a bivalyállomány az Igazgatóságon 2016. évben is jelentősen növekedett. A növekedés oka egyébként a vágóállat értékesítés 2016-ra történő átütemezésével is a tenyészállatok megtartásával magyarázható.

Zalavár, legelő

A 2015-ben született borjainkból a bikák a 2016. év során értékesítésre kerültek.

Zalaváron a majorban továbbra is két, mintegy 80-as létszámú gulya van, tenyészidőszakban egy-egy tenyészbikával (Petúr és Duhaj). A takarmánymennyiséggel a 2016. évben nem volt problémánk, de a mennyiségiségben azonban csak közepes terméssel számolhattunk... A legeltetési időny e területen is hosszú volt tavaly és a legelő hozama is megfelelő volt az év során. A zalavári bivalytelepet használta teljes kapacitással az Igazgatóság. A megvalósult fejlesztés a két istálló teljes felújítására, állatjóléti létesítmények beruházásra terjedt ki.

Ezt új vízbekötéssel, csapadékvíz elvezetéssel fejlesztettük tovább, mely fejlesztéseink tavaly ősze készültek el. A KEOP pályázatból vásárolt erőgépek az év során nagy területteljesítménnyel, kiváló minőségben teljesítették területkezelési feladataikat.

A BfNPI 2016 tavasszal hagyományos magyar kutyafajtáink közül egy komondor kant, egy mudi szukát, két pumi kant és egy szukát vásárolt. Ezeket az ebeket 1-1 természetvédelmi őr kollégánk közvetlen gondozásába adtuk. Két pumikölyök Salföldre a Természetvédelmi Majorba, egy másik pedig a Zalaegerszegi irodába került. Salföldön a terveink megvalósultak és a kutyák nem csupán a bemutatást szolgálják, hanem pásztorkutyaként a Csöngé-hegy legeltetéssel való kezelésében közvetlenül is közreműködnek.

Igazgatóságunk a pumi fajta ritka géneket hordozó vonalainak fenntartásában tevékenykedni fog. Az üggyel kapcsolatos egyeztetéseken és tárgyalásokon az igazgató által megbízott felelős tavaly is több alkalommal képviselte Igazgatóságunkat. A Kápolnapusztai Bivalyrezervátum vállalkozó üzemeltetője komondorokat tenyészt, mely állatok egy részét ott a látogatók a bemutatóhelyen megtekinthetik. Az idei év végén a kutyák kora alapján először kerülhet sor tenyésztésükre, de erről a projekt vezetőjével egyeztetni fogunk.

Terveink megvalósítását a pályázati rendszerátalakítása, az AKG, a NATURA 2000 és az őshonos támogatás elmaradása és ma még nem ismert kompenzációja miatt a kezelési feladatok ellátására fordítható forrásaink mértéke még nem ismert, a terveinket a tényleges forrásainkhoz kell igazítanunk.

5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Igazgatóságunk központjánál (8229 Csopak Kossuth u. 16., létesítés: 2005, szabadon látogatható), és Tihanyban a Belső-tó melletti ingatlanunkon (létesítés: 2003, szabadon látogatható) van két kisebb gyümölcsöskert. Továbbá a Pécsely Fő u. 125. szám alatt található szolgálati ház kertjében is több régi gyümölcs tájfajta megtalálható.

Az alább megadott gyümölcsfajok és fajták találhatóak meg gyűjteményeinkben:

- cseresznye: fehér cseresznye (cserszegi mézes), korponai cseresznye (borizú cseresznye), rétes cseresznye
- meggy: cukor meggy
- szilva: kései szilva, fehér szilva, zöld ringló
- sárgabarack: ananász kajszai
- alma: pogácsa alma, batul, őszi alma, üveg alma, páris alma, citrom alma, bőralma, nyári fontos
- körte: szegfű körte, osztrák körte, szüreti körte, kálmán körte, árpával érő
- házi berkenye (oltott, nagygyümölcsű változat)
- bécsi szeder (*Morus nigra*) oltott példánya.

Vizes élőhelyekhez kötődő "lápi" növények génmegőrzése történik a pécselyi szolgálati lakás szaporítókertjében (lisztes kankalin (*Primula farinosa* ssp. *alpigena*), európai zergeboglyár (*Trollius europaeus*), illatos hagyma (*Allium suaveolens*), nagy aggófű (*Senecio umbrosus*), Buxbaum-sás (*Carex buxbaumii*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*), vidrafű (*Menyanthes trifoliata*), csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*)).

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő és Natura 2000 erdőterületek

A működési területünkön lévő védett és Natura 2000 erdőterületeket elsősorban 5 erdőgazdaság, illetve egyéb, főként magángazdálkodók kezelik. Korábban az állami erdészetek területeire önálló erdőterv szintű üzemterv készült, teljes körű tervezéssel és hozamszabályozással. 2010 óta körzetszintű tervezés folyik. Így gyakran előfordul, hogy az erdőgazdálkodó üzemterve lejár, és jó pár évig nem rendelkezik új erdőtervvel. Ilyenkor erdőterv határozatok kerülnek meghozatalra, mely mind az erdészeti hatóság, mind a természetvédelmi kezelő többletmunkáját igényli. A körzeti erdőtervezésekben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelő elejétől végig részt vesz, így olyan erdőtervhatározatok készülnek, melyek mind a védett, mind a Natura 2000 célkitűzéseivel összeegyeztethetők.

2016-ban a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Veszprém, Zala és Somogy megyében is érintett volt körzeti erdőtervezéssel, mégpedig a Tapolcai-, Zalaegerszegi- és Marcali körzetek vonatkozásában. A körzeti erdőtervezésekben Igazgatóságunk természetvédelmi kezelőként a teljes folyamatban részt vesz. A tervezéshez

megadjuk, hogy mely erdőrészek felelnek meg Natura 2000 jelölő társulásnak, illetve hogy hol található olyan fokozottan védett, vagy védett, illetve jelölő növény- és állatfaj, amelyek megőrzése a gazdálkodás során szükséges. Ehhez nagy segítséggel szolgáltak az idén elkészült fenntartási tervek (Agár-tető és Fekete-hegy a Tapolcai körzet, Holládi erdő a Marcali körzet vonatkozásában), illetve folyamatban levő élőhelytérképezés (Csácsi erdő a Zalaegerszegi Körzet vonatkozásában).

A 2016-os körzeti erdőtervezés részletszintű tárgyalásain előtérbe került, és a jövőre nézve is megoldandó problémát jelentenek a véghasználatok korlátozásának szűkös lehetőségei nem védett Natura 2000 területeken, illetve a klímaváltozás miatt átalakuló klímaviszonyok (pl. bükkös klíma Zala megyében) kezelése.

5.7.2. Saját vagyonekezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az Igazgatóság kezelésében lévő erdőterületek nagysága 2286,72 ha. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, 64 községhatárban helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fajösszetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cserestölgyesek, de lúpvidéken égeresek, fűzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdeifenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett fűzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehet beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megőrkölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

Erdőterületek üzemmódonként való megoszlása.

1. Vágásos	1230,49 ha
2. Szálató	-
3. Fakitermelést nem szolgáló	291,30 ha
4. Átalakító	524,72 ha
Összesen:	2046,51 ha

Erdőterületek megoszlása fafajok szerint:

1. kocsányos tölgy	150,17 ha
2. kocsánytalan tölgy	19,31 ha
3. egyéb tölgy	80,13 ha
4. cser	270,64 ha
5. bükk	33,40 ha
6. gyertyán	58,89 ha
7. akác	282,42 ha
8. juhar	66,69 ha
9. szil	30,08 ha
10. kőris	339,70 ha
11. egyéb kemény lomb	13,80 ha
12. nemes nyár	34,24 ha
13. hazai nyár	31,68 ha
14. fűz	261,15 ha
15. éger	266,22 ha
16. hárs	24,78 ha
17. egyéb lágy lomb	4,60 ha
18. erdei fenyő	21,92 ha
19. feketefenyő	48,30 ha
20. vörösfenyő	0,23 ha
21. üres	8,16 ha
Összesen:	2046,51 ha

Mag- csemetetermelés:

Igazgatóságunk magtermő állománnyal nem rendelkezik, csemetetermelést nem folytat. A természetes felújításokat részesítjük előnyben, csak szerkezetátalakítás esetén folyamodunk csemetevásárlásra.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés:

Erdőfelújítási kötelezettség 19,16 ha, siker 14,22 ha (74,2 %).

Erdőfelújítási hátralék területe: 6,27 ha.

A hatóság által kiszabott bírság összege. 313.500 Ft.

Indok:

Erdőfelújítások elhúzódása, idegenhonos fafajok jelenléte.

Erdőtelepítés: 24,36 ha, siker: 20,30 ha (83,3 %). Ebből 20,0 ha a „Környezetvédelmi Visszaforgó Hitelalap Összegének környezetvédelmi célú támogatásokra való felhasználásáról” készített előterjesztésben célként megjelölt klímaerdő telepítése (2010-ben).

Egyéb munkák:

Törzskiválasztó gyérítés:

Tervezett terület 0,50 ha, végrehajtva 0,50 ha, átlagos erély 44 m³/ha.

Szálalóvágás:

Tervezett terület 0,80 ha, végrehajtva 0,80 ha, átlagos erély 76 m³/ha.

Egészségügyi termelés:

Tervezett terület 9,55 ha, végrehajtva 9,55 ha, átlagos erély 9 m³/ha.

Saját megvalósításban erdőkezelés:

folyamatos erdősítések ápolása: 6,27 ha-on, résztvevő dolgozók száma 3 fő.

egészségügyi termelés: 9,56 ha-on, résztvevő dolgozók száma: 6 fő

Mindösszesen: 15,83 ha-on 9 fő.

5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó ha)
1	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304010-4-3-0 kódszámú vadászterület)	2.849
2	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303910-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.980
3	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202810-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.567

Igazgatóságunk a 2007. március 1-től kialakított három vadgazdálkodási egységében – csakúgy, mint a korábbi évtizedekben – folytatott vadgazdálkodást a 2008., a 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015. és a 2016. évben is. A korábbi évek gyakorlatában semmilyen érdemi változtatást nem tettünk.

A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadász teendőket. Az éves kilövéseknek a 2016. évben is elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka állományának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya számottevően csökkent, már az egymást követő harmadik évben tapasztaljuk, okait nem ismerjük. Noha a 2016-os esztendő (is) vadkárok szempontjából mindhárom vadászterületen kedvezően alakult, a szélsőséges „belterületi” vadkárok megjelenésére mindenütt számítani lehet. Jellemzően a korábbi években a vaddisznó éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, 2011-ben 48, 2012-ben 83, 2013-ban 57, 2014-ben 50, 2015-ben 43 és 2016-ban 47 példány. Eredményes nagyvad terelő vadászatok is tartottunk a területen.

A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 3 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és területe azonban másként alakult. Biztonsági okokból nem vadászható, de a vadkár szempontjából kiemelten érzékeny Szigliget belterülethez közeli területen két vaddisznó élővad befogónkban összesen 83 példányt sikerült befognunk, összességében több vaddisznóval találkoztunk az elmúlt évhez képest. Tihanyban és Badacsonyban jó eredményt értünk el bérvadásztatás tekintetében; öt példány őzbakot és öt példány gímszarvas bikát értékesítettünk összesen. Mindkét területünkön rendszeresen láttunk aranszakált. Tihanyhoz hasonlóan eredményes nagyvad terelő vadászatok is tartottunk a területen.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében négy fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A vadászterület, mint élőhely folyamatosan átalakul, vadgazdálkodási tekintetben veszít értékéből. A Kis-Balaton II. ütemen folyó átalakítási munkálatok volumene és későbbi eredménye tartósan negatívan jelentkezik a terület vadeltartó képessége szempontjából. A vízszint megemelése egyes területrészekben szintén a projekt része, amely a vad tartós kiszorulását eredményezte. Nincsen változás a vízügyi közmunka program bonyolításában sem, azaz több brigádban a száz főt is meghaladó létszámban van jelen, nem mindig csak a munkájára koncentrálnak... A csaknem 7.600 ha-os vadászterületből - a fenti okoknak köszönhetően és a fenti feltételekkel – állandósulni látszik az 1.200 – 1.500 ha-os vadászható terület nagyság.

Leírtak a vadászati tevékenységet nehezítik, a bérvadásztatást ellehetetlenítik. Gímszarvasunk, de főként vaddisznók kevesebb, ami van, az is csak késő éjszaka mozdul meg. Őzállományunk csökkenéséről évek óta beszámolunk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranszakált családok az ő helyzetükön még pluszban is rontanak.

A vaddisznó létszám szabályozásában is intenzíven részt vesznek a hivatásos vadászok, ugyanakkor megváltoztak gímszarvas ellő helyeink, ezáltal a „szarvasbőgő” területeink is. Mezőgazdasági káraink mértéke a kiemelt figyelemnek, az épített vadkárrelhárító kerítéseknek, és a szerencsének köszönhetően alacsony volt, ugyanakkor Vörs község határban kukorica kultúrában villanypásztoros védekezés ellenére is számottevő kár keletkezett.

Összességében vadászterületeinken kevesebb az őz és talán a vaddisznó, míg a gímszarvas létszáma nem változott.

A kísérleti Larssen-csapdás szárnyas dúvad állományapasztás tapasztalatai kedvezőek, a jövőben mindhárom vadászterületen megpróbáljuk alkalmazni. A jövőt tekintve kiemelt feladat a róka fokozott állományapasztása is. Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el. Szolgálati fegyvereink lassan felújításra, cserére szorulnak, különös tekintettel a hozzájuk tartozó optikai eszközökre.

Együttműködésünk folyamatos a Megyei Vadászati Hatóságokkal és a Vadász kamarákkal.

A 2016. év második felében megkezdjük a következő üzemtervi ciklusra (2017 – 2037) a vadászterületeink kialakítását. Tihany és Badacsony esetében a megtartott közgyűléseken változatlan területnagyság mellett alakítottuk újjá a területeket. Kis-Balaton területét a Zala Megyei Vadászati Hatóság egyesítette, valamint a Somogy megyei oldalon a tájegységi határkijelölés következtében 1.000 ha-t meghaladóan nőtt a terület, amely összességében így csaknem 15.000 ha. Negyedik területként alakított ki Igazgatóságunk a Káli-medence többségében saját vagyongazdálkodású gyepterületein egy 1.300 ha-os természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterületet.

5.9. Halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi szempontból releváns halgazdálkodási vízterületek védett területen:

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-

4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	13 263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18 044,072 m	-
13.	Egyesített-övcsatorna	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-csatorna (Táska 097, Somogyzentpál 027, 034 és 036 hrsz)	2,3097 ha	+
17.	Határkültvíz-csatorna (Somogyzentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4 870,244 m	-
20.	Kálomis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-csatorna	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2 014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5 197 ha	-
25.	Kisörspuszta	51 ha	-
26.	Kornyi-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6 911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-csatorna	4,23 ha	-
31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-
32.	Mindszentkállai-árok	3 632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcsatorna (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2 171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5 185,686 m	-
42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

No.	A halgazdálkodási vízterület megnevezése (ahol már az igazgatóságé a halgazdálkodási jog)	Kiterjedése (ha)
1.	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2.	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7

A Mura két holtága esetében az érintett halgazdálkodási víztereknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg megfelelő szaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandók. Erre idegenhonos halfajok megjelenése illetve esetleges egészségügyi problémák esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését az Igazgatóság saját ember- és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytestű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

A különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek körének bővítési javaslatát, lehatárolását előkészítettük több mint 6.000 ha kiterjedéssel. 2016 decemberében a különleges rendeltetésre döntés született a somogyi vízterek és a Kis-Balaton II ütem esetében, azonban vagyongazdálkodóként történő kijelölésünk még nem történt meg.

Igazgatóságunk működési területén különleges rendeltetésű lett a korábbi meglévő halgazdálkodási vízterek közül a Balaton (valamint befolyói) és a Kis-Balaton I. ütem területe természetvédelmi és turisztikai szempontból egyaránt különleges helyzete miatt. Az érintett területeken a halgazdálkodási jog gyakorlója a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.

Nyilvántartott halászati vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését:

1. Balaton és vízrendszere 61041,6 ha

A Balaton esetében első helyre került jelentősége miatt a turisztikai jelentőség, (3.§ (2) bekezdés da), és dc) pont). Ugyanakkor a Natura jelölő fajok közül mindenképpen kiemelt jelentősége van a Balatonnak a garda (*Pelecus cultratus*) és a balin (*Aspius aspius*) esetében, ezen fajok megőrzése szempontjából meghatározó a halgazdálkodás mikéntje. Ezen jelölő halfajok jelenleg a horgászható fajok között szerepelnek a gazdálkodónak is érdeke, hogy megfelelő kezelés mellett ne legyen szükség horgászati korlátozásokra. Amennyiben az állomány stabil marad, úgy ez megoldható.

2. Kis-Balaton VR. I. ütem 1800 ha

3. Keleti-Bozót vízfolyás 21,3282 ha

4. Cigány-csatorna 2,3 ha

5. Nyugati-övcatorna 76,2606 ha

Fent felsorolt halgazdálkodási vízterek jelenleg horgászati hasznosítással érintettek, ugyanakkor rendkívül jelentős a Balaton korábbi hatalmas halállományából mára megmaradt halállományuk. Elsősorban a compó (*Tinca tinca*) állomány kiemelkedő, de mindenképpen említést érdemel réti csík (*Misgurnus fossilis*) és nyurgaponty (*Cyprinus carpio*) is. Utóbbi külön kiemelendő a Kis-Balaton Hídvégi-tó (I. ütem) esetében. A BHNP Zrt részéről felmerült, hogy a gazdálkodás veszteségei miatt nem tart igényt ezen víztér halgazdálkodói jogára, azonban jelenleg még Ők a gazdálkodók. Változás esetén Igazgatóságunk kéri a területre a vagyongazdálkodási jogot, mivel már a Kis-Balaton jelenlegi formába történt átalakításakor, a hallépcsők kialakításakor is kiemelt szempont volt a balatoni állomány ivóhelyre történő kijutásának biztosítása. Ezen program folytatásaként szeretnénk hogy a további potenciális szaporodóhelyek, berkek és befolyók egyaránt különleges rendeltetést kapjanak, maximális előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ivóhelyek kialakítását.

Egyéb különleges rendeltetésre javasolt terület jelenleg más halgazdálkodóval:

6. Tihany, Belső-tó 39,6424 ha

A tó erősen leromlott ökológiai állapotának javításához jelentős beavatkozásokra van szükség, így halállomány szerkezeti változások szükségesek. Ennek érdekében mind a teljes víztest, mind a körkörös partszakasz a BfNPI vagyonkezelésébe került. A behurcolt ezüstkárász állományának komoly csökkentése mellett komolyan tervezett, átgondolt telepítésre lenne szükség őshonos halállományból. A tihanyi Külső-tó közelsége miatt egyre jelentősebb táplálkozó és költőterület bizonyos fokozottan védett madárfajok, pl. nagy kócsag, bakcsó, bölömbika stb. számára is. Ez az egyetlen olyan eset ahol felmerül a halgazdálkodási jog megkérdése, olyan víztesten ahol jelenleg más a halgazdálkodó. A Rendelet 3. § (2) bekezdése ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának indoklása: A tó teljes területe védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű állatfaj élőhelye, pl.: mocsári teknős (*Emys orbicularis*), bölömbika (*Botaurus stellaris*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), stb.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás varható hatásai közül kiemelkedik - különös tekintettel a halgazdálkodási hatásokra - a lehetőség a természetközeli halfauna visszaállítására.

A vízterületre vonatkozó, érvényben lévő természetvédelmi korlátozások.

- szegélynádas kímélete, idegenhonos fajok telepítésének tilalma

7. Tihany Külső-tó 63,8582 ha Nemzeti Park, fokozottan védett, Natura 2000

• A Rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának indoklása:

A tó teljes területe fokozottan védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett állatfaj élőhelye, jelentős költőhely, Natura 2000-es terület.

• A védett, fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű fajok, pl.: törpegém (*Leucorrhynia pectoralis*), dunai tarajos gőte (*Triturus dobrogicus*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*), vörösgém (*Ardea purpurea*), nagykócsag (*Egretta alba*), kis kócsag (*Egretta garzetta*), bölömbika (*Botaurus stellaris*), vidra (*Lutra lutra*), stb.

Korábban nem nyilvántartott halászati vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését:

A Kis-Balaton Vízügyi Rendszer II ütemén, illetve a Balaton-felvidéki Nemzeti Park védett és Natura 2000 élőhelyein a Balaton potenciális szaporodóhelyeit jelentő több kisebb vízfelületen, befolyón jelenleg nincs halgazdálkodási jog kiadva. Ezek közül különleges rendeltetésű lett a Kis-Balaton és valamennyi Somogy megyei vízterület, azonban a vagyonkezelésbe adás még nem valósult meg.

1. KBVR-II ütem és befolyói ~5500 ha Nemzeti Park, Natura 2000

A Balaton korábbi hatalmas halbölcsőiből mára megmaradt utolsó nagy kiterjedésű olyan vízes élőhely melynek biztosított az átjárhatósága. Rendkívül jelentős halállománya, valamennyi az élőhely jellegének megfelelő halfaj nagy mennyiségben fellelhető. Világviszonylatban is kiemelkedő a lápi póc (*Umbra krameri*), jelentős többek között a réti csík (*Misgurnus fossilis*) és nyurgaponty (*Cyprinus carpio*) állomány, de mindenképpen említést érdemel compó (*Tinca tinca*) állományuk is. Már a Kis-Balaton jelenlegi formába történt átalakításakor, a hallépcsők kialakításakor is kiemelt szempont volt a balatoni állomány ívőhelyre történő kijutásának biztosítása. Ezen program folytatásaként kezdeményeztük, hogy a további potenciális szaporodóhelyek, berkek és befolyók egyaránt különleges rendeltetést kapjanak, maximális előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívőhelyek kialakítását. A terület horgászati hasznosítással nem érintett, azonban kiemelt jelentőségű az idegenhonos halfajok elleni védekezés. Teljes területe védett illetve fokozottan védett természeti terület, számtalan védett és fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű állatfaj élőhelye, pl.: nagy kócsag (*Egretta alba*), kiskócsag (*Egretta garzetta*), vörös gém (*Ardea purpurea*), bölömbika (*Botaurus stellaris*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), cigányréce (*Aythya nyroca*), fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*), lápi v. piros szitakötő (*Leucorrhynia pectoralis*), dunai gőte (*Triturus dobrogicus*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*). A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), ab), ac), ba) pontok alapján, de szinte a rendelet valamennyi pontja szerepelhetne.

A vízterületre vonatkozó, érvényben lévő természetvédelmi korlátozások.

- fokozottan védett természeti terület, belépés, gazdasági célú halászat teljes tilalma.

2. Balatonederics, Nádas-mező 163,75 ha Nemzeti Park, Natura 2000

3. Lesence-patak 16,34 ha Nemzeti Park

4. Kétöles-patak	18,71 ha	Nemzeti Park
5. Tapolca-patak	23,33 ha	Nemzeti Park

E természetközeli állapotú vízterületek állami tulajdonban és a BfNPI valamint a Vízügy kezelésében lévő értékes, őshonos halfajokkal jellemezhető értékes, védett, fokozottan védett természeti terület státuszú élőhelyek. A Balatontól északra található térség legnagyobb lápi póc állományai, komoly mennyiségű réti csík és kisebb állományokban még széles kárász (*Carassius carassius*) található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat létezik, Balatonedericsen a hosszanti átjárhatóság megoldásával biztosítható a folyamatos átjárás. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkenéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék, cigányréce stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Befolyók, kis tavak és berkek a Balaton térségében:

6. Badacsonytomaj, Büdös-tó	5,77 ha	Nemzeti Park
7. Ordacschi-berkek	275,2355 ha	Natura 2000, ex lege védett
8. Fonyódi Bozót-csatorna (Pogányvölgyi-vízfolyás)	44,8438 ha	Natura 2000
9. Nagybereki Fehérvíz	682,3610 ha	Natura 2000, védett
10. Határ-külvíz-csatorna (Koroknai-vízfolyás)	20,4868 ha	Natura 2000, védett
11. Őszödi-berkek	44,3 ha	Natura 2000, ex lege láp
12. Tóközi-berkek	44 ha	Natura 2000, ex lege láp
13. Tőreki-berkek "Tőreki X-tó"	41,2 ha	ex lege láp, helyi védett
14. Lellei-berkek "Forró-árok berke"	23,5 ha	Natura 2000, ex lege láp

Többnyire a Balatonról az emberi beavatkozás következtében lefűződött víztestek jelentős lápi póc és széles kárász állományokkal, komoly mennyiségű réti csík és esetenként nyurga ponty található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat csak korlátozottan létezik, beavatkozásokra lenne szükség az átjárhatóság biztosításához. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkenéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése ac), ba), bc) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

15. Kornyi-tó	~19 ha	Nemzeti Park
---------------	--------	--------------

A Balaton-felvidék értékes tava, melyen természetvédelmi szempontból fontos beavatkozás folyik jelenleg is, a nyílt vízfelület növelése érdekében. Az utóbbi évtizedekben több alkalommal kiszáradt, halgazdálkodás szempontból értéktelen víztest. Sérülékeny élőhely ahol megfelelő beavatkozások révén az őshonos halfajok számára megfelelő élettér biztosítható. A terület madárvilága, az élőhely és a halállomány összetétel szempontjából különös jelentősége van, hogy minimális zavarás mellett, de történjen meg az őshonos halállományok megerősítése, illetve az idegenhonos fajok kizárása.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás várható hatásai: A védett/Natura 2000-es élőhely komplex fenntartható védelmének biztosítása, az élőhely rehabilitáció (KEOP) eredményének stabilizálása.

A vízterületre érvényben lévő természetvédelmi korlátozások:

- A Káli-medencére kihirdetett természetvédelmi kezelési terv nincs, így a védett/Natura 2000-es területekre vonatkozó jogszabályi előírások az irányadóak. (gyepre hajtás/ tómederből itatás, élőhely szennyezés tilalma, természeti értékek védelmére vonatkozó egyéb jogszabályi előírások)

16. Gerence és mellékvízfolyásai Bébig	45 ha	védett, Natura 2000
17. Bitva és mellékvizei Pápasalamonig	22 ha	védett, Natura 2000
18. Cuha és Hódosér megyehatárig	17 ha	védett, Natura 2000

Ezen bakonyi vízfolyások felső szakaszának ökológiai állapota érdekében fontos lenne a kistestű, őshonos, de komoly gazdasági jelentőséggel nem bíró halfajok állományainak megőrzése, más fajok telepítése, behurcolása nem kívánatos.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése bb), bc) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Mura-menti holtágak, bányatavak:

Az Igazgatóságunk által korábban kezdett program részeként jelenleg is különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterület a Murarátka 053/1 hrsz., teljes területe 2,4 ha. Letenye 0291/1/b hrsz., (teljes területe 10,7 ha), az erdő

nélkül 5,7 ha. Ezek mellett további vagyonkezelésünkben található víztestek találhatóak a területen amelyeken jelenleg nincs kijelölt halgazdálkodó:

19. Muraszemenye hrsz: 0229	2,1679 ha	védett, Natura 2000
20. Muraszemenye hrsz: 0234	1,4637 ha	védett, Natura 2000
21. Muraszemenye hrsz: 0236 a	2,7130 ha	védett, Natura 2000
22. Letenye hrsz: 0174 b	2,7632 ha	védett, Natura 2000
23. Letenye hrsz: 0174 d	2,0129 ha	védett, Natura 2000
24. Letenye hrsz: 0174 f	0,3687 ha	védett, Natura 2000
25. Letenye hrsz: 0174 g	0,3620 ha	védett, Natura 2000
26. Tótszerdahelyi-holtág hrsz: 077/2	9,6313 ha	védett, Natura 2000

Őshonos, védett illetve fokozottan védett halfajok élőhelyei (aranykárász, réti csík, lápi póc). A halászati hasznosítás lehetőségeit alapvetően meghatározó – természetvédelmi prioritást a különleges rendeltetésű területtől nyilvánítás formájában tudjuk érvényesíteni. (Miközben a térség horgászvízein az ezüstkárász, a törpeharcsa és a naphal szorítja ki az őshonos fajokat, addig például a július elején folytatott felmérés során dr. Józsa Vilmos a Tótszerdahelyi-holtágban a széles kárász közel 100 egyedét fogta egyetlen vizsgálat során.) A jelenleg is kezelésünkben lévő két holtágon idegenhonos fajok egyedei csak áradás után jelennek meg, ezek eltávolítására szelektálunk kutató halászgép segítségével.

E védett természeti területeken a természetvédelmi prioritás nem teszi lehetővé a gazdálkodást előtérbe helyező halászati üzemtervek (telepítések és lehalászások) kötelező előírásainak betartását, véleményünk szerint itt kizárólag az állományfelmérő (kutató), illetve – szükség esetén – állományszabályozó halászatokra kerülhet sor.

A vízterek más védett és fokozottan védett állat- és növényfajok élőhelyei is (tündérrózsa, sulyom, rucaöröm, szitakötőfajok, több madárfaj, vidra, hód), amelyekre a horgászati tevékenység és azok következményei károsan hatnak.

A holtágak sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

27. Vindornya-láp és a Vindornya-csatorna

A kialakult vízterületek sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van. A potenciális szaporodóhelyek: nyílt vízfelületek, árkok, befolyók egyaránt lehetőséget biztosítanak élőhely fejlesztésre, maximálisan előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívőhelyek kialakítását. A terület horgászati hasznosítással jelenleg nem érintett, azonban kiemelt jelentőségű az idegenhonos halfajok elleni védekezés.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Igazgatóságunk 2008 nyarán képviselést kapott a BH Zrt. felügyelő bizottságában, 2009 augusztusától szétvált a Zrt., majd október 01-től a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a vagyonkezelésünkbe került. 2014 nyaratól az alapítói jogokat a Földművelésügyi Minisztérium gyakorolja, Igazgatóságunk ilyen irányú feladata megszűnt, a Felügyelő Bizottságban azonban a szakmai képviselést továbbra is biztosított.

Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben a Zrt. pozitív mérleggel zárta valamennyi üzleti évet. Igazgatóságunk részéről - ahol lehetett - segítséget nyújtottunk a megerősített kommunikáció kialakításában.

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1.	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2.	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)*	Védettség foka**	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)		V	Hüllőmentés
2.	Csóka (<i>Corvus monedula</i>)	-	V	Sérült egyed mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
3.	Bütykös hattyú (<i>Cygnus olor</i>)	-	EU V	Sérült egyed mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben
4.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 8 esetben
5.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 3 esetben
6.	Erdei szalonka (<i>Scolopax rusticola</i>)	-	Vadászható	Védett madár mentése.
7.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	-	V	Védett madár mentése.
8.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Sérült madár mentése, 4 esetben.
9.	Füstifecske (<i>Hirundo rustica</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
10.	Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	-	V	Sérült egyed mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
11.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 3 esetben
12.	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
13.	Macskabagoly (<i>Strix aluco</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 4 esetben.
14.	Molnárfecske (<i>Delichon urbica</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 3 esetben.
15.	Molnárfecske (<i>Delichon urbicum</i>)	-	V	Védett madár mentése.
16.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 2 esetben
17.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	-	V	Védett madár mentése.
18.	Nyári lúd (<i>Anser anser</i>)		Vadászható	Sérült nyári lúd szállítása menhelyre 2016.05.19-én.
19.	Sarlósfejsze (<i>Apus apus</i>)	-	V	Védett madár mentése.
20.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	-	V	Sérült egyed mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
21.	Seregély (<i>Sturnus vulgaris</i>)	-	EU V	Védett madár mentése.
22.	Széncinege (<i>Parus major</i>)	-	V	Védett madár mentése.
23.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	-	V	Fióka mentése, menhelyre szállítása, 1 esetben.
24.	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	-	FV	Védett madár mentése.
25.	Vetési varjú (<i>Corvus frugilegus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 2 esetben.

26.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 6 esetben.
27.	Zöldike (<i>Carduelis chloris</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
28.	Denevér (<i>Chiroptera</i>)	-	V, FV	Mentés épületből, 1 esetben.
29.	Fehérszélű denevér (<i>Pipistrellus kublii</i>)	-	V	Denevérmentés.
30.	Keleti sün (<i>Erinaceus roumanicus</i>)	-	V	Kölyök mentése, menhelyre szállítás, 1 esetben.
31.	Kései denevér (<i>Eptesicus serotinus</i>)	-	V	Denevérmentés.
32.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	-	FV	Sérült állat gyógyítóhelyre szállítás, 3 esetben.

A sérült egyedeket a székesfehérvári Madárkórház Alapítványhoz, és a Fővárosi Állat- és Növénykertbe szállítjuk. Az állatorvosi kezelést nem igénylő egyedeket a fenékpusztai Madármentő Állomásra, illetve a kőszegi Chernel-kertbe visszük.

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításának részeként a természetvédelem állami szervezeteinél 2010-2011-ben a TÉKA program keretében végzett munka megalapozta az egyedi tájértékek felvételezését. Azóta évről évre lassabb ütemben, de folyamatosan bővül az egyedi tájértékek adatbázisa, mely végül a Természetvédelmi Információs Rendszerben (TIR), illetőleg 2015-től az OKIR rendszer adatbázisában kerül rögzítésre, ezzel a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2016. évben 8 település, Alibánfa, Balatonyörök, Bánd, Bezeréd, Gyulakeszi, Hárskút, Petőhenye, Vállus egyedi tájértékeinek terepi felvételezése, az adatok rögzítése és feldolgozása történt meg.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján (2010-11)	39	1.911
TÉKA program keretében készült új felmérés (2010-11)	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2 773
2012-15. évben készült felmérések összesen	17	625
2016. évben készült felmérések	8	297
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2016. végén	84	3 695

Az egyedi tájérték felmérések részletezése:

	Településnév	felmérés éve	egyedi tájértékek száma
1.	Alsóórs	2005	98
2	Aszófő	2002	30
3	Badacsonytomaj	2010	50
4	Badacsonytördemic	2011	41
5	Bakonybél	2010	36
6	Balatonakali	2005	29
7	Balatonalmádi	2003	41
8	Balatoncsicsó	2010	34
9	Balatonfüred	2010	435
10	Balatonfűzfő	2011	35
11	Balatonhenye	2011	38
12	Balatonszepezd	2010	110
13	Balatonszőlős	2010	25
14	Balatonudvari	2005	22
15	Barlahida	2010	26
16	Barnag	2010	15
17	Böde	2010	28
18	Csopak	2000	25
19	Dörgicse	2010	206
20	Felsőórs	2003	100
21	Fenyőfő	2010	19
22	Gosztola	2004	21
23	Halimba	2003	55
24	Hidegkút	2004	49
25	Kékkút	2010	32
26	Kerkaszentkirály	2010	18
27	Kerkateskánd	2004	41
28	Kővágóórs	2010	59

29	Köveskál	2011	45
30	Lendvadedes	2004	26
31	Lovas	2003	58
32	Lovászi	2005	22
33	Mencshely	2008	115
34	Mindszentkál	2011	29
35	Monostorapáti	2011	44
36	Monoszló	2011	28
37	Nagyvázsony	2005	38
38	Nemesvita	2010	59
39	Óbudavár	2010	22
40	Öcs	2011	31
41	Palóznak	2003	41
42	Pécsely	1998	32
43	Salföld	2010	41
44	Szécsisziget	2004	34
45	Szentantalfa	2011	28
46	Szentbékáll	2004	33
47	Szentjakabfa	2004	14
48	Szentkirályszabadja	2010	52
49	Szigliget	2010	69
50	Szóc	2003	29
51	Tagyon	2011	25
52	Tihany	2010	33
53	Tormafölde	2010	21
54	Vaszar	2010	15
55	Vászoly	2010	18
56	Veszprémfajsz	2004	43
57	Vindornyalak	2010	21
58	Zalaszántó	2010	44
59	Zánka	2003	26
60	Egervár	2012	44
61	Hegymagas	2012	35
62	Nemesvámos	2012	15
63	Vöröstó	2012	37
64	Zirc	2012	86
65	Kisapáti	2013	49
66	Kisberzseny	2013	15
67	Ósi	2013	12
68	Raposka	2013	28
69	Káptalantóti	2014	21
70	Litér	2014	27
71	Nagykapornak	2014	72
72	Balatonkenese	2014	17
73	Misefa	2015	28
74	Nemesgulács	2015	25
75	Somlóvásárhely	2015	46
76	Várvölgy	2015	68
77	Alibánfa	2016	11
78	Balatongyörök	2016	91
79	Bánd	2016	22
80	Bezeréd	2016	29
81	Gyulakeszi	2016	38
82	Hárskút	2016	32

83	Petőhenye	2016	37
84	Vállus	2016	37

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Országos jelentőségű terv (OTrT, Btv, vízpart-rehabilitációs szabályozás módosítás előkészítése, Balatoni Üdülő Körzetre von. tervek)	6	BfNPI teljes működési területe
Térségi, ill. megyei jelentőségű terület-fejlesztési terv módosítás előkészítése (Veszprém, Zala, Somogy megye)	3	Veszprém és Zala megye, a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet Somogy megyei része
Településrendezési tervek, szabályozások, településrendezési eszközök módosítása	106	”
Összesen:	115	

Országos és térségi jelentőségű településrendezési tervek, koncepciók

A 2016. évben előkészített és egyeztetett módosítások és tervek:

- az Országos Területrendezési Terv és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve alkalmazása során felmerült aktuális problémák, eltérések jelzése, kezelése a konkrét településrendezési eszközök készítése, módosítása során a véleményezési eljárásban. Több településrendezési terv kapcsán felmerült a Btv egyes részleteinek módosítása.
- Egyes települések esetében felmerült a Balaton vízpartját érintő fejlesztések igénye. Ennek feltételeként szükségessé vált a település vízpart-rehabilitációjáról szóló TNM rendelet és terv vizsgálata, esetlegesen felmerült a módosítás szándéka. Ezek előkészítésében szakmai közreműködés, valamint a vízpartot érintő beruházásokkal kapcsolatos természetvédelmi kezelői közreműködés.
- Az OTrT-hez és a Balaton törvényhez, valamint térségfejlesztésekhez kapcsolódóan felmerült a közlekedési hálózat fejlesztése. Az egyes fejlesztési szándékokkal kapcsolatosan közreműködtünk a természetvédelmi kezelési szempontok megismertetésével. Folyamatos jó párbeszéd és együttműködés alakult ki a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-vel és a Balatoni Fejlesztési Tanáccsal a térséget érintő kérdésekben.
- Folytatódott Veszprém megye Területrendezési Terv módosítása, melyhez a környezeti értékelés tematikájának, majd dokumentációjának véleményezése történt.

Településrendezési eszközök egyeztetése, véleményezése

Folyamatosan végeztük a BfNPI működési területén levő települések átfogó szabályozásához, illetve településrendezési eszközei részleges módosításához kapcsolódó feladatokat: természetvédelmi adatszolgáltatás teljesítését és a dokumentációk véleményezésével; az eljárások valamennyi szakaszában, stratégiai programoktól a konkrét településfejlesztési, területhasználati témákig.

A településrendezési tervek részét képező szakmai dokumentumok és tervek meghatározzák a települések területhasználatát, a tevékenységek feltételeinek, intenzitásának kereteit. Az önkormányzati rendelettel elfogadásra kerülő terveket helyi jogszabályként alkalmazzák, a jogszabályok és gyakorlat szerint általában legalább 5-10 évig. Ezért a véleményezés során Igazgatóságunk minden esetben képviselte a természetvédelmi jogszabályok, ökológiai értékek, hazai és uniós védettség és a tájkarakter megőrzésének szempontjait.

Problémát a partnerek - tervezők, önkormányzatok - részéről főként a nem megfelelő terv-előkészítésben látunk. A tervezési program hiányossága a legtöbb esetben a hatályos jogszabályoknak megfelelő településrendezési eszközök készítését lehetetlenné teszi; a tervezési programban nem szereplő (de a hatályos jogszabályok miatt szükséges) változtatások nem történnek meg. A leírt hiba a jogszabályban rögzített tervegyeztetés esetén is fennáll és csak a tervek, beruházások előkészítését megelőző kapcsolattartás, megbeszélés igénybe vétele esetén lenne elkerülhető. E célra a BfNPI képviselői mindig készen állnak.

Adatszolgáltatás: a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet értelmében a településrendezési tervek készítőinek folyamatosan biztosítjuk az adatszolgáltatást.

A 2016. évben településképi arculati kézikönyvre és településképi rendeletre vonatkozó megkeresés Igazgatóságunkhoz nem érkezett. Ilyen értelmű adatszolgáltatás, véleményezés a 2016. évben nem történt.

Településrendezési tervek érvényesülése, visszamutatás

A 2016. évben a településrendezési tervek, eszközök módosítása során leggyakrabban a tárgyalásos eljárás lehetőségével éltek az önkormányzatok. Ezekben a rövid véleményezési határidő és a számos elfoglaltság miatt a tárgyalásokon esetenként nehezen megszervezhető jelenlét biztosítása volt a legnagyobb kihívás.

A módosított településrendezési terveket – önkormányzati jóváhagyásuk után – ismét meg kell küldeni a véleményező szervezetek, így Igazgatóságunk számára is. Az utóellenőrzés lehetőséget ad a korábbi - jogszabállyal alátámasztott – szakági véleményezés érvényesülésének ellenőrzésére, szükség esetén jogorvoslatra. Kedvezőbb gyakorlat azonban, ha a települések, tervezők részéről felmerül az igény a főépítész jóváhagyást megelőzően – akár több egyeztető tárgyalás során – megfelelő konszenzus kialakítására. Ilyen értelmű megkeresések teljesítését mindig biztosítjuk.

További biztosíték, hogy a településrendezési tervek véleményezési eljárásának lezárását követően a főépítészként eljáró Kormányhivatal záró véleményében a jóváhagyást csak a véleményező szervezetek egyetértése esetén adja meg.

A településrendezési tervekkel kapcsolatosan a tapasztalatok szerint főként az alábbi problémák jelentkeztek:

- Az elfogadott településrendezési terv nem lehet ellentétes a jogszabályokkal alátámasztott véleményezéssel. Sok esetben azonban hiányos a jóváhagyott szabályozás: nem épülnek be a természetvédelmi és tájvédelmi kezeléshez, előírt használathoz szükséges előírások. Ennek egyik oka az, hogy számos településrendezési terv csak az éppen aktuális változásokra készül, nem a teljes település felülvizsgálatára. Erre hivatkozva a módosítás tervezési programjába az előzetes tájékoztatás alkalmával jelzett több természetvédelmi szakági téma – pl. az egyedi tájérték felmérésről megküldött adatszolgáltatás - nem épül be. Másik oka a szakmai követelmények és jogszabályok teljes körű ismeretének hiánya, vagy alkalmazására vonatkozó szándék hiánya.

- Külön problémaként jelezzük, hogy a településrendezési tervekben nem teljesül – jogszabályi hivatkozásunk ellenére – a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területre vonatkozó OTfT előírás, melynek értelmében a készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

- Legtöbb esetben nem készül a teljes településre vonatkozó rendezési terv, vagy felülvizsgálat. Csak az éppen felmerült rész kérdésről rendelkezik a terv.

- Nem történik meg a településrendezési terv önkormányzati jóváhagyása – ezzel elmarad az értékek és jogszabályok aktualizálása, a természeti értékek és a táj tervekbe foglalt konkrét védelme.

- A rendezési terv jóváhagyása csak fél év után, vagy később történik meg; illetve az elfogadott dokumentum jóval később kerül csak megküldésre a véleményezőkhöz felé.

- Az önkormányzatok felmerülő újabb beruházási szándék esetén gyakran hatályon kívül helyezik az érvényes településrendezési tervet. Új terv készítése, jóváhagyása éveken át nem történik meg; az átmeneti időben a terület sajátos (a jogszabályokba foglalt általánosságoktól eltérő, ill. a jogszabályok rendelkezése szerint a településrendezési eszközökben a konkrét településre kidolgozandó) értékeinek megőrzése nem biztosított. Így a természetvédelem célja is, a természeti és táji értékek is sok esetben sérülnek a megőrzéshez nem elegendő jogszabályok alkalmazásával.

- Sok esetben követhetetlenek a településrendezési tervek, melyek újabb módosítását nemegyszer az elfogadás után két-három hónappal ismét kezdeményezik, új beruházási szándékok függvényében.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Fejlesztési koncepciók véleményezése		
Térségi jelentőségű koncepciók	2	Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet egésze
Térségi jelentőségű koncepciók (Megyei fejlesztési tervek)	2	Veszprém és Zala megye egésze, Somogy megye BÜK-be tartozó része
Település - fejlesztési koncepciók	14	BfNPI működési területén

Jogszabály tervezet előkészítése		
A készülő tájvédelmet érintő jogszabályok előkészítésében véleményezéssel vagy konferencián, szakági értekezlet munkában részvétel	5	Igazgatóság teljes működési területe

Országos és térségi jelentőségű fejlesztési tervek, koncepciók

A 2016. évben véleményezett dokumentumok:

- A készülő tájvédelmi jogszabály előkészítésében a 2016. évben is aktívan részt vett Igazgatóságunk., munkaanyag véleményezésével és szakmai értekezleten.
- A területrendezést érintő szakmai jogszabályok előkészítését véleményezéssel segítettük (pl. Nemzeti tájstratégia, vízpartrehabilitáció, tájvédelmi rendelet, Naturpark témakörben).
- Tájkarakter alapú tájtipizálás célrendszerének, módszertanának előkészítését szolgáló konzultációban és szakmai előkészítő munkában részt vettünk.

Fejlesztési koncepciók, tervek érvényesülése, visszamutatás

A véleményezett fejlesztési tervek további kidolgozásáról jelenleg nincs információnk.

A tájvédelmi jogszabály tervezet további előkészítésében, véleményezésében közreműködési szándékunkat jeleztük.

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Adatszolgáltatás - belföldi jogsegély Egy-egy ingatlant vagy településrészt érintő megkeresés	34	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Tájvédelmi szempontokról szakmai konzultáció	62	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Területhasználók, kezelők tájékoztatása	71	BfNPI teljes működési körén belül 1-1 település
Tájvédelmi szakértői tevékenység	-	-

A hatóságként vagy szakhatósági feladatkörben eljáró, Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályoktól érkezett megkeresésekre adatszolgáltatást adtunk belföldi jogsegély keretében. Ezek tárgya a tájvédelmi kérdések mellett legtöbb esetben egyéb természetvédelmi vagy területhasználati kérdéseket is felvetett. Tárgyuk például kikötő bővítés, vízparti létesítmények, birtokközpont kialakítása, napelempark létesítése, régészeti kutatás, bányászat, közművek, telekalakítás, más célú hasznosítás volt. A szakmai konzultációkban antennatornyok, bázisállomások létesítése is hangsúlyosan jelentkezett.

Megkeresés alapján szakmai tájékoztatással segítettük a természetvédelmi kezelési szempontok megismerését az Igazgatóság működési területén az egyedi beruházások, egyedi hatósági ügyek előkészítése céljából. Együttműködtünk tervezőkkel, beruházókkal, ügyfelekkel, önkormányzatokkal.

Kirendelt tájvédelmi szakértőként 2016-ban nem jártunk el.

A 2016. évben történt jogszabályi változás (300 m² alatti lakóépületekre vonatkozóan) jelentősen érintette az építési engedélyezési eljárást. Májustól a jogszabályokban és helyi szabályozásban rögzített természetvédelmi követelmények teljesítésének előírásával kiegészült az eljárásrend. A jogszabályok követésével, tájékoztatással segítettük a működési területen építeni szándékozókat.

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Elsődlegesen a településrendezési eszközök tartalma, minősége határozza meg a tájleptéktű változásokat – ebben a BfNPI az érkező megkeresések alapján minden esetben közreműködik. Emellett az egyes jelentősebb beruházások előkészítésében is (pl. infrastruktúra hálózatok, távközlési bázisállomások, kikötők, üzemcsarnok, bányaterület, szálloda) – megkeresés esetén – konzultációval segítséget nyújtottunk.

A védett területeket érintően Igazgatóságunk, mint természetvédelmi kezelő, szükség esetén ügyfélként közreműködik egyes eljárásokban. A 2016. évben is elsősorban a tervek, beruházások előkészítésére fektettünk hangsúlyt, melyben tájékoztatással, konzultációval igyekeztünk érvényesíteni a tájvédelmi kezelés szempontjait.

A védett területeket érintő építési engedélyezési eljárások követésében – ezzel a védett területeket érintő változások megismerésében – segítséget jelent az építésügyben már bevezetett elektronikus ügyintézés, az ÉTDR nyomán követése. Változatlanul probléma azonban, hogy az építési ügyek a jogszabályi előírás ellenére a legtöbb esetben nem jelennek meg az ÉTDR felületén. Sok esetben nem teljesül a közzétételre vonatkozó jogszabályi rendelkezés, melynek biztosítása az építési engedélyezési eljárást lebonyolító hatóság feladata.

A védelem céljának érvényesülését és szép tájaink megőrzését sok esetben nehezíti a jogszabályok folyamatos változása, lényeges szabályozások megszűnése, a kevés helyszíni ellenőrzés (elsődlegesen építéshatósági vonalon), sok esetben a beruházások szereplői részéről a szakmai felelősség vállalásának hiánya. Kritikus kérdések: a külterületi tájhasználat, az épületek rendeltetésének megváltoztatása, a külterületi kerítésépítés, a fasorok, fák megfelelő védelmének hiánya stb.

A felsoroltak miatt még inkább jelentőséget kap a tájékoztatás, kapcsolatok tartása.

Egyéb tájvédelmi tevékenység, valamint szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- Részt vettünk a 2016. júniusában Siófokon a BFT által megrendezett „Táj és településgondozás” c. konferencián.
- 3 fő részvétele az FM által 2016-ban szervezett tájvédelmi szakmai napok továbbképzésén; Szögliget, Szalamandra Házban 2016. októberben.
- 1 fő részvétele 2016 májusában a Hévízi Szent András Gyógykórháznak a Hévízi-tó Természetvédelmi Területet érintő aktuális és hosszú távú fejlesztésére a Magyar Építész Kamara által kiírt 3 országos építészeti tervpályázat bírálatában.
- Részvétel tervtárgyalásokon, szakmai konzultációkon, együttműködés az építészet, településtervezés, örökségvédelem szervezeteivel (különösen a Balaton-felvidéket érintő világörökség várományos jelölés témakörében); önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, tervezőkkel, építetőkkel, lakossággal (információcsere, közös terepi bejárás, tárgyalás, tájékoztatás formájában, valamint az érintett szakmabeliek és civilek megkeresésére).
- Folyamatos az együttműködés a Balaton Fejlesztési Tanáccsal a térséget érintő kérdésekben; dokumentációk véleményezésében, fejlesztések előkészítésében.
- Kölcsönös tájékoztatással együttműködünk a Balaton Világörökséggé Válásáért Alapítvánnyal.
- Mint minden évben, 2016-ban is részt vettünk szakmai zsűrizésben a Szigligeten működő Táj- és Településvédő Körrel közösen, a civil szervezet által alapított „Szép ház, szép kert” díj jelöltjeinek megmérettetésén, és a település aktuális tájvédelmi kérdéseinek megbeszélésén.
- További szakmai képzéseken részvétel: a közszolgálati TÉR képzéseken építésügyi és közigazgatási képzéseket teljesítettünk.
- Szakmai szervezetek, a Magyar Építészkamara által szervezett képzések, konferenciák keretében kapcsolattartás, aktuális kérdésekben tájékozódás, továbbképzés teljesítése történt.

7. Projektek

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)*	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2016. évi teljesítése
				megnevezése	kiterjedése (ha)			
KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 - A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése	2016.09.26 - 2019.05.30.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhelyfejlesztése, amely magában foglalja a Belső-tó rehabilitációját, az élőhelyek fejlesztését és fenntartását biztosító legeltetés feltételeinek biztosítását valamint a hagyományos gazdálkodás és a Natura 2000 hálózat bemutatását is.	Tihany, Pécsely, Csopak, Balatonszőlős	250	bruttó 450.000.000	bruttó 450.000.000	A pályázat elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási Szerződés aláírásra került 2016.09.26-án. A tervezési szerződések megkötésre kerültek, a megvalósíthatósági tanulmány megírására alkalmas vállalkozó kiválasztásra került. Az eszközök közül vízminőségmérő bója beszerzésére, továbbá a Belső-tó vízminőségének változására vonatkozó szaktanácsadási feladatok beszerzésére vonatkozó eljárások lefolytatásra kerültek 2016. év végén.

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 - A legeltetési infrastruktúra átfogó fejlesztése a Káli medence és a Kis-Balaton térségében a természetvédelmi célú területkezelés biztosítása érdekében</p>	<p>2016.09.29 - 2019.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt célja, hogy az érintett területeken elhelyezkedő jó természetességű területein a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság saját állatállományával, legeltetéssel fenntartott gyepterületek bővíthessenek és jobb természeti állapotba kerülhessenek.</p>	<p>Salföld, Kápolnapuszta Szőkedencs</p>	<p>704</p>	<p>nettó 369.000.000</p>	<p>nettó 369.000.000</p>	<p>A támogatási kérelem elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási szerződés aláírásra került 2016.09.29-én. Beszerzésre került a közbeszerzési szakértő, valamint a Megvalósíthatósági Tanulmányt elkészítő cég is. A projekt megvalósításához szükséges kommunikációs terv benyújtásra került a KEHOP Kommunikáció számára.</p>
<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00025 - Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén</p>	<p>2016.09.30 - 2019.06.30.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>Veszélyeztetett madárfajok és denevérfajok megőrzése aktív természetvédelmi beavatkozásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, áramhálózati munkavégzések gólyafészkek, odúk, denevérházak készítése kihelyezése.</p>	<p>BfNPI működési területe</p>	<p>1.013.850</p>	<p>bruttó 104.000.000</p>	<p>bruttó 104.000.000</p>	<p>A pályázat elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási Szerződés aláírásra került 2016.09.30-án. A közbeszerzési szakértő és a MT író kiválasztásra került, a közbeszerzési dokumentumok véglegesítése történt. A halászgépkezelő és</p>

								kisgéphajó kezelő tanfolyam beszerzésére beszerzése megtörtént, teljesítése folyamatban van. E-ON együttműködés egyeztetése folyamatban van.
KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 - Élőhely-védelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon	2016.10.19-2019.09.30	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	Az Élőhely-védelem és helyreállítási feladatok a projekt keretén belül a területek további degradálódásának megállítása, az eredeti életközösségek fenntartása, a biodiverzitás fokozódása feltételeinek javítása, inváziós fajok visszaszorítása, tájképi érték megtartása a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon.	Kis-Balaton-medence (Búzásrét, Kápolnapuszta, Szőkedencs), Nyugat-Külső-Somogy (Ordacsehi, Látrány)	711	bruttó 425.000.000	bruttó 425.000.000	A pályázat elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási Szerződés aláírásra került 2016.10.19-én. A közbeszerzési szakértő és a műszaki ellenőr kiválasztásra került, a közbeszerzési dokumentumok véglegesítése történt. Az eszközök közül sztereomikroszkóp beszerzésére került sor 2016. év végén.

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 - Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban</p>	<p>2016.09.29 - 2019.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A Natura 2000 ökológia hálózat jelenleg hazánkban sajnos szinte ismeretlen. A projekt célja egy új, hiánypótló látogatóhely életre hívása Ordacsehiben valamint a bakonyi Erdők Háza látogatóhelyünk fejlesztése és Natura 2000-es bemutatóhelyé alakítása illetve a tervezett szemléletformáló rendezvények lehetőségét biztosítanának eme tény megváltoztatására.</p>	<p>16 db Barlang a BfNPI területén, Tapolcai Malomtó-forrás, 5 db Természetvédelmi Terület</p>	<p>718</p>	<p>bruttó 162.000.000</p>	<p>bruttó 162.000.000</p>	<p>A támogatási kérelem elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási szerződés aláírásra került 2016.09.29-én. Beszerzésre került a közbeszerzési szakértő, valamint a Megvalósíthatósági Tanulmányt elkészítő cég is. A projekt megvalósításához szükséges kommunikációs terv benyújtásra került a KEHOP Kommunikáció számára.</p>
---	---------------------------------	--	--	--	------------	-------------------------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 - A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása</p>	<p>2017.01.26. - 2020.12.31.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A Hévízi-tó körüli leromlott állapotú élőhelyek (véderdő és gyepek) rekonstrukciója. A tó őshonos élővilágát veszélyeztető özőnfajok visszaszorítása és fajvédelmi tevékenység megvalósítása. A Hévíz-Keszthelyi-láp területén a leromlott állapotú gyepterületeken a biodiverzitás növelése. A Hévízi-tó TT-nek, a Hévízi-csatornának és a Hévíz-Keszthelyi-lápnak, mint a Keszthelyi-hegységet a Kis-Balatonnal összekötő zöld folyosónak, a bemutatási infrastruktúrájának a fejlesztése.</p>	<p>Keszthelyi-hegység Tájegység, Hévíz-Keszthely -láp. Hévízi-tó Természetvédelmi Terület (Keszthely, Cserszegtomaj, Alsópáhok, Sármellék, Hévíz)</p>	<p>241</p>	<p>bruttó 676.700.000</p>	<p>bruttó 661.900.000</p>	<p>Projekt megalapozó dokumentáció elkészült, beadásra került. Támogatási Szerződés aláírása 2017-ben fog sor kerülni. A kötelező tájékoztatás felkerült a honlapra.</p>
---	----------------------------------	--	---	---	------------	-------------------------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 - Vizes-élőhely rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein</p>	<p>2016.12.01-2020.06.30.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A beruházási elemek elsődleges célja, hogy az évtizedekkel ez előtt megépített vízrendszerek, mára tönkrement, lepusztult műtárgyait helyreállítsa, valamint kiegészítse a mai természetvédelmi igényeknek is megfelelő vízkormányzást biztosító elemekkel. A beruházás eredményeképpen a természetvédelmi kezelési tervekben meghatározott kezelésekkel a kedvező ökológiai állapot hosszú távon is fenntartható lesz. A megépülő műtárgyak segítségével a jelenlegi alacsony vízszint emelésére és így az élőhely ökológiai potenciáljának javítására nyílik lehetőség. A projekt keretében négy beruházási elemen belül, öt olyan beruházási helyszínen történik beavatkozás: Nagybereki Fehérvíz TT., Zalakomári madárrezervátum TT., Valamint a Pogányvölgyi rétek és a Szévíz-Principális mente Natura 2000 területeken.</p>	<p>Somogy megye: Somogyszentpál, Táska, Lengyeltóti Zala megye: Gelse, Kilimán, Zalakomár</p>	<p>810</p>	<p>bruttó 460.000.000</p>	<p>bruttó 460.000.000</p>	<p>A pályázat elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási Szerződés aláírásra került 2016.1.2.01-én.</p>
---	-------------------------------	--	---	---	------------	-------------------------------	-------------------------------	--

<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 - A Mura-mente komplex élőhelyfejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása</p>	<p>2016.09.15.- 2020.09.30.</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A pályázatban a Mura mentén található, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő cserjésedett, befásodó gyepterületek helyreállítása, a legeltetés újraindítása valamint Letenye térségében a legelő állatállomány elhelyezése érdekében tervezünk beruházásokat.</p>	<p>Letenye</p>	<p>250</p>	<p>bruttó 470.000.000</p>	<p>bruttó 470.000.000</p>	<p>A pályázat elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási Szerződés aláírásra került 2016.11.17-én. A földvásárlás szervezése elindult. Az informatikai eszközök közbeszerzési anyaga előkészítésre került.</p>
<p>KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 - A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel</p>	<p>2016.12.01 - 2019.12.31</p>	<p>Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>A projekt célja, hogy a Natura 2000 ökológiai hálózat nagyobb ismertséget kaphasson. Ennek keretén belül az Igazgatóság infrastrukturális fejlesztést hajt végre. A fejlesztésekkel „Natura 2000 fogadókapuk” jönnének létre két helyszínen: Fonyód közelében, Ordacsehi helyszínnel a „Berek Világa Látogatóközpont” elnevezésű természetismereti élménypark valamint Bakonybélben a „Bakonyi Erdők Háza” – Natura 2000 bemutatóhely</p>	<p>Fonyód, Ordacsehi, Bakonybél Erdők háza</p>	<p>297</p>	<p>bruttó 284.503.051</p>	<p>bruttó 284.503.051</p>	<p>A támogatási kérelem elfogadásra került az Irányító Hatóság részéről, a Támogatási szerződés aláírásra került 2016.12.01-én. Előkészítésre került a Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítését végző cég beszerzése, valamint a közbeszerzési szakértő kiválasztása is.</p>

<p>KEHOP-4.2.0-15-2016-00003 - A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével</p>	<p>2016.09.26. - 2017.12.31.</p>	<p>A Természetvédelmi Őrszolgálat és monitorozó rendszer fejlesztése</p>	<p>A tájegységi őrszolgálati irodahálózat energiahatékonysági mutatóinak és a klímaváltozás káros hatásaival szembeni ellenálló képességének javítása (Salföld, Fenékpusztá, Zalaszántó). A tájegységi őrszolgálati irodahálózat informatikai és térinformatikai feladat ellátási képességének javítása (Salföld, Fenékpusztá, Zalaszántó, Bakonybél). Az őrszolgálat terepi mobilitásának és eszközeinek fejlesztése, az egységes adatgyűjtési rendszer technikai feltételeinek kialakítása, a vizsgálandó élőhelyek és élőlénycsoportok (védett és/vagy NATURA2000 jelölőfajok és élőhelyek) számának, valamint területek kiterjedésének növelése.</p>	<p>Keszthely, Zalaszántó, Bakonybél, Salföld</p>	<p>42</p>	<p>bruttó 147.000.000</p>	<p>bruttó 147.000.000</p>	<p>A Támogatási Szerződés 2016.09.26.-án aláírásra került. A tervezővel a szerződéskötés 2016.11.02.-án megtörtént. A tervek elkészültek. A kötelező tájékoztatás felkerült a honlapra. A Megvalósíthatósági Tanulmány elkészült, beadásra került.</p>
<p>SH/4/12 -Svájci projekt *</p>	<p>2012.06.12-2016.12.31.</p>	<p>Közösségi jelentőségű, illetve védett fokozottan védett állatfajok felmérése és monitorozás módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein</p>	<p>Monitorozó eszközök beszerzése, Közösségi jelentőségű, illetve védett fokozottan védett állatfajok felmérése és monitorozó módszertan kidolgozása</p>	<p>Igazgatóság illetékességi területen található Natura 2000 területek</p>	<p>70</p>	<p>bruttó 72.843.762</p>	<p>bruttó 61.453.611</p>	<p>A többlettámogatás keretében beszerzésre került egy VW T6 kisbusz. A három kutatási szerződés teljesítése (denevérfajok, lepkefajok és xilofág rovarok kutatásának tárgyában)</p>

								megtörtént.
LIFE13 NAT/HU/000183 „A kerecsensólyom és a parlagi sas táplálékbázisának megőrzése a Kárpát-medencében”*	2014.07.01- 2018.12.31.	Európai Bizottság, Life+ konstrukció, a pályázat koordináló kedvezményezettje a FHNPI, a BfNPI konzorciális partnerként vesz részt kedvezményezettként	Eszközbeszerzés, ismeretterjesztő anyagok kidolgozása, megosztása, népszerűsítése, tudományos alapokon nyugvó ürgetelepítések, fajvédelmi koncepció kidolgozása a reptéri állományok fenntartására, ismeretszerzés és megosztás hazai és külföldi társ szervezetekkel, ismeretterjesztést szolgáló kamera és információs rendszer kialakítása a tihanyi Levendula Házban	BfNPI működési területén található ürgetelepek	mintegy 570 ha élőhely	bruttó 60.565.985	bruttó 39.611.211	A projektben vállalt ürgetelepítések megtörténtek. Ürge hulladékmintáinak az ellenőrzése is megtörtént. Citellus show keretében beszerzésre kerültek a kamera rendszerek és terminálok.

<p>DTP1-1-226-2.2 Danube GeoTour /A földtani örökség hasznosítása dunai geoparkok fenntartható és innovatív turisztikai fejlesztésében*</p>	<p>2017. január 1– 2019. június 30.</p>	<p>Európai Területi Együtműködés (2014-2020), INTERREG Duna Transznacionális Együtműködési Program</p>	<p>A projekt célja a Duna vízgyűjtő területén működő geoparkokban fellelhető gazdag földtani örökség hasznosítása a geoparkok fenntartható és innovatív turisztikai fejlesztésében. Közös stratégia kidolgozása a geoturizmusból fakadó környezeti terhek kezelésére, együtműködés a földtani örökség újszerű bemutatásában, innovatív geoturisztikai termékek kialakításában és közös marketingstratégia kidolgozásában. A projekt kapcsán megújul a monoszlói Hegyesű Geológiai Bemutatóhely belső kiállítása, új vulkanológiai tanösvény létesül és két tanösvény felújításra kerül.</p>	<p>Bakony– Balaton UNESCO Globális Geopark</p>	<p>324.400</p>	<p>Bruttó 98.008.000 (ERFA: 85%, Nemzeti Társfinanszíro zás (NGM): 15%)</p>	<p>Bruttó 98.008.000</p>	<p>–</p>
--	---	--	---	--	----------------	---	------------------------------	----------

<p>ATHU003 – PaNaNet+ (Fenntartható természetturisztikai kínálatok fejlesztése és optimalizálása Nyugat-Pannónia védett természeti területeinek hálózatában)</p>	<p>2016.05.01-2020.04.30</p>	<p>INTERREG V-A Ausztria-Magyarország Program (85% ERFA, 15% magyar kormányzati társfinanszírozás)</p>	<p>Fenntartható, határon átnyúló, akadálymentes és innovatív természetturisztikai kínálatok fejlesztése és optimalizálása, közös marketing és szemléletformálási tevékenységek. A természeti élmények átélése kapcsán a speciális igényű látogatók előtt fennálló akadályok megszüntetése tekintetében nemzetközi mintarégió kialakítása, melynek keretében BfNPI Kápolnapusztai Bivalyrezervátum bemutatóhelyének akadálymentesítésének teljesebbé tételét tűzte ki célul. Vízi turisztikai élménykínálat- és infrastruktúrafejlesztés a Mura-mentén.</p>	<p>Zala megye</p>	<p>378400</p>	<p>nettó 151.101.600,- Ft (484.300 EUR)</p>	<p>nettó 151.101.600, - Ft (484.300 EUR)</p>	<p>A pályázat elfogadásra került a programhatóság részéről. A külső projektmenedzsment feladatokra vonatkozó beszerzési eljárás eredményeképpen a megbízási szerződés aláírásra került. Folyamatos volt az év során az egyeztetés a projekttevékenységekről és a tervezett beszerzésekről a projektpartnerekkel, az Igazgatóság közbeszerzési tanácsadóival, az érintett kollégákkal, valamint 2016 júliusától a külső projektmenedzsmenttel. Novemberben folytattuk le a Mura-menti vízi turisztikai bázis kapacitásbővítése tevékenység keretében a csónakmotor beszerzési eljárását. A támogatási szerződés</p>
---	------------------------------	--	--	-------------------	---------------	---	--	--

								megkötése 2017. év első felében várható.
GINOP-7.1.5-16-00002 Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és a Diás -szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése	2014.01-2019.06.	Nemzeti parkok komplex turisztikai fejlesztése GIMOP-7.1.5-16 (Európai Unió, Európai Strukturális és Beruházási Alapok)	Új Látogatóközpont kialakítás a Kis-Balatonon (állandó, időszakos kiállítások, konferenciaterem, bolt, kávézó, játszótér, moziterem, terepi szolgáltatások: tanösvény, kenus program, szakvezetések), valamint a Diás-szigeti Fekete István Emlékhely és kiállításának felújítása	hrsz 0401/2- és 374/11 területek	2 ha	958 266 925	949 816 536	Elkészült a pályázat hatástanulmánya, majd beadásra került a projekt, melyről megkaptuk a támogatási értesítőt. A TSZ megkötése 2017. áprilisra datálható.

*- A támogatási szerződésben megjelenő önrész mértéke került feltüntetésre.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

2016. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. Rendelet határozta meg.

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2015.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	6.547
<i>Alszámon iktatott</i>	<i>12.021</i>
Összesen:	18.568

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint a KÉR-be bevont szerv rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. Az egyéb informatika eszközök beszerzéséhez a Földművelésügyi Minisztérium Informatikai és Projektkoordinációs Főosztály engedélye kell. A KÉR-hez kapcsolódó feladatok ellátása 2016-ban is folyamatos volt.

8.1.1. Szakvéleményadás és adatközlés a hatóságok számára

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés, bejelentés	db
1.	Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély Kormányhivatal felé - Szakvélemény 35 - Szakmai állásfoglalás 74 - Adatközlés 226	335
2.	Belföldi jogsegély 440	440

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	Kormányhivatal felé természetvédelmi bírság kiszabásának kezdeményezése	42
	Védett területen engedély nélküli fakivágás: 14 Védett területen szemétkerakás: 4 Védett területen engedély nélküli építkezés: 3 Védett területen termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása: 1 Védett területen engedély nélküli horgászat: 1 Védett területen engedély nélküli cross pálya: 1 Védett területen végzett engedély nélküli földmunkák (árokásás): 1 Védett területen gépjárművel történő engedély nélküli közlekedés, parkolás: 1 Vetési varjú fészkek leverése: 1 Fecskefészkek leverése: 1 Cross motoros tevékenységgel gyurgyalag fészkek veszélyeztetése: 1 Barna réti héja fészkek veszélyeztetése: 1 Minősített nádas területén engedély nélküli munkálatok (kotrás, feltöltés, bejáró építése): 3 Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 5 Natura 2000 területen off-road pálya létesítése: 1 Natura 2000 területen engedély nélküli nád égetés: 1 Natura 2000 területen engedély nélküli rendezvény: 1 Natura 2000 terület engedély nélküli felszántása: 1	

2.	Rendőrhatalóság felé	4
	Feljelentés természetkárosítás miatt: 3 Feljelentés lopás miatt: 1	
3.	Kormányhivatal, mint szabálysértési hatóság felé	-
	-	
4.	Erdészeti felé	10
	Védett / Natura 2000 területen végzett engedély nélküli fakivágás : 10	
5.	Egyéb hatóságok felé	12
	Örökségvédelmi Hivatal: 2 Földhivatal: 1 Építéshatóság felé: 2 Jegyző: 4 Légügyi Hatóság: 1 Katasztrófavédelem: 2	

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Sorszám:	Szervezeti egység megnevezése	Jelentés száma
1.	Ellenőrzési Főosztály	1
2.	Költségvetési Főosztály	5
3.	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	11
4.	Természetmegőrzési Főosztály	1
5.	Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	0
6.	Intézményfelügyeleti és Perképviselői Főosztály	5

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

1. Levelezés: több ezer az ügyintézés során, (kifejezetten ilyen megnevezés alatt a rendszer nem keres le)
2. Egyeztetés: 49

8.2. Szabálysértés

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. április 15-től hatályos 2012. évi II. törvény rendelkezései alapján hatáskör hiányában szabálysértési eljárást már nem folytat le.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről 2012. évi II. törvény 2. § (4) bekezdése kimondja, hogy nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el.

E törvényi rendelkezés alapján – tekintettel arra, hogy valamennyi esetben közigazgatási bírság kiszabásának volt helye – Igazgatóságunk szabálysértési feljelentést nem tett a 2016. évben.

A hatóságok felé tett bejelentések részletezését a 8.1. pontban foglalt táblázat tartalmazza.

Védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, veszélyeztetés ügyében eljárást 2016-ban 4 esetben kezdeményeztünk.

8.3. Természetvédelmi bírság

Igazgatóságunk a 2016. évben a 8.1. pontban felsoroltak szerint 42 ügyben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabása iránti eljárást az illetékes Kormányhivatalnál.

A 42 ügyből mindösszesen 4 ügyben kaptunk visszajelzést (fokozottan védett területen engedély nélküli gyűjtés, valamint védett területen engedély nélküli fakivágás). A két ügyben mindösszesen 625.000-Ft. bírság kiszabására került sor.

8.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja az illetékes Kormányhivatalnak, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2016-ban Igazgatóságunk 3 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentést ismeretlen elkövető(k) ellen.

Sorszám	Az ügy tárgya	db
1.	Tömeges madármérgezés (holló, egerészölyv, macskabagoly elpusztítása (mérgezés mérgezett csalmadarakkal) – folyamatban	1
2.	Fecskefészek leverése – az ügyészség a vádemelést 1 évvel elhalasztotta	1
3.	Gyurgyalag fészkelő-helyének veszélyeztetése (crossmotor) – a nyomozás megszüntetésre került	1

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyertesség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezárt
Polgári perek	2	0	0	0	1	1
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	7	-	-	-	7	-
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi perek	1	0	0	0	1	0
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

A Tapolcai-tavasbarlang melletti ingatlan – amelyen a barlang szellőző kútja áll – tulajdonosa birtokháborítás megállapítása iránt indított pert Igazgatóságunk ellen. A per továbbra is, évek óta csupán I. fokon van folyamatban.

A Tapolcai-tavasbarlangban csónakkal történt borulás kapcsán kártérítés iránti pert indítottak Igazgatóságunk ellen, a vízbe borulás kapcsán megrongálódott ruházat és mobiltelefonok értékének megtérítése iránt. A per egyezséggel zárult.

2016-ban 7 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat

általában tőrésre kéri kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

Az Mt. Hatálya alá tartozó volt munkatársunk nyújtott be keresetet Igazgatóságunk ellen elmaradt munkabér/pótlékok megfizetése iránt a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A per folyamatban van.

8.6. Egyéb jogi ügyek

Szerződések, megállapodások szerkesztése, felülvizsgálata stb.

- 2016-ban – a közbeszerzéshez kapcsolódó szerződések, a Vsz. végrehajtásához kapcsolódó és a haszonbérleti szerződések nélkül – 179 db. szerződés (adásvételi, vállalkozási, megbízási, együttműködési, stb.) elkészítése, illetőleg felülvizsgálata történt meg az Igazgatóság jogász munkatársa részéről.
- A különböző projektek során lefolytatott közbeszerzési eljárások lefolytatására, és ehhez kapcsolódóan a szerződések elkészítésére Igazgatóságunk közbeszerzési jogi szakértelemmel bíró ügyvédi irodát bízott meg.

Vsz.

Vsz. – védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. év XCIII. tv. hatálya alá tartozó földrésztelkek kisajátítás vagy kisajátítást pótló adásvétel útján történő állami tulajdonba vételének végrehajtása.

- A 2015-2016-ban biztosított 40 mFt. támogatás felhasználásra került. A szakmai és pénzügyi elszámolás 2016. június végéig megtörtént, az elszámolást az FM elfogadta.
- 2016-ban a Vsz. folytatására 20 mFt. támogatást kapott az Igazgatóság. Ezen összegből 2016.12.31-ig 17 mFt. szerződéssel lekötésre, és kifizetésre került.
- Kártalanításba bevont ingatlanok: Garabonc, Tótszerdahely, Badacsonytördemic, Kővágóörs, Salföld és Sármellék, összesen ~ 30 ha.

Fennmaradó, még kártalanítással érintett terület a BfNPI működési területén ~ 740 ha.

A 2016-os támogatás teljes körű felhasználásának, valamint a pénzügyi és szakmai beszámoló elkészítésének határideje: 2017.05.30.

Haszonbérlet

2016-ban haszonbérleti pályázatok kiírására nem került sor.

Pályázati eljárás lefolytatása nélkül 5 db, 5 ha alatti területre kötöttünk haszonbérleti szerződést.

Elvégzett feladat: 11 haszonbérlet átfigoó, dokumentális és helyszíni ellenőrzése – a haszonbérletők, illetőleg a haszonbérbe adott ingatlanok ellenőrzése a Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával (éves akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék lebonyolítása és dokumentálása, írásos beszámolók és jelentések megadott határidőre történő elkészítése).

Üzemeltetési pályázatokkal kapcsolatos feladatok

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában álló látogatóközpontok és bemutatóhelyek üzemeltetése érdekében a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével a használatba adáshoz szükséges pályázati felhívások, és a megkötendő üzemeltetési szerződések előkészítése a Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály feladata.

A vonatkozó jogszabályok alapján a 2016. évben üzemeltetésre az Igazgatóság nem írt ki pályázatot. 2017-ben kerül kiírásra a Tihanyi Levendulához Látogatóközpont, valamint a zalaszántói Kotsy-vízimalom üzemeltetésére vonatkozó pályázat.

Szabályzatok és kapcsolódó feladatok

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2016-ban mindösszesen 38 igazgatói utasítás és szabályzat került kiadásra – pénzügyi-és számvitelhez / bemutatáshoz, szolgáltatásokhoz / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok.

Jelenleg előkészítés alatt áll a bel-és külföldi kiküldetéséről szóló, és az Igazgatóság adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatának kiadásáról szóló szabályzat. Ezen szabályzatok várhatóan 2017. első negyedévében lépnek hatályba.

Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.

Személyzeti ügyek

Teljesítményértékelés

2 fő szervezeti támogató a munkatársak adataiban bekövetkezett változásokat folyamatosan átvezetik a rendszerben. A 2016. évi éves értékelés és minősítés határidőre megtörtént, a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségünknek szintén határidőben eleget tettünk.

A 2016. évi első, második féléves teljesítménykövetelményeinek felvitele a rendszerbe határidőre megtörtént.

Vagyonnyilatkozat

Igazgatóságunk rendelkezik a „vagyonnyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyarapodási vizsgálatról, valamint a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről” szóló, hatályos szabállyal. 2016-ban a vagyonnyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonnyilatkozatot tettek.

Egyéb jogi feladatok

- 2016. februárban 14 db adatkezelési törzskönyv elkészítése és felterjesztése az FM felé.
- Az FM megkeresésére jogszabály-tervezetek, FM utasítások, stb. véleményezése.
- Elővásárlási ügyek intézése – a 2016. évben 1.500-1.600 megkeresésre adtunk választ.
- Jogi tárgyú adatszolgáltatások összeállítása és teljesítése.
- Szerződések nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése.
- Natura 2000 területekhez kapcsolódó kaszálása bejelentések kezelése, nyilvántartása, adatszolgáltatás – a 2016. évben 709 db. bejelentés érkezett.
- Jogszabályfigyelés-és követés. Az új és módosuló jogszabályok jegyzékének összeállítása és havonta továbbítása a kormánytisztviselők, munkavállalók részére.
- Közreműködés a közszolgálati, ügykezelői és az Mtv. hatálya alá tartozó, valamint a közfoglalkoztatási programban résztvevő dolgozók jogviszonya keletkezéséhez, módosításához és megszüntetéséhez szükséges jogszerű munkáltatói intézkedések előkészítésében.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	16	6	22
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	50.692	0	150.000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3.989	0	9.500

A Természetvédelmi őrszolgálat létszáma változatlanul 22 fő, egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálat-vezető mellett a 20 fő területen dolgozó természetvédelmi őr látja el feladatát. 2016. év második felében egy fővel bővült az osztály, az új kolléga munkája döntően adminisztratív jellegű, a Természetvédelmi őrszolgálatra, a természetvédelmi őrszolgálat-vezetőre nehezedő adminisztratív feladatellátás. A tájegységi – őrkerületi felosztás nem változott a 2015. évihez képest:

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (4 őrkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 őrkerület)
- Kis-Balaton Tájegység (3 őrkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (2 őrkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (2 őrkerület)
- Észak-Somogy Tájegység (2 őrkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 őrkerület)

Egy ízben tartottunk igazgatósági Természetvédelmi őrszolgálati értekezletet, valamint egyszer éves lögyakorlati képzést.

9.1.2. Technikai felszereltség

A 2016. évben a szükséges eszközök egy része megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, a jövőben fejlesztések szükségesek, valamint a folyamatos minőségi cserékre is kellenek.

2016. év végi természetvédelmi őrri egyenruha megrendelés biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal, ugyanakkor külterületen kevésbé lefedett, üzembiztos a mobil szolgáltatás. A 22 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, melyeket a '90-es évek második felében újként vásároltunk. Több darab revolver az évi egyszeri lögyakorlat mellett is selejtezésre szorul. Mindenkinnek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Gépjármű parkunk előregedett, minőségi cserékre és egy darabos bővítésre van szükségünk a hatékonyabb munkavégzés érdekében. Két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenké számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan növekedő feladat mennyiség mellett nem mindig elégséges. A számítástechnikai lemaradottságot gyakorlatilag sikerült orvosolni, főként pályázati forrásokból számottevő fejlesztéseket hajtottunk végre.

9.1.3. Polgári természetőrök

A nyilvántartott polgári természetőrök helyzete, hozzáállása nem változott, azaz egyénenként és területenként is eltérő aktivitást mutatnak. Többségük a vizsgákat követően lemorzsolódott, a lelkes kisebbséggel tartjuk a kapcsolatot, de évente csak egy-egy alkalommal tudjuk bevonni közös feladatellátásba.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták 2016-ban:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyongazdálkodású erdőkre.
- Nádívágások, nádatások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól. Piacok ellenőrzése.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Engedély nélküli technikai jellegű sporttevékenység (crossmotorozás, quadozás, stb.) ellenőrzése, visszaszorítása.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Horgászati tevékenység ellenőrzése a Balatonon és a Kis-Balatonon, rendszeres közös járőrszolgálat rendőrökkel, vízirendőrökkel.
- Vízivad vadászatok ellenőrzése, különös tekintettel az Irmapusztai tavakra és a Miklósfai halastavakra.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Vándorcirkuszok, állatshow-k ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

Továbbra is meg kell jegyeznünk, hogy a felsorolt tevékenységek végrehajtása többségében nem rendszeres, a jövőben a hatósági feladatellátás megerősítésre szorul.

A Rendőrséggel közös szolgálat ellátás, járőrözés alkalmasszerű, a szervezetek leterheltsége nem teszi lehetővé a folyamatos közös szolgálat ellátást.

9.2.2. Együttműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalmasszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal. A rendőrséggel, vízirendőrséggel a területek döntő hányadán jó munkakapcsolat alakult ki, mindkét oldalról rendszeresen keresik egymást a kollégák. Havi munkájuk részét képezi a közös járőrszolgálat.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitorozásokban
- Kezelési tervek készítésében
- Kiemelten pályázatírásban és annak bonyolításában
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
- Rendezvényeink lebonyolításában
- Vagyongazdálkodás terén:
 - Állatállomány kezelése
 - Gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete
 - Erdők kezelése
 - Vadgazdálkodás
 - Közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében

10. Költségvetés, vagyon

Az Igazgatóság 2016. évi előirányzatainak alakulása:

Eredeti előirányzat: 669.031 eFt

Módosított előirányzat: 1.391.181 eFt

Előirányzat-változás: 722.150 eFt

Ebből:

Országgyűlési hatáskörben:	0 Ft
Kormányzati hatáskörben:	2.446 eFt
Irányító szerv hatáskörben:	253.547 eFt
Intézményi hatáskörben:	466.157 eFt

2016. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben (adatok ezer forintban)

Kiemelt megnevezése	előirányzat	Előirányzat-módosítás hatásköre 2016.			Összesen
		Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)		1 926	59 923	123 373	185 222
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)		520	11 858	37 829	50 207
Dologi kiadások (K3)		0	126 175	116 749	242 924
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)		0	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)		0	0	19 900	19 900
Beruházások (K6)		0	49 749	155 110	204 859
Felújítások (K7)		0	5 842	10 746	16 588
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)		0	0	2 450	2 450
Összesen:		2 446	253 547	466 157	722 150

2016. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben (adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2016			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások	1%	32%	67%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	1%	24%	75%	100%
Dologi kiadások	0%	52%	48%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai	0%	0%	0%	0%
Egyéb működési célú kiadások	0%	0%	100%	100%
Intézményi beruházások	0%	24%	76%	100%
Felújítások	0%	35%	65%	100%
Egyéb felhalmozási kiadások	0%	0%	100%	100%
Összesen	0%	35%	65%	100%

A 2016. évi előirányzat változások közül legkisebb mértékű a kormány hatáskörében juttatott 2016. évi bérkompenzáció összege, mely 2.446 ezer forint előirányzat növekedést eredményezett Igazgatóságunknak. A 2015. évi kormányzati hatáskörű előirányzat módosítás csupán 21%-a valósult meg 2016-ban, mely a bérkompenzáció csökkenésének illetve annak köszönhető, hogy 2015. év végén Igazgatóságunk 8.000 eFt kormányzati hatáskörű támogatásban részesült.

Az irányító szervei hatáskörben az előirányzat módosítások döntő többsége a 2016. év során keletkezett többletbevétel felhasználásának jóváhagyását tartalmazza, melyet Igazgatóságunk 3 alkalommal kezdeményezett, összesen 173.236,7 ezer Ft értékben. További 54.100 ezer Ft értékben kaptunk költségvetési előirányzatot természetvédelmi kártalanításra. 26.000 ezer Ft támogatást kaptunk VSZT földvásárlások végrehajtására a 2015. évi keretből. Igazgatóságunknak tárgy eszköz értékesítéséből 210,3 eFt szabad előirányzata keletkezett, melyet Irányító szervei jóváhagyással használhatott fel. A 2015. évihez képest közel 30%-kal csökkent az irányítószervei előirányzat-módosítás értéke, mely elsősorban az eredeti előirányzathoz képest jelentkező többletbevétel mértékének csökkenésével magyarázható.

Az intézményi hatáskörben végrehajtott előirányzat módosítások értéke közel negyedével csökkent a 2015. évihez (75,4 %) képest. Ennek legfőbb okai közül kiemelendő, hogy a folyamatban lévő pályázatok (LIFE, Közmunka) finanszírozása, a kapcsolódó szállítói és utófinanszírozott számlák elszámolása jelentősen csökkent, illetve az újonnan elnyert pályázatok (KEHOP, GINOP, LIFE, INTERREG) pénzügyi forrásai 2016. IV. negyedévében nyíltak csak meg, így a pályázatok indulása, a számlák kifizetése jelentősebb mértékben csak 2017. I. félévében kezdődhet meg.

Az intézményi hatáskörben végrehajtott előirányzat módosítások csökkenésének másik oka, hogy Igazgatóságunk AKG és Natura 2000 támogatására benyújtott igényét elutasították, illetve választ és forrást sem kaptunk 2016-ban, mely körülbelül 40 millió Ft bevétel kiesést okozott, illetve okoz majd a következő években.

A 2015. évi maradvány (145.126 eFt) előirányzatosítása is intézményi hatáskörben történt.

Az egyéb felhalmozási kiadások soron a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság OTP-nél vezetett Lakásalap építési számlájához kapcsolódó dolgozói hitelek kifizetésének előirányzat módosítása található.

A 2016. évi költségvetési maradványok összetétele, forintban

2016. december 31. maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány
Összes maradvány	3 815 480 036	
Koponár-töbör	761 000 000	761 000 000
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	3 054 480 036	
Pályázati maradvány	2 868 232 801	
MVH támogatási előleg	46 575 016	
TMF kártalanítási maradvány	36 078 110	
Vszt. Maradvány	7 169 973	
Intézményi maradvány	96 424 136	

10.1. Kiadások

Előirányzat-teljesítés 2015-ben, 2016-ban

Előirányzat megnevezése	Előirányzat teljesítés (ezer Ft-ban)		Teljesítés 2016/2015. (%)
	2015	2016	
Személyi juttatások (K1)	411 181	462 545	112,49%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	109 528	124 323	113,51%
Dologi kiadások (K3)	569 372	453 391	79,63%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	183	0	0,00%
Egyéb működési célú kiadások (K5)	7 652	0	0,00%
Beruházások (K6)	308 152	177 610	57,64%
Felújítások (K7)	28 887	17 307	59,91%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	1 200	1 250	104,17%
Költségvetési kiadások (K1-K8)	1 436 155	1 236 426	86,09%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	327 221	1 380 227	421,80%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	276 410	2 661 917	963,03%
Működési bevételek (B4)	627 640	612 915	97,65%
Felhalmozási bevételek (B5)	9 592	210	2,19%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	0	2 134	-
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	2 061	1 201	58,27%
Maradvány igénybevétele (B813)	117 313	145 126	123,71%
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	221 044	246 176	111,37%
Költségvetési bevételek	1 581 281	5 049 906	319,36%

A meghozott kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések segítették az intézmény gazdálkodásának szinten maradását valamint a szükséges előirányzatok biztosítását.

A költségvetési hiánycél biztosításához szükséges további intézkedésekről szóló 1036/2012. (II.21.) Kormányhatározat hatott a dologi kiadások, a beruházási és felújítási kiemelt előirányzatok - nem pályázattal érintett kiadásának – teljesítésére is (beszerzési tilalom).

A 2015. évről 2016. évre történő eredeti előirányzatok változása a kiemelt előirányzatok tekintetében majd minden soron jelentős eltérés mutat. Legkisebb mértékű a költségvetési támogatás változása. A 4,5%-os növekedést a pályázati önrész indokolja, egyéb növekedés a költségvetési támogatási bevételek között nem volt.

A személyi juttatások (K1) valamint a munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2) sorokon a teljesítési értékek növekedésének oka, hogy 2016. 01.01-től az Igazgatóságunk engedélyezett létszáma 74-ről 106 főre növekedett.

2015. évben a személyi juttatások módosított előirányzata 305.078 eFt volt, ez 2016-ban 11,56 %-kal nőtt, ami végül 2016. év végén 462 545 eFt összegű előirányzat kiadás-teljesítést jelentett. Ezen változásban jelentős szerepet kapott, hogy Igazgatóságunk engedélyezett létszáma 74 főről 106 főre emelkedett 2016. január 1-től. A közmunkaprogram megnövekedett személyi jellegű kiadási összege (2015-ban: 94.356 eFt, 2016-ban: 97.281 eFt), valamint a minimálbér növekedése is hatással volt a személyi jellegű előirányzatok alakulására.

A dologi kiadások teljesítése (79,63%), a beruházási kiadások teljesítése (57,64%), valamint a felújítási kiadások teljesítése (59,91%) jelentős visszaesést mutat 2016 és 2015 között, melynek oka, hogy a folyamatban lévő pályázatok 2015. évi lezárulásával ezen előirányzatok kiadásai 2016-ra jelentősen visszaestek.

A felújítási kiadási előirányzat jelentősen (kb. 41 % -kal) csökkent 2015-ről 2016-ra. Sajnos a felújítási munkákra fordítható forrás jóval kevesebb volt 2016-ban, mint a korábbi évben, bár a pályázati beruházások révén, a növekvő számú és értékű eszközknél és ingatlanlál évről évre egyre több felújítási kiadási igény merül fel.

A működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1) illetve a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2) kiemelt előirányzatok teljesítési adatai jelentős mértékű növekedést mutatnak, mely az új pályázati bevételek jóváírása miatt következett be. A pályázatokkal kapcsolatos kifizetések növekedése 2017. I. félévétől várhatóak.

A működési bevételek módosított előirányzata 2,35 %-kal csökkent 2015-höz képest, amely ténylegesen 612.915 eFt bevételt eredményezett Igazgatóságunk számára.

A költségvetési támogatás 2016. évi eredeti előirányzata 104,54 % a 2015. évinek, míg a módosított előirányzat és a tényleges teljesítés között 12,27 %-os növekedés valósult meg, így 2016-ban összesen 248.176 eFt költségvetési támogatási bevétel volt Igazgatóságunknál.

A dologi kiadások összetétele 2016. december 31-én

Megnevezés	2016. évi teljesítés	Előirányzat-csoporton belüli megoszlás	Összes dologi kiadáson belüli megoszlás
		%-ban	%-ban
Szakmai anyagok beszerzése (K311)	12 580	13%	
Üzemeltetési anyagok beszerzése (K312)	67 469	69%	
Árubeszerzés (K313)	17 030	18%	
Készletbeszerzés (K31)	97 078	100%	21%
Informatikai szolgáltatások igénybevétele (K321)	5 077	67%	
Egyéb kommunikációs szolgáltatások (K322)	2 520	33%	
Kommunikációs szolgáltatások (K32)	7 596	100%	2%
Közüzemi díjak (K331)	13 640	7%	
Vásárolt élelmezés (K332)	0	0%	
Bérleti és lízing díjak (K333)	1697,98	1%	
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások (K334)	16 702	8%	
Közvetített szolgáltatások (K335)	4 604	2%	
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (K336)	146 085	70%	
Egyéb szolgáltatások (K337)	27 006	13%	
Szolgáltatási kiadások (K33)	209 735	100%	46%
Kiküldetések kiadásai (K341)	2 906	79%	
Reklám-és propagandakiadások (K342)	759	21%	
Kiküldetések, reklám-és propagandakiadások (K34)	3 665	100%	1%
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó (K351)	73 318	54%	
Fizetendő általános forgalmi adó (K352)	51 904	38%	

Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai (K354)	12,205	0%	
Egyéb dologi kiadások (K355)	10 082	7%	
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (K35)	135 317	100%	30%
Dologi kiadások (K3)	453 391		100%

A szolgáltatási kiadások, azon belül is a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások képezik a dologi kiadások legnagyobb arányát. Ennek oka, hogy a szakmai tevékenységhez kapcsolódó szerződések valamint a jogi, közbeszerzési tanácsadási díjak az alaptevékenység ellátása során és a pályázati feladatellátás révén is folyamatosan jelentkező kiadások.

Az általános forgalmi adó elszámolásával kapcsolatos tételek szintén jelentős arányban találhatók meg a dologi kiadások között. A tevékenység sokrétűsége, ezen belül is az áfa-körbe tartozó gazdasági események nagysága indokolja a jelentős arányt.

Nem elhanyagolható a készletbeszerzésre fordított kiadások aránya, ezen belül is az üzemeltetési anyagok kiadási összege és aránya jelentős. A területi tagoltság és a feladatok jellege egyaránt alátámasztja az anyagköltség értékét.

10.2. Bevételek

Bevételek teljesítése és változása 2015 és 2016 évek vonatkozásában

Megnevezés		Teljesítés			Teljesítés változás .	Teljesítés változás pályázati pénzek nélkül
		2015.	2016.	2016. Pályázati pénzek nélkül	%	%
Működési bevételek	Intézményi működési bevételek (B4)	627 640	612 915	612 915	97,65%	97,65%
Átvett pénzeszközök	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	327 221	1 380 227	291 543	421,80%	89,10%
	Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	0	2 134	2 134	0,00%	0,00%
	Működési célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:	327 221	1 382 361	293 677	422,45%	89,75%
	Felhalmozás célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	276 410	2 661 918	98 200	963,03%	35,53%
	Felhalmozás célú átvett pénzeszközök (B7)	2 061	1 201	1 201	58,27%	58,27%

<i>Felhalmozás célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:</i>	<i>278 471</i>	<i>2 663 119</i>	<i>99 401</i>	<i>956,34%</i>	<i>35,70%</i>
Átvett pénzeszközök összesen:	605 692	4 045 480	393 078	667,91%	64,90%
Felhalmozási bevételek (tárgyi eszköz értékesítése) (B5)	9 592	210	210	2,19%	2,19%
Belföldi finanszírozási bevételek (pl. költségvetési támogatás) (B81)	338 357	393 302	393 302	116,24%	116,24%
Törvény szerinti bevételek összesen:	1 581 281	5 051 907	1 399 505	319,48%	88,50%

Működési bevételek előirányzatának és teljesítésének alakulása

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2016.	Módosított előirányzat 2016.	Teljesítés 2015.	Teljesítés 2016.	Teljesítésváltozás (%-ban) 2016/2015.
Készletértékesítés ellenértéke (B401)	70 000	74 774	86 123	76 724	89%
ebből					
bemutatóhelyek áruértékesítése (termék és szalámi)			18 599	21 046	113%
levendula értékesítés			11 875	12 990	109%
növényi anyag			5 827	549	9%
növendék állat			34 259	22 380	65%
vadhús			6 801	9 154	135%
trófea			8 763	10 605	121%
Szolgáltatások ellenértéke (B402)	268 936	382 936	368 815	366 793	99%
ebből					
belépőjegy értékesítése			288 374	291 954	101%
szakvezetés			19 668	20 035	102%
vendégszoba bevétel			16 504	18 677	113%
szakmai szolgáltatás			37 864	4 458	12%
egyéb bevétel			6 405	31 669	494%
Közvetített szolgáltatások ellenértéke (B403)	3 800	3 800	5 186	3 978	77%
ebből: államháztartáson belül (B403)	0	0	936		0%
Tulajdonosi bevételek (B404)	35 000	35 000	42 596	44 557	105%
ebből: vadászati jog bérbeadásból származó bevétel (B404)	0	0	838	1 461	174%

Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	75 000	124 797	118 430	113 454	96%
Általános forgalmi adó visszatérítése (B407)	0	0	0	0	0%
Kamatbevételek (B408)	8	8	11	2	22%
Egyéb pénzügyi műveletek bevételei (B409)	15	15	573	5	1%
ebből: valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége (B409)	0	0	573	5	1%
Biztosító által fizetett kártérítés (B410)	0	2 382	2 941	2 952	100 %
Egyéb működési bevételek (B411)	2 000	4 284	2 965	4 449	150%
ebből: a szerződés megerősítésével, a szerződésszegéssel kapcsolatos véglegesen járó bevételek, a szerződésen kívüli károkozásért, személyiségi, dologi vagy más jog megsértésért, jogalap nélküli gazdagodásért kapott összegek (B411)	0	0	2 812	626	22%
ebből: költségek visszatérítései (B411)	0	0	47	512	1090%
Működési bevételek	454 759	627 996	627 640	612 915	98%

Az intézményi működési bevételek 2016. évben 2%-kal csökkentek 2015-hez képest.

A bemutatóhelyeken a termék illetve a Levendula Fesztiválon a levendula értékesítése kedvezően alakult az előző évhez képest, 13% illetve 9 %-os növekedést realizálva.

A belépőjegyek értékesítéséből és a szakvezetésekből származó bevétel az előző évvel szinte azonos mértéket mutat.

A vendégszoba értékesítés kedvezően alakult a 2016. évi szezonban, 13 %-os növekedést ért el.

Saját mezőgazdasági készleteink saját célra történő betárolásával egyidejűleg a növényi anyagok tekintetében (szénabála, tűzifa) mérsékeltebb értékesítés valósult meg.

Az állatok takarmányozására a saját szénabála készletünket szinte teljes mértékben felhasználtuk.

A tűzifa értékesítése jelentős mértékben csökkent, mivel saját erdeinkből kitermelt fát a bemutatóhelyek energiatakarékos fűtéséhez használjuk fel.

A 2016. évi mérsékeltebb állati szaporulat következtében értékesített növendék állat bevételünk 35%-kal csökkent. Kedvezően alakult a vadászati idény 2016-ban, mind a vadhús mind a trófea értékesítés tekintetében.

Az egyéb bevételek jelentős mértékű bevétel emelkedésének (+25.264 eFt) oka, hogy a Pannon Csillagda bemutatóhelyen a „Mars meghódítása 3D” című film vetítésével illetve a Tapolcai Tavasbarlangban csónakázás közben igénybe vehető fotó szolgáltatással jelentős sikert aratott Igazgatóságunk.

Az egyes bevételi jogcímekeket tekintve az Igazgatóság az eredeti bevételi előirányzatot jelentősen túlteljesítette. A tervezés az eredeti előirányzat magalkotásakor igyekezett figyelembe venni az Igazgatóság bevételt hozó tevékenységeinek várható eredményeit, és azt jól közelítette. Az eltérés nagy részben a pályázati elszámolások sajátosságaihoz kapcsolódik.

A bevételi többletet Igazgatóságunk személyi juttatások, működési kiadások és a futó pályázatok beruházási előirányzatainak növelésére fordította.

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

- inflációs hatások,
- engedélyezett létszám 43%-os növekedése (74 főről 106 főre),
- az eszközpark pótlását szolgálni hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése.

Igazgatóságunk bevételeinek 319%-os növekedését az alábbi tényezők okozták:

- 2016. utolsó harmadában az Irányító Hatóságtól az induló KEHOP pályázatok fedezésére 2,877 eFt jóváírásra került,
- Kormányhatározat alapján a Koponári Töbör rekonstrukciójára 761 eFt-ot kapott Igazgatóságunk, illetve
- a GINOP pályázaton belül a Kis-Balaton Látogatóközpont 19,9 mFt támogatási kölcsönben részesült.

A pályázati bevételek kiszűrése után ténylegesen Igazgatóságunk bevétele 11,5 %-kal csökkent.

A Működési célú átvett pénzeszközök csökkenésének oka, hogy Igazgatóságunk AKG és Natura 2000 támogatására benyújtott igényét elutasították, mely közel 40 millió Ft bevétel kiesést okozott, illetve okoz majd a következő 5 évben.

Külön figyelmet érdemel a felhalmozási bevételek 75%-ot meghaladó csökkenése, melynek oka, hogy 2016 év során a VSZT és a kártalanítási támogatásokat a költségvetési soron (B81) csoportosította át az FM, így 2016-ban csak a LIFE Ürge és a közmunka pályázatok beruházási kerete található ezen a soron.

A 2016. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a kieső bevételek, és egyre szűkülő költségvetési támogatási források ellenére is kiegyensúlyozottnak bizonyult.

A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és további pályázati források elnyerésére is nyújtott be kérelmet a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2016. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 669 031 ezer Ft volt, amely az év végére, a pályázati bevételek nélkül 1.399.505 ezer Ft-ra emelkedett.

Mezőgazdasági támogatások 2016-ban a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál

Támogatás jogcíme	Támogatás összege: Ft		Változás
	2015.	2016.	%
Terület alapú támogatás SAPS	78 224 485	103 702 545	133%
AKG támogatás	14 931 463	elutasítva	-
Zöldítés	0	54 545 754	-
Anyatehén támogatás	11 981 671	33 895 114	283%
Extenzifikációs támogatás	18 243 260	24 302 000	133%
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítés	1 984 655	1 545 474	78%
Állati hulladék kezelése	1 507 390	871 515	58%
Óshonos állatfajták támogatása (2015-ről áthúzódó)	0	11 738 088	-
Összesen:	126 872 924	230 600 490	182%

A mezőgazdasági támogatások jelentős része annak normatív jellege miatt összegében jól tervezhető bevétel. Az egyes jogcímekből származó támogatások azonban évről-évre jelentős mértékben eltérhetnek az előző évek értékétől.

A fenti adatok évek közötti összehasonlítása azért mutat jelentős eltérést a SAPS és a zöldítési támogatásnál, mivel 2016. év végén pénzügyileg teljesült a 2017. évi támogatás egy része, gyakorlatilag előlegfizetésre került sor. Az anyatehén támogatás összege 283%-os emelkedést mutat a vizsgált évek vonatkozásában, mely 2 tényezőtől adódik. Egyrészt a normatív támogatási összeg jelentősen emelkedett, másrészt a támogatási igénylésnél figyelembe vett állatlétszám 419-ről 450 egyedre emelkedett.

A mezőgazdasági támogatások összegét a dologi költségek finanszírozására használja az Igazgatóság.

Egyéb közvetlen külföldi és belföldi bevételek (pl. KEHOP, GINOP)

2016. december 31-i banki záróegyenlegek

Számla neve	Számla száma	Egyenleg
KEHOP Legeltetés	10048005-01711954-30005307	369 000 000 Ft
KEHOP Mura mente	10048005-01711954-30005905	470 000 000 Ft
KEHOP Vizes élő állatok	10048005-01771954-30005118	460 000 000 Ft
KEHOP Órszolgálat	10048005-01711954-30005606	145 222 000 Ft
KEHOP Natura 2000	10048005-01711954-30005802	284 503 051 Ft
KEHOP Tihanyi -félsziget	10048005-01711954-30005101	448 507 750 Ft
KEHOP Földtani örökség	10048005-01711954-30005503	162 000 000 Ft
KEHOP Madár és denevérfajok	10048005-01711954-30005204	104 000 000 Ft
KEHOP Kis-Balaton	10048005-01711954-30005401	425 000 000 Ft
Összesen		2 868 232 801 Ft

GINOP pályázat tekintetében támogatási szerződés megkötésére nem került sor, ez 2017. I. félévében várható. A Kis-Balaton Látogatóközpont beruházás előkészítésére 19.900 eFt előleget kapott Igazgatóságunk, melynek visszafizetése az előirányzatfelhasználási keretszámláról 2017. I. negyedévében történt.

KEHOP pályázatok előlege 2.871.503.051 Ft összegben, elkülönített számlákon került jóváírásra.

A jóváírt bevételből 2016-ban összesen 3.270.250 Ft került a szállítók részére kifizetésre. Így a KEHOP pályázatok banki záró egyenlege: 2.868.232.801 Ft volt.

A Hévízi KEHOP előlege 2016. december 31-ig nem érkezett meg Igazgatóságunkhoz.

A költségvetési támogatás alakulása 2013-2016. között

Év	Eredeti előirányzat – ezer forintban	Módosított előirányzat – ezer forintban	Teljesítés – ezer forintban	Teljesítés/eredeti EI aránya (%-ban)
2013	163 290	207 492	207 492	127 %
2014	143 790	166 993	166 993	116 %
2015	158 432	221 044	221 044	139 %
2016	165 630	248 176	248 176	150 %

A 2016. évi, pénzügyileg teljesült költségvetési támogatás 2015 évhez viszonyítva 12,3 %-kal nőtt, melyben pályázati önrészek is szerepelnek. míg 2013. évhez viszonyítva 6,5 %-os a növekedés mértéke (2015. évben VSZT-s földek megvásárlására 20.161 eFt –ot, továbbá természetvédelmi kártalanításra 37.946 eFt plusz támogatást kapott Igazgatóságunk).

10.3. Vagyon

10.3.1. Befektetett eszközök

2015-ben a befektetett eszközállományunk kis mértékben módosult. Igazgatóságunk nettó 4 246 953 ezer Ft értékű állami vagyont kezelt, 2016-ban az Igazgatóság befektetett vagyona nettó 4 256 893 ezer Ft volt.

Befektetett eszközök alakulása eszközcsoportonkénti bontásban (ezer forintban)

Megnevezés		Bruttó érték	Értékcsökkenés	Nettó érték	Nettó érték 2015.12.31	Változás %-ban
		2016.12.31	2016.12.31	2016.12.31		
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	31 131	26 517	4 614	6 670	69,18%
	Szellemi termékek	19 645	9 709	9 940	9 671	102,78%
	Egyéb immateriális javak				-	-
Immateriális javak összesen		50 776	36 226	14 554	16 341	89,06%
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Földterület	1 749 918		1 749 918	1 631 889	107,23%
	Telek	96 197		96 197	96 197	100,00%
	Épület	1 629 183	281 135	1 348 048	1 355 527	0,99%
	Építmény	708 070	107 846	600 224	445 931	134,60%
	Erdő	750		750	750	100,00%
	Halastó				-	-
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen		4 184 118	388 981	3 795 137	3 530 294	108,00 %
Gépek, berendezések, felszerelések	Informatikai eszközök	41 066	37 892	3 174	3 933	80,70%
	Egyéb gép, berendezés	820 993	617 597	203 396	252 378	80,59%
	Képzőművészeti alkotások	3 190		3 190	3 190	100,00%
	Egyéb eszköz				-	-
Gépek, berendezések, felszerelések összesen		865 249	655 489	209 760	259 501	80,83%
Járművek		415 030	269 956	145 074	181 790	79,80%
Tenyészállatok		53 262	33 664	19 598	24 255	80,80%
Ingatlanok, gépek beruházása, felújítása		72 770		72 770	234 772	31,00%

<i>Tárgyi eszközök összesen:</i>	<i>5 641 205</i>	<i>1 384 316</i>	<i>4 242 339</i>		<i>4 246 953</i>	99,89%
<i>Tartósan adott kölcsönök</i>					-	0,00%
<i>Befektetett pénzügyi eszközök összesen:</i>					-	0,00%
<i>Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök</i>					-	0,00%
<i>BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN</i>	<i>5 641 205</i>	<i>1 384 316</i>	<i>4 256 893</i>		<i>4 246 953</i>	100,23%

Immateriális javainkon belül a vagyoni értékű jogok csökkenését a korábbi években beszerzett, elavult informatikai szoftverek selejtezése okozta. Pályázat keretében történt informatikai, ill. monitoring eszközökhöz kapcsolódó szoftverbekbeszerzésre a tárgyévben is sor került. Növekedést, mely a 2015. évi maradványunk terhére készült a Pannon Csillagda bemutatóhelyünk népszerűsítését szolgáló „A Mars meghódítása 3D” film szolgáltatatta.

A földterületek értékében 118.029 eFt növekedés következett be 2016-ban az alábbiak szerint.

Az Igazgatóság 59.440 eFt értékben VSZT-s földeket vásárolt, melyből a 2015. évi földvásárlási beruházási előirányzat teljesítése 41.200 eFt volt. Továbbá 24.300 eFt támogatást kaptunk VSZT földvásárlások végrehajtására a 2016. évi keretből, melyből az évvégéig 18.240 e Ft kifizetésre került. 2016. év során egyéb pályázati forrásból további földvásárlás nem történt.

A földterületek mérleg szerinti értékének növekedésében szerepet játszott a Töreki Halastavak nyilvántartásának egyeztetése során feltárt adminisztrációs hiba, melynek javítása 2016 év során megtörtént. Az analitikus és a főkönyvi nyilvántartások egyeztetése során feltárt eltérés rendezésre került az Irányító Szerv jóváhagyásával.

A 2016 év végén *telkek értékeiben* (96.197 eFt) változás nem történt.

10.3.2. Forgó eszközök

Forgóeszközök összetétele

Megnevezés	2015.12.31 (ezer forint)	2016.12.31 (ezer forint)	Változás (%)
Vásárolt készletek	20 420	21 951	107%
Átsorolt, követelés fejében átvett eszközök	0	0	0%
Egyéb készletek	0	0	0%
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	18 869	17 561	93%
Növendék- hízó és egyéb állatok	18 217	20 338	112%
Készletek összesen:	57 506	59 850	104%
Értékpapírok összesen:	0	0	0%
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök összesen	57 506	59 850	104%

A táblázat a forgóeszközök 2015. és 2016. év végi adatokat tartalmazza mérleg szerinti bontásban.

A készletek állományváltozása összességében nem jelentős, a napi működéshez kapcsolódó tételek hatása látható a változásban.

A növendék, hízó állatok állománya az előző évhez képest közel 112%-kal nőtt, mely a jó szaporulatnak köszönhető.

A késztermékek között kerülnek elszámolásra a tűzifa,- és bála készletek.

10.4. Épületek

Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	6	1
Tanya	0	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely, erdei iskola	15	0

Épületek: A 2016. évben az épületek állományi száma nem változott az előző évhez képest. Tárgyévi beruházásaink a már állományban lévő épületeken történtek.

Igazgatóságunk saját forrásból több beruházást is finanszírozott, többek között pl.:

- Zalaegerszegi Irodahelyiség bővítése (TMO) 5.133 eFt,
- Tavasbarlang Látogatóközpont Tapolca, padlás irodahelyiség kialakítása 3.594 eFt,
- Park Villa átalakítása 2.680 eFt
- Porta épület kialakítása 1.096 eFt
- továbbá több kisebb bemutatóhely fejlesztés, korszerűsítés (térbetonozás, vízbekötés átalakítása).

Építmények nettó értéke 154.293 eFt-tal nőtt 2015 és 2016 év vége között. A növekedés az alábbi beruházások megvalósulásából eredtek:

- Vizi létesítmény Miklád 55.379 eFt,
- Salföld Csörgehegy kilátó 8.671 eFt
- Sásdi legelő vízkezelő rendszer 13.007 eFt
- Úszó kerítés építés Csopak 409 eFt
- KEOP 3.2.0/2F/09-2010-0026 „Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című pályázat keretében átadásra került 4 db békaátjáró. A beruházás eredményeként az építményt 92,5 m Ft értékben aktiváltuk.

10.5. Eszközök

Mind a gépek, berendezések, mind a járművek eszközcsoportokon belül sikerült beszerzéseket lebonyolítani, mely javította a szakfeladatokhoz szükséges eszközpark minőségét.

Nyilvánvaló, hogy jelentős beszerzést saját forrás terhére nehezen tud megvalósítani az Igazgatóság, inkább a pályázati forrásokhoz kapcsolódó eszközbeszerzés jellemző.

Az év során néhány eszköz selejtezésre került, így pl. mobiltelefonok, informatikai eszközök. A selejtezés oka az eszközök elhasználódása volt.

A tenyészállatok állománya 1% körül változott, mely az állatlétszám alapján szokásos mértékűnek tekinthető.

Járműállományunk összetétele 2016.évben az alábbiak szerint változott.

- Személygépjárművek tekintetében beszerzésre került a SH4/12 svájci pályázati keretből egy Volkswagen 7HC Kombi NSL-407 mikrobusz, illetve KZN-556 gépjármű baleset következtében totálkáros lett és a roncs értékesítésre került, így a személyautók mennyisége 2016. évvégére nem változott, száma 17 db volt.
- Tehergépjárművek tekintetében beszerzésre került 2 db Dacia típusú jármű (NOF-701, NOF-702), melyek a Természetmegőrzési Osztály és az Ökoturisztikai Környezeti-nevelés Osztály munkáját segítik.

Közfoglalkoztatási pályázatunk végrehajtása érdekében vásároltunk a természetvédelmi kezelés megvalósítására kiegészítőket, elsősorban fűkaszákat, motoros kaszákat.

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy a szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, környezeti-nevelési, vagyonekezelési) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

2016-ban is érvényben volt a beszerzési moratórium, ezért nagy értékű bútorokat, informatikai eszközöket pályázat révén tudtunk csak beszerezni. A meglévő számítástechnikai eszközök pótlására más formában ebben a gazdálkodási évben sem volt lehetőség.

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2016-ban

Az eszköz megnevezése		Száma 2016.01.01. (db)	Száma 2016.12.31. (db)	Állomány változása a tárgyévben (db)	Állományváltozás oka
Gépek, berendezések	Video- és vadkamera	31	44	13	Beszerzés, selejtezés
	Fényképezőgép	53	50	-3	Beszerzés, selejtezés
	Lőfegyver	20	20	0	Beszerzés, értékesítés
	GPS	102	108	6	Beszerzés
	Kézi távcső	160	157	-3	Selejtezés
	Számítógép, notebook	91	101	10	Beszerzés, selejtezés
	Mobiltelefon	93	117	24	Beszerzés, selejtezés
Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	41	41	0	-
	Tehergépjármű	14	16	2	Beszerzés
	Személygépjármű	17	17	0	Beszerzés, értékesítés
	Motorkerékpár	4	4	0	-
	Kerékpár	63	63	0	-
	Vízi jármű	35	35	0	-
Tenyészállatok		471	466	-5	Korosbítás, értékesítés

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

No.	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont
4.	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont

A Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont elnyerte az Év Ökoturisztikai Látogatóközpontja 2016 címet.

11.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
Geológiai-botanikai tanösvény	Badacsony-hegy	4	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 32 oldal, magyar, német); letölthető feladatlap
Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5	komplex; táblás, csak szakvezetővel látogatható	BfNPI	-
Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
Pele körút	Csopak	0,6	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
Csengő tanösvény	Olaszfalu, Bakonyháza	10	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Bazaltkarszt tanösvény	Ajka, Úrkút	6	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
Aknabarlangok tanösvény	Tés	5,5	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
Attyai láprét tanösvény	Pápakovácsi	0,9	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Zergeboglár tanösvény	Nemeshany	1,2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Zádor tanösvény (Pécselyi-medence)	Pécsely	4	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Boros Ádám tanösvény	Szentbékállá, Köveskál	5,7	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Batyki láprét tanösvény	Batyk	2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
Pele tanösvény	Balatonederics-Balatonyörök	15	komplex	BfNPI	+ magyar, A/5, 24 oldal
Miklád tanösvény	Gyulafirátót	1,5	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Kopasz-hegyi	Mindszentkál	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet

tanösvény					
Sásdi-legelő tanösvény	Köveskál Kővágóörs	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
Csarabos tanösvény	Salföld	2	komplex	BfNPI	ismertető füzet

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No	Egyéb bemutatóhelyek
1	Erdők Háza, Bakonybél
2	Lóczy-barlang, Balatonfüred
3	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
4	Salföldi Major
5	Kotsy-vízimalom, Zalaszentmihály
6	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
7	Fekete I. Emlékszoba, Matula- kunyhó, Diás-sziget
8	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum
9	Tájház, Vörs
10	Szentgáli-kőlik barlang
11	Várpalota, Homokbánya

11.1.4. Erdői iskolai bázishelyek

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég- éjszaka
Tihanyi Levendula Erdői Iskola	Tihany, Sajkod	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2410
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 335

11.1.5 Szálláshelyek

Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég- éjszaka
Tihanyi Levendula Erdői Iskola	Tihany, Sajkod	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 410
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	14	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	184
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2 335
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	2 254

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	3 560
Vendégéjszakák száma (fő)	7 183

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

A 2016. évben nem volt új létesítmény

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Szakvezetéses túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Szakvezetéses túrák, nyílt túrák, geotúrák	17437
Fotóstúrák a Kis-Balatonon	8
Kenu-, és csónaktúra	69
Regisztrált igénybevevők összesen:	17 514

11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	31 090
Regisztrált igénybevevők összesen:	31 090

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	1 035
Regisztrált igénybevevők összesen:	1 035

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Természetvédelmi táborok	35
Kulturális jellegű rendezvények	2816
Kézműves foglalkozások, kitelepülések	10 612
Geotúravezető képzés	33
E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	318
Geofoglalkozás	1 336
Szakmai előadások	3 172
Regisztrált igénybevevők összesen:	18 322

A korábbi évekhez képest **újabb** megjelenéseink:

BfNPI esemény	Helyszín	Résztevők száma
Látók és nem látók kézfogó geotúra	Porva-Csesznek	50 fő
A Denevér éve a Levendula Házban	Tihany, Levendula Ház	150 fő
Vendégségben a Természet Házában	Tihanyi, Levendula Ház	50 fő
Barlangi Mikulás	Balatonfüred	150 fő
„Madárvilág és a Balaton”	Balatonfüred	60 fő
A Természet ízei Tihanyban	Tihanyi, Levendula Ház	800 fő
Kóstolj bele a Tavaszba és Nemzetközi Föld Napja	Tihanyi, Levendula Ház	70 fő
A Denevérek éve a Lóczy-barlangban	Balatonfüred	80 fő
CSILLAGPOR(TYA)	Bakonybél	200 fő
Dinó-nap	Németbánya-Iharkút	300 fő
Bakony-Balaton Geopark vetélkedőjáték	Döntő: Alsóörs, Művelődési Ház	150 fő
Nem BfNPI által szervezett rendezvényen nyújtott program, megjelenés	Helyszín	Résztevők száma
Bird Experience Illmitz	Illmitz	400 fő
Balaton Maraton	Balatonfüred	1000 fő

Káli teljesítménytúra	Hegyestű	1 200 fő
Pünkösdi Szezonnyitó Napok	Balatongyörök	50 fő
Egy nap a biztonságért .. program zárása	Tihanyi, Levendula Ház	80 fő
Baltoni Évadnyitó	Keszthely	50 fő
Karácsonyi vásár	Veszprém	1000 fő
Sörfesztivál	Veszprém	80 fő
Salföldi Dalföld	Salföld	150 fő
Tepsiben a Balaton	Zamárdi	120 fő
Levendula fesztivál, Provance	Provance	3 000 fő
Denevér Gála	Budapest	400 fő
Balatonlelle Borkarácsonyfa	Balatonlelle	100 fő
Gyermeknap a Közösségi Házban	Balatongyörök	50 fő
Várpalota, Vadászati és gyereknap	Várpalota	500 fő
Borvidékek Hétfégyeje	Hetés	70 fő
Nemzeti Regatta	Siófok	200 fő
Balaton Napja	Szigliget	100 fő
Abaligeti Denevér-lógás	Abaliget	350 fő
Autómentes Nap Tapolcán	Tapolca	150 fő
Összesen		11 060fő

- **Szakvezetés:** nemzeti parkunk nyitott a látogatók számára, egy terület kivételével: a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni.
- **Szakmai előadások** (partnereknek, egyetemistáknak, főiskolásoknak, szakmai fórumok, óvodák, iskolák, nyugdíjas klubok stb.)
- **Rendezvények, kitelepülések** (65 alkalom)
- **Kézműves és természetismereti foglalkozás** a Levendula Ház Látogatóközpontban, a Bivalyrezervátumban és a kitelepülések alkalmával
- **Iskolai közösségi szolgálatra** határozatlan idejű szerződést kötöttünk 3 megyében 12 intézménnyel. A 2016. évi tevékenységeinket, programjainkat az iskoláknak 2015. év november 30-ig eljuttattuk. 15 diák érkezett hozzánk iskolai közösségi szolgálatra 2016-ban.
- Felsőfokú oktatási intézményekből 9 hallgató végezte az Igazgatóságon **szakmai gyakorlatát**, míg 1 hallgató vett részt nyári gyakorlaton a 2016. évben.
- Alsóörsön a Föld Napja alkalmából megrendezett geonapunkon az általános iskolás korosztályból 90 gyermek ismerkedhetett meg élettelen természeti értékeinkkel, a geoparkok céljaival – mindezt természetesen interaktív módon, az adott korosztály részére optimalizált tartalommal és formában.
- **Szép kártya és bankkártya elfogadóhelyeink:** Levendula Ház Látogatóközpont, Tapolcavitavasbarlang, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Csodabogyós-barlang, Szentgáli-kőlik barlang, Bivalyrezervátum és szálláshelyek
- BfNPI háromnyelvű hivatalos **honlapja:** www.bfnp.hu, folyamatosan frissítésre kerül, látogatóinak száma (a tárhely-szolgáltató statisztikája alapján): közel 1 millió/év.
- BfNP **okostelefon alkalmazás** magyar nyelven érhető el. Android, iPhone/iPad, Windows Phone és Windows 8 készülékekre ingyenesen letölthető.
- **Facebookon** 9 tematikus oldalunk van. Az oldalak töltése folyamatosan, napi szinten történik. Az oldalak összesen megközelítőleg 38.000 rajongót tudhattak magukénak 2016. év végén. (2012. elején ez a szám kevesebb, mint 1.000 fő volt.) A pozitív mutatók eléréséhez napi szinten gondozzuk oldalainkat és folyamatosan friss, érdekes információkkal, attraktív képekkel, használható tartalommal töltjük fel őket. A „beszélnek róla mutatóink” magasak, rajongó táborunk aktív. Levendula Fesztivál és Hetek hivatalos facebook esemény oldala 26 ezer személyt ért el. 2016-ban mintegy 15.000 új rajongóval növeltük a rajongói bázisunkat. Összesen átlagosan, szezonban a látogatóközpontok és a BfNP oldalán heti 70.000 eléréssel és 6.300 aktív felhasználóval rendelkezünk.
- **Hírlevél** listánk folyamatosan bővül. Jelenleg 7.500 hírlevél feliratkozónk van és 14.000 olvasója van hírlevelünknek, a Facebook rajongókkal együtt. Új feliratkozókat főként rendezvényeinken, látogatóhelyeinken, honlapunkon, Facebook oldalainkon, kérdőíveinken, vetélkedőinken és játékaikon

keresztül gyűjtünk. Aktuális híreinket, havonta ill. kéthetente küldjük ki a listán szereplő e-mail címekre. Továbbá 9 Facebook oldalunkon, valamint a partnerek oldalain (és saját oldalainkon) is megosztjuk. Számos visszajelzés érkezik vendégeinktől, miszerint szeretik leveleinket és hasznosnak találják. (2012. elején kb. 800 e-mail címre küldött levelet az Igazgatóság.

- **Youtube** oldalunkon 16 videó tekinthető meg (3 nyelven).
- **INSTAGRAM:** Az Igazgatóság az Instagramon is jelen van. 2015. év végén regisztráltunk ezen a közösségi oldalon. 2016. januárjában 54 követőnk volt, de ez a szám 2016 év végére 573-ra emelkedett, amelyek között szerepelnek magánszemélyek és közösségek is (pl. Magyar Turizmus Zrt., Magyar Nemzeti Parkok, Művészetek Völgye, Nyitott Balaton). Eddig számos bejegyzést (képek, videó) tettünk közzé. Egy bejegyzésünket átlagosan 40-50 ember like-olta. Instagram oldalunk nagyszerűen tud együttműködni Facebook oldalainkkal. Kölcsönösen megosztjuk a közösségi oldalakon lévő posztokat.

Termékfejlesztés a látogatóhelyeken, tanösvényeken:

- A Levendula Ház Látogatóközpont geológiai része megújult
- A Pannon Csillagdában új 25 perces 3D ismeretterjesztő film készült
- Elkezdődött a Vörsi Tájháza tetejének felújítása

Termékfejlesztés az ajándékozásban:

- Ajándéktárgyak: fa kulcstartó, fa/fém/kerámia hűtőmágnes, karabineres iránytű, szemüvegtörő kendő, fényvisszaverős pánt, kitűző, denevéres bögre, yo-yo, vászontáska, golyóstoll, levendulaolaj, levendulavíz, Geopark-logós fémhűtőmágnes, Geopark-logós golyóstoll, póló, kalap, baseball sapka, vászontáska
- Bivaly- és szürkemarha szalámi

Az ajándéktárgyak fejlesztése folyamatos.

11.2.5. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Készlet (pld.)	Készlet: 2016. december. 31. (pld.)
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	208	11
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2014	33 586	10737
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	6 779	-
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	6 701	-
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	3 125	A-40, N-0, M-112
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	930	A-743
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	3 342	-
8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	1 979	193
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	159	39
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	438	218
11	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	59	-
12	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	4 193	-
13	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	1 433	-
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	1 243	1021
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	1 446	300
17	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	1 645	1450
18	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	1 291	514
19	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	18	-
20	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	1 894	1690
21	A Káli-medence c. könyv	2005	462	204
22	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	2 046	1886
23	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	1 997	N-900

24	Salföldi major családi foglalkoztató füzet	2007	3 886	2885
25	Berekjárás c. könyv	2008	203	12
26	Túrajavaslatok c. könyv	2013	2 000	596
27.	Élőhelyvédelmi füzetek 1-11	2013-2014		
28.	Földtani értékmentés	2013		

2016. évben kiadásra került saját kiadványok: 2017. évi naptár.

Idegen kiadványokban megjelenés: Cartographia térképek nemzeti parki reklámanyaggal; Balaton 41, Országos Kéktúra, Balaton-felvidék és Keszthelyi-hegység, Balogh Tamás: Káli-medence kalandkönyv, Zsiga Henrik: Balaton bringával

Saját szóróanyagok: BfNPI látogatóhelyeit bemutató kétnyelvű (magyar, angol) mini leporelló, Kis-Balaton leporelló utánnomás, Levendula Ház leporelló utánnomás, Pannon Csillagda leporelló utánnomás, Bakony-Balaton Geopark leporelló utánnomás.

11.2.6. Látogatóstatisztika

BfNPI ökoturisztikai bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2016)		
No.	Bemutatóhely neve	Látogatók összesen (fő)
1	Csodabogyós-barlang	3 084
2	Diás-sziget (Fekete I. Emlékszoba. Matula kunyhó)	4 163
3	Erdők Háza	5 423
4	Hegyesű Geológiai Bemutatóhely	49 338
5	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum	36 431
6	Kotsy-vízimalom	2 970
7	Levendula Ház Látogatóközpont	26 235
8	Lóczy-barlang	18 537
9	Pannon Csillagda Látogatóközpont	51 370
10	Salföldi Major	28 723
11	Szentgáli-kőlik	266
12	Várpalotai Homokbánya	122
13	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	144 424
14	Vörsi Tájház	553
Regisztrált látogatók összesen:		371 639

BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2016)	
Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Szakvezetési túra, nyílt túra, geotúra	17 437
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	31 090
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	1 035
Természetvédelmi táborok	35
Egyéb:	
Kulturális jellegű rendezvény (pl. koncert)	2 816
Kézműves foglalkozás, kitelepülések	10 612
Fotóstúrák a Kis-Balatonon	8
Kenu-, és csónaktúra	69
Geotúrávezető képzés	33
E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	318
Geofoglalkozás	1 336

szakmai előadások	3 172
Regisztrált igénybevevők összesen:	67 997

Szálláshelyek BfNPI működtetésben (2016)	
Szállóvendégek száma (fő)	3 560
Vendégéjszakák száma (fő)	7 183

BfNPI regisztrált látogatói összesen (2016)	
Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen (fő):	439 639
Szállóvendégek (fő)	3 560
Mindösszesen (fő)	443 196

11.3. Társadalmi kapcsolatok

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság védjegyet adományozott azoknak a jellegzetes helyi növényi és állati eredetű alapanyagokból (zöldség, gyümölcs, fűszer, gyógynövény, mag, fa, tej, zsiradék, stb.) feldolgozott alkoholmentes krém, paszta, pástétom, szörp, lekvár, zselé, dzsem, tea, olaj, liszt, ecet, szappan, tejtermék stb. termékeknek, és tevékenységeknek amelyek a nemzeti park igazgatóság működési területén készültek és előállításuk a természettel összhangban történt. A védjegy célja: a helyi készítésű élelmiszerek fogyasztási kultúrájának emelése, a termékek piacra jutásának elősegítése a hagyományos mesterségek-tevékenységek megőrzése és a természettel harmonikus gazdálkodás és termék előállítás ösztönzése volt. 2016-ban egy pályázati felhívást adtunk közre a fenn megnevezett termékcsoporthoz, melynek közzétételében a honlapunk, hírlevelünk, partnereink, és a nemzeti Agrárgazdasági Kamara volt a segítségünkre. A felhívásra 11 termelő több mint 70 terméke nyerte el a nemzeti parki védjegyet.

A BfNPI védjegyeseit az alábbi táblázat mutatja be:

Cégnév	Képviselő	Termék
Levendárium Kft.	dr. Demján Ildikó	bio levendula illóolajok, bio levendula virágvizek, levendulával töltött textil zsákok-babák, egyéb textil áruk, bio levendulavirág, levendula szörp, levendulás teasütemény, levendárium könyv, levendulás tönkölypárnák, levendárium teaház szolgáltatásai
Lang Zsuzsanna őstermelő	Lang Zsuzsanna	lekvárok, dzsemek, szörpök, zakuszka, medvehagyma krém, marinált fokhagyma
Hegyi József őstermelő	Csizmazia Anita	Kecsketej natúr szappan
Szent Maurícius Monostor	Halmos Emil Ábel perjel	bio gyógynövények/fűszernövények (22 féle), medvehagyma püré
Dávidné Kéri Márta őstermelő	Dávidné Kéri Márta	tökmagkrém (rukkolás, lenmagos napraforgós, szőlőmagörleményes, medvehagymás)
Csiza Erika Erzsébet e.v.	Csiza Erika Erzsébet	méz (levendula, medvehagyma, gesztenye)
Tamás Jenő őstermelő	Tamás Ervin, Tamás Jenő	szörpök (levendula, citromfű, menta, pitypang), zselék (levendula, vörösbör, zöld mandula, zöld dió), dzsemek (bodza, füge), ciderek
Giricz Kálmán őstermelő	Giricz Kálmán	kecsketejes szappanok (levendula, körömvirágos, propoliszos, mosó)

Győri Ildikó őstermelő	Győri Ildikó	medvehagymás fűszersók, medvehagymás fűszerecetek, szirupok (pitypang, mirabella szedres, őszi), nektárok (csipkebogyó, birs), piritott mézeskalács ízű dió és mandula, szörpök (csalán, eper), birsbefőtt, pitypang szörp
Palio Sztár Kft	Szőke András	gyógynövény keverékeket tartalmazó kézműves szappanok
Tihany Tourist Kft	Küsz Mariann	Levendulával töltött zsák
Sárkány Attila	Sárkány Attila	Levendulás mézeskalács dísz tárgyak
Gyógynövényturák Kft.	Takács Tamás	gyógynövényteák
Aklan családi Pince Tomajvin Kft.	Aklan András	Vörösbor ecet, zöld éretlen szőlőlé
Keszthelyi Eníd	Keszthelyi Eníd, Keszthelyi Tibor	rozmaringszörp, rozmaringszélé, levendulaszörp, levendula zsák, levendulazselés joghurt, rózsaszörp
Máté Dávid	Máté Dávid	Levendulás, citromfűves, zsályafűves méz
BfNPI	Somlai Szilárd	bivaly szalámi, szürkemarha szalámi, levendula víz, levendula olaj
Vass Zsolt	Vass Zsolt	mandulaolaj, mandulaliszt
Mamka Lekvár	Kalán Gréta	naspolya lekvár

A védjegyes termékeket és termelőiket több országos és helyei rendezvényen is népszerűsítettük (pl. Utazás kiállítás, Nemzeti Parki Hét, veszprémi karácsonyi vásár stb.) A termékek egy részét (pl. szappanok, teák, levendulazsákok) Igazgatóságunk is továbbértékesíti bemutatóhelyeinek boltjaiban. Az egyes látogatóhelyeink üzemeltetői részben forgalmazzák a védjegyes termékeket. 2016-ban a 4. lezajlott eredményes védjegyes forduló eredményeként, összesen 20 termelő 151 nemzeti parki terméke viseli a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Termék védjegyét. Sor került a korábbi évek nyertes termelőinek ellenőrzésére is, ahol szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

11.3.2. Sajtó és egyéb megjelenések

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Pannon Lapok
- Balatoni Futár
- TermészetBÚVÁR
- Természetjáró Turista Magazin
- Pannon Lapok (Veszprém megyei Napló, Dunántúli Napló)
- Balatoni Nyár MTV1 műsorában
- Itthon vagy! – MTV1 sorozatában
- Origo hírportál
- Lánchíd Rádió
- We love Balaton
- Jazzy Rádió
- Balaton Tv
- Zalai Hírlap
- Helikon Rádió
- Kossuth Rádió

		Megjelenés/részvétel száma a 2016. évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		24	
Média	<i>helyi</i>	85	210
	<i>regionális</i>	63	85
	<i>országos</i>	48	40
Egyéb			
Honlap címe	www.bfnp.hu		

11.4. Tervezett fejlesztések (2017)

- Az Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program ATHU003-PaNaNet+ pályázati projektben foglaltak megvalósítása, 2017. évben különösen a PaNaNet nemzeti parki újság kiadásával kapcsolatos feladatok végrehajtása és a további fejlesztések előkészítése tervezett.
- Lóczy-barlang látogatóközpont építése Balatonfüreden. Az építési terv elkészült, jogerős építési engedéllyel, kiviteli és kiállítás tervvel rendelkezünk. Jelenleg készül a megvalósíthatósági tanulmány.
- GINOP-7.1.5-16-2016-00002 azonosító számú, és Kis-Balaton Látogatóközpont kialakítása és Diá-szigeti Fekete István Emlékhely fejlesztése elnevezésű elnyert projekt megvalósítása. A korábbi évek előkészítése során a 2017-es évben elindul a projekt tényleges megvalósítása (**közbeszerzések és egyéb beszerzések**, valamint az építkezés).
- „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel” című, KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 azonosítószámú projekt indítása
- Az Interreg Duna Transznacionális Program Danube GeoTour/Dunai GeoTúra c. geoturisztikai projektben foglaltak megvalósítása a Bakony–Balaton UNESCO Globális Geoparkban. 2017-ben megkezdődik a monoszlói Hegyestű Geológiai Látogatóhely belső kiállítás megújításának előkészítése. A teljes projekt 2,5 éves időtartamú.

11.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő)

Belföldi együttműködések	
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt., Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Általános együttműködés
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyulaffy László Hagyományőrző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív

	intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győzteseinek ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülőszövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Magyar Természetkutatók Egyesülete	
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület	
Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Silver Resort	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél)
Forest Hills Golf Club és Hotel, Szarvaskút	Marketing tevékenységek kölcsönös támogatása
Hotel Bonvino	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Best Balaton Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Best Balaton buszjárat)
ETS Hungary	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer
Hotel Annabella, Hotel Marina (Danubius Hotels)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Sümegei Vár (HOT-ÉP Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Hunguest Hotels Zrt. Hotel Pelion	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Hotel Gabriella	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos

	rendszer
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Biokultúra Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, ingyenes túrák (Csizsár Viktor)
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Dr. Folly Réka és Folly Judit – Folly	Együttműködési megállapodás
Bakony és Balaton TDM	Együttműködési megállapodás
Balatoni Hajózási Zrt.	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Kajakon Balaton	Együttműködési megállapodás, közös csomagok
Balatoni Múzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén
Balaton Best TDM	Együttműködési megállapodás
Szépalma Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Magyar Pálós Rend	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Megye kártya, Pannon lapok	Kedvezménykártya rendszer
Hotel Hasik	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Szilvia Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Füred Hotel	Általános együttműködés
Gránit Gyógyfürdő	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása, kedvezmény nyújtás, megjelenési lehetőségek, 5 alkalommal kitelepülés
Kötél Hajó - Immo C. Service Kft	Együttműködési megállapodás
MAJORKA a Balaton Nagyberekért Közhasznú Alapítvány	Általános együttműködés
Varjú Fogadó	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás
Holnapocska Kft	Együttműködési megállapodás – szakvezetésekre, előadások tartására
Kardifood Kft. - Tüskevár Erdei Iskola	Erdei iskolai csoportok kedvezményes kis-balatoni szakvezetése
Margaréta Hotel, Xing Long Kft.	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás
Szárszó Kft., Két Korona Hotel	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás
Tudatos Vásárlók Közhasznú Egyesülete	kártyaelfogadás
Zalaerdő	Általános együttműködés
Tavirózsa Kalandpark (Immov Flox Kft.), Keszthely	Általános együttműködés
Dotto Kisvasút, Zalakaros	Általános együttműködés
Hotel Karos Spa, Zalakaros	Kis-Balaton témájú poszterek kiállítása a hotelben
Zobori KalandoZoo, Zalasabbar	Általános együttműködés, csoportok kedvezményes kis-balatoni szakvezetése
Pápai Platán Nonprofit Kft.	Együttműködési megállapodás
Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft	Együttműködési megállapodás
Balatoni Szövetség	Együttműködési megállapodás
Badacsonylábdíhegy Strandüzemeltető Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balatonmáriafürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Contact Travel Service Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer

Czige- Flamingo Hotel Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
MOL Nyrt	kiadvány támogatása
MKB Nyugdíjpénztárt és Egészségpénztárt kiszolgáló Kft	MKB Széchenyi pihenő kártya elfogadás
MÁV – Start Zrt.	Kedvezményes belépőjegyvásárlás
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	Kolontári emlékpark és tanösvény létrehozása
Mutsch Ungarn Reisen Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
Pannonia Humana Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Len-Go Kft. Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
ZK Szállodai Kft – Mendan hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Pallus Alapítvány – Zöld óvodák	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Kemenes Porta	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Együttműködési megállapodás

11.6. Fontosabb események

- Zöld turizmus rendezvények – Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Részvétel az Utazás Kiállításon
- „Barlangoljunk” program
- Csodabogyós-barlang: új, Extrém 2. túraútvonal indítása.
- Levendula Fesztivál
- Levendula Szedd Magad! Tihany
- Bivalyfesztivál
- Művészetek Völgye Fesztivál
- Reformkori Vásár, Balatonfüred
- Balaton parti kempingekben és strandokon road show
- Karácsonyi vásár
- Európai Geoparkok Hete rendezvénysorozat: 2016. május 20. – június 5. között 15 geoprogram
- A Magyar Földtani és Geofizikai Intézetben megrendezett Földtudományos Forgatagon önálló stand

2016. évi programok:

Január:

- Újévi geotúra Bakonyánán – Bakonyána
- Téli túrák nemzeti parkjainkban: Dörgicsei 3 templomromos geotúra - Dörgicse
- Hévízi-lefolyó vízitúrák – Hévíz
- Holdfénytúra a Tátikára – Zalaszentő

Február:

- Vizes élőhelyek napja – Hévízi múltidéző túra – Hévíz
- Februári szöszmötölés: Denevérek éve a Levendula Házban - Tihany
- Hegyestű – Szentbékálla geotúra
- Hévízi-lefolyó vízitúrák – Hévíz
- Téltemető geobotanikai túra – Balatonfüred
- Bivalyrezervátum - Farsangi Kézműves Műhely – Kápolnapuszta
- „Madárvilág és a Balaton” előadás Balatonfüreden – Balatonfüred
- Öltözz pirosba! – A Levendula Ház is csatlakozott a kampányhoz – Tihany

Március:

- Utazás kiállítás - Budapest
- Vetítés Európa Vulkáni Geoparkjairól és geofoglalkozás a Bakony–Balaton Geopark Keleti Kapujában – Tihany

- Geotúra a Lovasi-séd rejtett földtani kincsei mentén: mésztufagátak a patakban és a Felsőörsi Forrás-hegyi tanösvény – Lovas
- Víz Világnapja – Kockásliom túra – Zalabér
- Éjszakai barlangtúra a Csodabogyós-barlangban - Balatonederics
- Víz Világnapi Túra – Zalaszántó
- Ünnepváros játszótér a Levendula Házban – Tihany
- Víz Világnapja a Kis-Balatonon - Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház
- Víz Világnapja - Hódok nyomában a Kerka-mentén - Iklódbördőce
- Víz Világnapja – Kakasmandikó kerékpártúra – Teskánd
- Geobotanikai túra a Fekete-hegyre - Köveskál
- Barlangok Hónapja: Erdőkerülő geobotanikai a Szentgáli-tiszafás TT-be és barlangi kalandtúra a Szentgáli-kőlikba – 65 éve védett a Szentgáli-tiszafás TT – Bánd
- Húsvéti tavaszvárás – Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum
- Húsvéti tavaszvárás a Tájházban – Vörs
- Hévízi-lefolyó vízitúra – Hévízű
- Vendégségben a Levendula Ház a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban - Márciusi barlangolás! – Tapolca
- Meglepetés hölgyeknek a Levendula Házban – Tihany
- Barlangoljunk! - Nyitva van a Lóczy-barlang – Balatonfüred
- A Természet ízei Tihanyban-Időszakos kiállítás a Levendula Házban
- Nemzeti Parkunk a Balaton Szupermaratonon
- Nyílt nap a Lóczy-barlangban – „A denevérek éve!” Márciusi Barlangolás! – Balatonfüred
- Barlangoljunk!-Nyitva van a Lóczy- barlang – Balatonfüred
- Húsvét Salföldön - Salföld

Április:

- Bakonybéli medvehagymás geobotanikai túra – 25 éve védett a Magas-Bakony TK - Pénzesgyőr
- Csillagséták nemzeti parkjainkban - Barangolás a bakonyi égbolton – Bakonybél, Pannon Csillagda
- Nemzetközi Föld Napja – Hévízi-tó túra – Hévíz
- Nemzetközi Föld Napja – Geonap az Év Földtani Értékénél a Bakony–Balaton Geoparkban – Alsóörs
- Nemzetközi Föld Napja – Az év madarai a Levendula Házban - Tihany
- Tájházak napja - Vörs, Tájház
- Tavaszi Madármegfigyelő Nap – Siófok, Töreki-tavak
- Tavaszi madárles a Kis-Balatonon
- György napi geotúra a Szent György-hegyen a Föld Napja alkalmából – Raposka
- Jókai bablevésfőző verseny – 30 éve védett a Balatonfüredi-erdő TT – Balatonfüred
- Az "Év földtani értéke a Bakony–Balaton Geoparkban" – előadás Alsóörs és környéke földtani örökségéről és a geoparkról – Alsóörs
- Vendégségben a Levendula Ház a Természet Házában – Gyenesdiás
- Pannonian Bird Experience 2016 - kiállítás, vásár – Illmitz
- Föld Napi rendezvény a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében – Budapest
- Levendula Ház – „Kóstolj bele a tavaszba!” – Tihany
- Föld napi geotúra Alsóörs
- III. Csirke-Csülök Fesztiválon nemzeti parkunk - Nagyvázsony

Május:

- Nyitott Balaton geobotanikaitúra a vulkánok és tüzes borok félszigetére – Tihany
- A Bakony–Balaton Geopark földtani és kulturális értékei – fotókiállítás megnyitója és geofoglalkozás – Veszprém
- Nyitott Balaton - Hévízi-tó túra – Hévíz
- Túra a Kecskéköröm ünnep keretében – Tihany
- Nyitott Balaton - Madarak és Fák Napja - Túra a Vétyemi ősbükkösbe - Szécsisziget, vízimalom

- Nyitott Balaton - Madarak és Fák Napja túra – Gyenesdiás
- Nyitott Balaton - Vöröskő geotúra az Év Földtani Értékéhez – Káptalanfüred
- Nyitott Balaton a Levendula Házban: májusi szöszmötölés a denevérek éve jegyében – Tihany
- II. Magyar Csigasimogató: geonap a Várpalotai-homokbánya TT-ben, környékbeli iskolásoknak – Várpalota
- Európai Geoparkok Hete –Vetítés a világ UNESCO Geoparkjairól és geofoglalkozás – Tihany
- Európai Geoparkok Hete – Kedvezményes alap túra a Szentgáli-kőlik barlangban - Szentgál
- Családi kerékpározás a rómaiak nyomában – Hévíz
- Biológiai Sokféleség Napja – Gyenesdiás
- Európai Geoparkok Hete – „Várpalota-váltó” geotúra a Keleti-Bakonyban – Várpalota
- Európai Nemzeti parkok Napja – Budapest
- Európai Nemzeti parkok Napja – Séta a Pele ösvényen – Csupak
- Európai Geoparkok Hete – barlangos geofoglalkozás a Bakony–Balaton Geopark Nyugati Kapujában – Tapolca
- Európai Geoparkok Hete – Kedvezményes alap túra a Csodabogyós-barlangban – Balatonederics
- Magyar Nemzeti parkok Hete és Európai Geoparkok Hete - Geofoglalkozás családoknak a Lóczy-barlangnál - Balatonfüred
- Európai Geoparkok Hete és Gyereknep – Kedvezményes alap túra a Csodabogyós-barlangban – Balatonederics
- Magyar Nemzeti Parkok Hete - Tájház látogatás – Vörs
- Geotúra a Sümegi Mogyorós-domb TT és a Darvastói Bauxitlencse 45 éves évfordulója alkalmából
- Magyar Nemzeti Parkok Hete – A Lóczy-barlang látogatása – Balatonfüred
- Magyar Nemzeti Parkok Hete – A Levendula Ház látogatása – Tihany
- Balatoni Évadnyitó Keszthelyen
- Nyitott Balaton-Kedvezményes látogatás a Vörsi Tájházban – Vörs
- Nyitott Balaton - 5 éves a Levendula Ház! – Tihany
- Pünkösdi Szezonnyitó Napok Balatonyörökön 2016
- Vendégségben a Levendula Ház a Tihanyi PIAC Placcon – Tihany
- Gyermeknap a Községi Házban – Balatonyörök
- Vadásznep a gyerekekkel - Várpalota

Június:

- Magyar Nemzeti Parkok Hete és Európai Geoparkok Hete – Geofoglalkozás csoportoknak a Hegyestű Geológiai Látogatóhelyen – Monoszló
- Magyar Nemzeti Parkok Hete - A patak lakói – Csupak
- Európai Geoparkok Hete – a Varázslatos Magyarország című fotókiállítás megnyitója és geofoglalkozás – Jásd
- Magyar Nemzeti Parkok Hete – Teázás a Levendula Ház Látogatóközpontban – Tihany
- Magyar Nemzeti Parkok Hete – Látogatás a Diás-szigetre
- Környezetvédelmi Világnap – Barangolás az egykori határsávban – Csernec
- Európai Geoparkok Hete – Geotúra az Év Földtani Értékéhez a Bakony–Balaton Geoparkban Alsóörsön
- Magyar Nemzeti Parkok Hete és Európai Geoparkok Hete – 2 medencét 1 csapásra geotúra – Mindszentkál
- Hévízi-tó túra – Hévíz
- Magyar Pásztorkutyás Hétvége - Salföld
- Szentjánosbogár túra a gyenesdiási Nagymezőtől a Büdöskútig – Gyenesdiás
- Levendula Hetek - Levendula SZEDD MAGAD! - Levendula kézműves – Tihanyi-félsziget
- Levendula Hetek – Geotúra a Tihanyi-félszigeten a nyugati gerincen
- Levendula Hetek: geofoglalkozás
- Levendula fesztivál nyitóprogram a Levendula Házban
- Túrák a Levendula fesztivál keretében

- Citerától a kecskedudáig
- Barlangok Világnapja – Kedvezményes alap túra a Csodabogyós-barlangban – Balatonederics
- Barlangok Világnapja – Kedvezményes alap túra a Szentgáli-kőlik barlangban
- Vándortúra a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkban
- A Levendula Ház vendége a Természet Háza Látogatóközpont Gyenesdiásról - Tihany

Július

- Bivalyfesztivál - Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum
- Napközis tábor – Tihanyi-félsziget
- Denevérek éjszakája - Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház, Kis-Balaton
- Művészetek Völgye Fesztivál – a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Bakony–Balaton Geopark programjai – Kapolcs, Vigántpetend, Taliándörögd
- Bazaltbarlangoló krátertavas geotúra Pulán
- Geobotanikai túra a Tik-hegyre – Taliándörögd
- II. Salföldi Dalföldön nemzeti parkunk - Salföld
- Ökonap a nemzeti parkkal a Zobori KalandoZooban - Zalasabar
- DinoExpo 2016 - Nyílt napok az iharkúti ásatás területén - Iharkút
- Vendégségben a Levendula Ház a Tihanyi PIAC Placcon

Augusztus:

- Gyógynövénynap a Levendula Házban – Tihany
- „Remete zarándokút” - Nagykapornak – Remetekert
- A Perseidák meteorraj megfigyelése - CSILLAGPOR(TYA) - Bakonybél
- A Balatonfő rejtett földtani és kultúrtörténeti kincsei: dupla-ünnepi geotúra a 45 éve védett balatonkenesei tátorjános természetvédelmi területen és a balatonfőkajári Somlyó-hegyen
- Őskarsztos-barlangjáró geotúra a Kab-hegyen – 65 éve védett az Úrkúti-őskarszt TT
- Vendégségben a Levendula Ház a Tihanyi PIAC Placcon

Szeptember:

- Geotúra Dörgicséről a Halom-hegyre és terepi társasjáték a Vulkan Tanösvényen a Kossuth-kilátónál
- Látók és nem látók kézfogó geotúrája a Cuha-völgyben - Veszprém
- Autómentes nap – Erdei bóklászás a Körtevényesi erdőben és a Remetekertben - Zalacsány
- Kutatók éjszakája a Pannon Csillagdában - Bakonybél
- Turizmus Világnapja a Levendula Házban – Tihany
- A Csodabogyós- barlang felfedezésének évfordulója – kedvezményes alap túra – Balatonederics
- A természet kincsei a tihanyi félszigeten – Tihany
- Az ősz gyógyító növényei – a 65 éve védett Uzsai csarabos erdő TT területén - Úrbéri erdészház

Október:

- Európai Madármegfigyelő Napok – Miklósfai Halastavakon
- Geotóp nap Zirc térségében - 65 éves a Zirci Arborétum TT – Olaszfalu
- Állatok Világnapja túra – Várölggy
- Állatok Világnapja - Hévízi-tó túra
- Állatok Világnapja a Bivalyrezervátumban – Kápolnapuszta
- Európai Madármegfigyelő Napok – 40 éve védett a Zalakomári madárrezervátum TT – Kis-Balaton
- Európai Madármegfigyelő Napok – Siófok, Töreki-tavak
- Szent György-hegy - Haláp „duplavulkános” bazalttúra éjszakai borúttal – Tapolca
- Földünkért Világnap túra – Balatongyörök
- Nemzeti park ízei – Tihany
- Gesztenyével, falevéllal kézműves játszóház – Kápolnapuszta
- Rejtőzködő földtani és kultúrtörténeti kincsek a Pécselyi-medence őszi színei mögött geotúra – Barnag
- Holdfény túra a Rezi várhoz – Rezi
- Vendégségben a Levendula Ház a Tihanyi PIAC Placcon

November:

- Hévízi múltidéző túra – Hévíz
- Geotúra a vulkánok és hévforrások világába a Garda fesztivál keretében – Tihanyi-félsziget
- Novemberi szöszmötölés – Tihany

- Hárskúti geotúra – Hárskút
- A Magyar Természettudományi Múzeumban megrendezett Földtudományos Forratagon szintén önálló standdal képviseltük a BfNPI Bakony–Balaton Geopark programját (Budapest).
- A Káli-medence rejtett földtani és kultúrtörténeti kincsei: geotúra Szentbékálla környékén – Szentbékálla
- Adventi játszóház - Kápolnapuszta

December:

- Barlangi Mikulás program óvodai és iskolai csoportoknak a Lóczy-barlangban – Balatonfüred
- Barlangi Mikulás program a Lóczy-barlangban családok részére – Balatonfüred
- Barlangi Mikulás program a Csodabogyós-barlangban 10 éven felüli gyerekekkel érkezőknek – Balatonederics
- Ünnepváró játszóház – Tihany
- Színes-köves geotúra a Káli-medence kapujában – Balatonrendes
- Téli túra a Biodiverzitás védelmének világnapján – Misefa
- Kézműveskedés a Levendula Házban - Tihany

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

A beadott kérelme alapján az Igazgatóságunk 2016. évben egy alkalommal részesült közfoglalkoztatási támogatásban az alábbiak szerint:

2016.03.01.-2017.02.27. 115.832 eFt (12 hónapos program átlagában 83 közfoglalkoztatott)

2016. éves átlagos statisztikai állományi létszámunkban a közfoglalkoztatottak 2016. évi éves átlaga 84 fő volt, melyet 2016. évben számos alkalmazott felvételével tovább javított az Igazgatóság. A 2016. évben a március 1-től 2017. február 27-ig tartó közfoglalkoztatási kérelem alapján összesen 119 fő dolgozó került felvételre, mely az OKP idejének átlagában 83 fő közfoglalkoztatott foglalkoztatását jelentette.

A programok végrehajtása az Igazgatóságon 10 tájegységben, a csopaki központban, a látogatóközpontokban és bemutatóhelyeken történt. Legalább 20 igazgatósági munkatárs (kormánytisztviselő és MT hatálya alatt foglalkoztatott) állandóan, vagy eseti ügyekben részt vett és vesz a programok szervezésében, működtetésében. Az OKP igazgatósági megvalósításából így 2016. évben is minden szakmai osztály kivette a részét. A természetvédelmi örök a tájegységekben a napi feladatkiadás, feladatellátás és ellenőrzés tekintetében az év során folyamatos munkát végeztek. A szakmai osztályokon a közfoglalkoztatottak közül többen is állandó kiegészítő feladatokat láttak el. Ezek a személyek általában a napi munkákban, adatgyűjtésekben, dokumentációk rendezésében, hivatali feladatok ellátásában működtek közre az osztályvezetők utasításainak megfelelően. A program megvalósításához szükséges kérelem és a koordináció, a munkaügyi szervezetekkel való kapcsolattartás és ügyintézés a Területkezelési, Pályázatkezelési és Üzemeltetési Osztály feladatkörébe tartozik, melyet alapvetően az osztály vezetője lát el. A Pénzügyi és Számviteli Osztály egy munkatársa a program pénzügyi elszámolásával, a bérszámfejtés feladataival foglalkozik és az Igazgatóság állománya kapcsán végzett munkaügyi feladatai mellett a közfoglalkoztatottak kapcsán is ellátja e feladatot. Ez a számos változás és szerződéskötés miatt jelentős munkamennyiséget jelent. A közfoglalkoztatottak jelentősen közreműködnek a természetvédelmi kezelés, oktatás, nevelés feladatainak ellátásában is és az állatokkal végzett természetvédelmi kezelést a munkájuk nélkül nem vagy csak idegen szolgáltatás igénybevételével tudná ellátni az Igazgatóság. Így az OKP program megvalósítása 2016-ban is nagyban érintette az Igazgatóság alapfeladatainak ellátását, a természetvédelmi kezelés elvégzését is. Kiemelkedő jelentőséggel bírtak a szakmai végzettséget igénylő munkák, hiszen összességében 23 szakmunkást vagy diplomás végzettségű közfoglalkoztatottat és egy adminisztrátort alkalmaztunk a programok keretei között. A közmunkára átlagosan foglalkoztatott 64 fő fizikai munkavállalóval láttuk el az állattartással és területkezeléssel kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében és a turisztikai feladatok ellátásában 15 fő, igazgatási feladatok ellátásában 3 fő vett részt, míg irodai adminisztrációs feladatot 2 fő látott el.

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kis-Balaton

Összefoglalóan:

- kőműves munkák
- fa vágó-repegető munkák
- kerítésépítés
- erdészeti munkák
- vadászati berendezések építése
- féltető építés
- épület gondnoki munkák, festések lakkozások
- karbantartói munkák
- munka- és erőgépszerezések
- kerítésépítés, karbantartás, villanypásztor karbantartás
- csatornák, zsilipek karbantartása tisztítása
- illegális hulladéklerakók felszámolása, szemétszedés a régió több területén
- élőhely-rekonstrukció, bozótirtás, géppel, kézi munkával
- Zalavári bivalytelep kézi állatgondozói feladatainak ellátása
- részvétel a térség gazdálkodóinak kárelhárítási feladataiban (nyári lúd, nagy lilik esetében)

A Kis-Balatonon az erdősítések védelme érdekében vadkárelhárító kerítések építésére és folyamatos karbantartására van szükség. A korábbi OKP programok során is ezt a feladatot mindig, folyamatosan ellátta az Igazgatóság és e programban is ezt valósította meg. Az erdősítések kezelése is egyes erdőrészekben kézi munkaeőt igényelt. Balatonmagyaród, Zalakomár (pl. tisztítás, kaszálás, gyérítések utómunkálatai is). A fahasználatokat és erdőápolásokat tenyészidőn kívül is el kell végezni. A területek vízrendezése és az élőhely megtartása érdekében újabb csatornák és árkok karbantartását közfoglalkoztatottakkal végeztettük el a korábban megkezdett munkák folytatásával és megismétlésével. Ennek természetvédelmi oka legtöbbször a víz visszatartás volt és nem a területről történő vízlevezetés. Ezen feladaton túl a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében lévő, Szőkedencs község külterületén található mintegy 60 hektár térmértékű ingatlanokon természetvédelmi kezelés további végrehajtását folytatjuk, kézi cserjeirtás utáni folyamatos területtisztítással. Ez a területkezelő feladat elsősorban a bozót kiirtása és a terület szürkemarha által történő legelésére alkalmassá tételének eléréséig tart (több éves feladat, folyamatos munkavégzést igényel), a fagallyak teljes összeszedése mellett. Az elvégzett munka után a területre 2016. évben KEHOP pályázatot nyújtott be a BfNPI, amelynek fenntartó szakaszában az Igazgatóság OKP programjaiban közreműködők részt fognak venni. A területen a korábbi munkához képest (mintegy 5 ha) elburjánzott rekettye fűz (*Salix cinerea*) bokrost vágunk ki. A munka azért volt igazán nehéz és azért igényelt nagy előerő ráfordítást, mert a fűzágakat süntök és vadkomló nőtte be, amelyet a kivágás előtt el kell távolítani a bokrokról. A legelőterületeink bővítése a szukcesszió megállításának is fontos eszköze, így természetvédelmi szakmai előnyt is ad. A kerítés kiépítésének a korábban elvégzett terület után újabb 20 hektáron történő folytatása és az itatás kialakítása lett a közfoglalkoztatási program része. A zalavári bivaly telepen a KEOP fejlesztési pályázat lezárult, az istálló felújítása után a telep újra benépesült és a közfoglalkoztatottak munkáját a területen végzett munkák után az állatok terelésében, gondozásában, legeltetésében és őrzésében hasznosítottuk.

2016. október végétől az erdők ápolására ismételen került sor, külön figyelemmel arra a mintegy 20 hektáros erdőterületre, melyet néhány éve Balatonmagyaród külterületén erdősített be az Igazgatóság (klímaerdő kezelése évenként 2-szeri ápolása). Ez nehéz és rengeteg kézi munkát igénylő feladat, melynek hosszabb távú végeredménye lesz majd a beállt erdőterület hatóság által történt átvétele. Telepített erdők kezelése az erdészeti terv szerint történt. Fakitermelés után az erdő rendezése megvalósult. Területi helyszínek: Vörs, Sávoly és Zalavár térségében találhatóak.

A vadvédelmi kerítés gondozása történt meg mintegy 30 kilométer hosszú kerítés esetében. Új kerítésszakaszok kialakítása: oszlopállítás, drótfeszítés, vadháló felszerelése. 40 kilométer hosszúságban a régi kerítés átrakása és a többi felülvizsgálata és javítása mellett valósult meg.

A csatornák, zsülipek karbantartása a KBVR II. ütemén: A teljes Kis-Balaton régióban több kilométeres hosszon árkok karbantartása és vízvisszatartás megvalósítása. Legfontosabb helyszínek Sármellék, Zalavár térsége.

A teljes Kis-Balaton térségében nem volt lehetséges, mert a korábban elvégzett szemétszedésnek az állandó szemétkerítés miatt egyes régebben ellátott településeken évente alig látszik meg az eredménye, így újra és újra el kell végezni.

Mintegy 5 hektár irtott bozót fenntartó kezelése a régióban, Sávoly térségében kézi és gépi eszközökkel.

Két igazgatósági kezelésben lévő ingatlan gondozását és gondnoki feladatait is elláttuk a közfoglalkoztatási programban. Így a Vörsi tájház 2016. évi teljes turisztikai szezonjában, a Vönöczky Schenk Jakab kutatóház esetében a program felében ez közmunkás hölgyekkel történt meg (takarítás, mosás, ablaktisztítás, fűnyírás, tereprendezés, stb.).

Az elvégzett program Káli-medence és Tapolcai medence régióban a program teljes időszakában:

- villanypásztor építés, javítás
- szürkemarha terelésekben, válogatásban, manipulálásban részvétel
- KEOP pályázatban (Fekete-hegy, Csöngye hegy) tett saját erőre vonatkozó vállalás 8 ha területen saját munkaeővel elvégzendő kisgépes cserjeirtás és a cserjével borított területek többszöri utógondozása, ismételt kézi cserjeirtások és kaszálások
- saját kezelésű erdőterületen végzendő idegenerős fahasználati munkák után vágástér takarítás
- saját kezelésű erdőterületeken tisztítási, ápolási munkák
- saját kezelésű gyp és szántó területeken cserjeirtás és annak évközi természetvédelmi kezelése
- saját kezelésben levő utak, árkok szükség szerinti tisztítása
- letermelt faanyagból a karámfák, oszlopok kérgézése, Salföldi majorban tűzifa fűrészelés, aprítás
- Salföldi majorban a letermelt nyárfák helyett ültetett fasor gondozása, ápolása öntözése, az ültetett fák állatoktól való megvédése érdekében védőkarám megerősítése

- Salföldi majorban a szürkemarhák, bivalyok, szamarak által használt legelőterület kerítés kezelése
- Salföldi majorban a fából faragott állatszobrok szezon előtti ismételt felújítása, festése
- Salföldi majorban az állatok vontatta mezőgazdasági eszközök (ekék, boronák) felújítása, átfestése
- Kornyitavi majorban a KEOP infrastruktúra fejlesztő pályázat kapcsán végzett istálló felújítások (5 db) után végzett rendbetétel, takarítás, karbantartás, újtjavítás
- tihanyi, badacsonyi vadászterületekre magaslesek készítése
- traktor vontatta munkagépek szerelésében, esetleges felújításában részvétel
- Racka terem meszelése, takarítása, szolgálati épület, lóistálló festése és takarítása
- lakatosmunka, festés több helyszínen
- szürkemarha válogató karám kiegészítése- betonozás, ácsmunka
- Salföldi majorban gyógynövénykert kertészeti- ácsmunka /~500 m2/
- kőtengerek karbantartási munkái- kaszálás, cserjeirtás ~16 ha
- turistautak szezon közbeni karbantartása ~ 25 km
- műemlékromok karbantartása - 4 helyszínen – folyamatosan ~1 ha
- villanypásztor rendszerek kiépítése, javítása ~10 km.
- cserjeirtás és annak fenntartása legelő területeken ~5 ha
- erdőterületen cserjeirtás ~3 ha
- NP kezelésében levő utak nyomvonalának rendezése, a térképszerinti útvonal nyomvonalában cserjeirtás, fakivágás ~ 4 km
- NP kezelésű területeken megtalált szemétkerakó helyek felszámolása estlegesen újra felszámolása
- szürkemarha állomány kezelésében, manipulálásában részvétel, őszi legelőről történő behajtás
- racka állomány kezelésében részvétel
- fakitermelés után vágástakarítás, területrendezés ~1 ha
- oszlop és karámfa kérgezés
- fűszer és gyógynövénykert fenntartás, karbantartás
- források karbantartása, medertisztítás

A program megvalósítása 2016-ban Magas-Bakony régióban:

- Erdők Háza, Erdőismereti Bázis kertjének és udvarának rendezése, gondnoki feladatai, takarítás, festés, fűtés, nyitva tartás feltételeinek biztosítása a téli időszakban is
- Magas-Bakony TK saját vagyongazdálkodásban lévő területeinek élőhely-rekonstrukciója
- bozótirtás és annak fenntartása
- Boroszlán tanösvény és a sétatutak karbantartása

Pécselyi-medence és Tihany régió

Nagy feladatot adott a program végrehajtásakor Tihanyban a levendulás kezelése. Sor került a tavalyihoz hasonló módon több ezer levendulapalánta elültetésére, egy új levendulás területen, a terület többszöri kezelése és az ültetés előkészítése során. Nagy feladat volt továbbá a tihanyi és csopaki legelő karbantartása és a régióban a természetvédelmi kezelés feladatai adták a legtöbb munkát.

Mikládi-halastavak, Veszprém-Gyulafirátót

Ezen a korábban nem meglévő helyszínen az élőhely-rekonstrukciós KEOP pályázat fenntartását Igazgatóságunk két közfoglalkoztatott folyamatos munkájával látja el.

Mura-menti TK, Észak-Somogy tájegység és a Keszthelyi-hegység régió

A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak utasításait betartva folyamatosan kisgépes eszközökkel folytatott természetvédelmi kezelés valósult meg a programban, mely a tájegységekben az erdők, gyepek és a vizes élőhelyek ökológiai állapotának javítását eredményezte.

Zalaegerszeg iroda és kert

A zalaegerszegi iroda kertjének kertészeti gondozási feladatai és parkápolás a programban tervezett mértékben megvalósultak. Ügyviteli feladatok a közfoglalkoztatás dokumentációinak elkészítésére 1 fő alkalmazására, a szakmai osztályok munkájának kíségetésére 8 fő elsősorban diplomával rendelkező közfoglalkoztatott felvételére került sor. A bemutatóhelyeken animátorokat, a Tapolcai-tavasbarlangba 13 fő barlangi túravezetőt vettünk fel.

A programok végrehajtása számszerűsítve:

Elvégzett feladatok leírása:	mennyiségi egysége	mennyisége
	Fm,óra,stb...	
erdők ápolása	Óra	8 500
kerítésépítés, kerítésjavítás	Km	60
csatornák, zsilipek karbantartása	Fm	5 400
illegális hulladéklerakók felszámolása	Óra	1 200
	m ³	350
kézi kaszálás motoros gépi kaszával	Ha	60
a parkok kezelésében álló ingatlanok karbantartása	Óra	18 500
élőhely-rekonstrukció, bozótirtás	Ha	60
takarítás és gondnoki és kertészeti feladatok	Óra	10 700
Zalavári bivalytelep pályázati feladatainak végrehajtása	Óra	10 000
Csopak kert és Tihany régió kezelése	Óra	9 800

A 2016. évi programban alkalmazott közfoglalkoztatottak száma régióként:

1. Káli-medence	7 fő
2. Kis-Balaton	23 fő
3. Magas Bakony TK	5 fő
4. Mura TK	5 fő
5. Tihany	3 fő
6. Pécselyi-medence	5 fő
7. Keszthelyi-hegység	3 fő
8. Zalaegerszeg iroda	3 fő
9. Észak-Somogy	3 fő
10. Tapolcai-medence	3 fő
11. Csopak központ	8 fő
<u>12. Turisztika</u>	<u>15 fő</u>

Összesen: 83 fő

Így mindösszesen 83 fő átlagléttségű közfoglalkoztatott alkalmazását valósítottuk meg a 2016. évben márciustól 2017. február végéig. A közfoglalkoztatottak a természetvédelmi őrünk munkáját is segíteni tudták az Igazgatóság működési területén. 1 fő volt képzésen az OKP program keretein belül (kiszékelő tanfolyam) Veszprém megyében Ajkán.

12.3. Tapasztalatok

A közfoglalkoztatottakkal kapcsolatos tapasztalataink minden alkalommal az (eddig több mint tíz alkalommal lebonyolított) OKP program kapcsán nagyon pozitívak. A közfoglalkoztatás folytatását szakmai szempontból is nemcsak hasznosnak és támogatásra érdemesnek, de ma már több területen nélkülözhetetlennek is tartjuk, mert bizonyos feladatellátásokra az engedélyezett létszámú munkavállalóink alkalmazásával sem tudnánk képesek lenni, csupán vállalkozók alkalmazásával. E programban is számos olyan, élők munkát igénylő természetvédelmi kezelést hajthattunk végre a közfoglalkoztatás keretében, melyre támogatásból és működési bevételeinkből nem volt elegendő emberi és anyagi erőforrásunk. A közfoglalkoztatottaink a természetvédelmi kezelési feladatok közül erdészeti, területgondozási, állatgondozási, karbantartási és gondnoki feladatok végrehajtásából vették ki legjobban részüket Ezen felül, fontos szerepet kaptak a védett területeken, az illegális szemétkerakók megszüntetésében és az allergén növények gyérítésében is. A 2016. évben is a szakmai osztályok kiegészítő feladatainak ellátást is közfoglalkoztatottak végezték. Abban a tájegységben, ahol közmunkásaink dolgoztak, a munkavezetőik mindig bemutatták számukra a végrehajtandó feladatot és azt a környezetet és tájat is, ahol feladataikat végezték. A munkahelyeken a szükséges eszközöket és védőfelszereléseket folyamatosan a közfoglalkoztatottak rendelkezésére bocsátottuk. A feladatok ellátásáról havonta ellenőrzött elszámolás készült, a közfoglalkoztatottakat közvetlenül felügyelő kollégáink pedig naponta dokumentálták a pályázat végrehajtását. A programhoz beszerzett eszközök az OKP végrehajtását jól szolgálták. A közfoglalkoztatottak kullancs encephalitis oltásait a védettség megszerzése érdekében beszereztük.

12.4. Javaslatok

Az OKP hosszú idejű, lehetőleg éves rendszerű fenntartása javasolt. Az elmúlt években a közfoglalkoztatással, mint egy mindig meglévő foglalkoztatási lehetőséggel Igazgatóságunk folyamatosan számolhatott. Ez azt jelentette, hogy számos feladat végrehajtása, például az állatállomány napi szintű gondozása, a kisgéppel vagy kézi szerszámokkal végzett természetvédelmi kezelés végrehajtása, közfoglalkoztatottak alkalmazása nélkül csak idegen szolgáltatás igénybevételével, vagy határozott idejű MT hatálya alá tartozó munkavállaló alkalmazásával lehetséges. Mivel erre az utóbbira a létszám előírásról szóló rendelkezések miatt nagyon korlátozott a lehetőség, ezért a közfoglalkoztatásra Igazgatóságunkon mintegy 40 fő alkalmazottal szinte állandóan szükség lenne, egy kvázi állandó közfoglalkoztatás vagy foglalkoztatás keretein belül.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

Általánosságban:

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, társhatóságokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervezetekkel, a Magyar Turizmus Zrt.-vel, majd a létrejött a Magyar Turisztikai Ügynökséggel, a regionális marketing igazgatóságokkal (BRMI, KDRMI).
- Kapcsolattartás a TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- Kapcsolattartás egyéb turisztikai szereplőkkel, partner szolgáltatókkal és szálláshelyekkel

Konkrétan (példák):

- Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési osztály által koordinált „Egy nap a biztonságért – egy nap az iskolában” szlogenű komplex prevenciós program díjátadó évzáró rendezvényét a tihanyi Levendula Ház Látogatóközpontjában szervezte meg. A prevenciós program megtartásában a BfNPI oktatási szakreferensei több, mint 10 éve részt vesznek.
- A győri Xántus János Állatkert által szervezett táborokban (10 alkalom) részt vevő gyermeke részére a Pannon Csillagdában és a Magas-bakonyi TK-ban programot biztosítottunk.
- A BfNPI Bakony–Balaton Geopark programjának keretében – földtani örökségünk védelme, gondozása és népszerűsítése terén – együttműködtünk települési önkormányzatokkal (Alsóörs) és civil szervezetekkel (Bakonyalja Barátai Egyesület, Pangea Egyesület).
- A BfNPI Bakony–Balaton Geopark programjának keretében – földtani örökségünk védelme, gondozása és népszerűsítése terén – együttműködtünk Alsóörs és Csopak községek önkormányzataival és civil szervezetekkel (Bakonyalja Barátai Egyesület, Pangea Egyesület).
- Résztvétel a Veszprém Megyei Kormányhivatal Államigazgatási Kollégium Ellenőrzési és Koordinációs Munkacsoport munkájában.
- Résztvétel a Zala Megyei Vadgazdálkodási Tanács munkájában.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Új belföldi együttműködések, megállapodások:

- Új turisztikai együttműködés: Bakony és Balaton Térségi Turisztikai Nonprofit Kft., Pápai Platán Nonprofit Kft., Balatonföldvári kulturális Nonprofit Kft., Folly Arborétum és Borászati Kft., Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Zobori KalandoZoo – stratégiai együttműködő partner, Magyar TourMix Kft., MOL Nyrt., Keszthelyi Turisztikai Egyesület, mint helyi TDM szervezet, Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium – iskolai közösségi szolgálat, Tihanyi Legenda Idegenforgalmi és Fejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. - Levendula fesztivál bonyolítása.
- Együttműködés a Bakony–Balaton Geopark Partner geotúra-vezetőkkel (geotúrák promotálása, önkéntes geotúra-vezetés a Művészetek Völgye Fesztiválon), új együttműködési megállapodás aláírása egy geotúra-vezetővel a Keleti-Bakony térségre vonatkozóan, 2016. év végén összesen 17 okleveles geotúra-vezető jelezte, hogy 2017-től alá kívánja írni, ill. meg kívánja hosszabbítani az együttműködési megállapodást.
- Veszprém Megyei Rendőr Főkapitányság Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok alapján.
- Zala Megyei Rendőr Főkapitányság Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint.
- Somogy Megyei Rendőr Főkapitányság Együttműködési Megállapodás – rendészeti szervek együttműködési megállapodása a hatályos jogszabályok szerint.
- Bakonyerdő Zrt. Monostorapáti Erdészete - Vaddisznó élvefogási megállapodás.

Konkrét együttműködések civil szervezetekkel:

- Nemzeti Park végjegyesek
- A Bakonyalja Barátai Egyesület sikeres Zöld Forrás pályázatának köszönhetően, az egyesülettel együttműködve meghirdettük és ősszel megtartottuk a geotúra-vezetői tanfolyamot (Déli-Bakony I. térség)
- A Pangea Egyesület önkénteseinek ún. Gaia-tábora keretében, az egyesület sikeres Zöld Forrás pályázatának köszönhetően sor került az alsóörsi Vöröskő tanösvény átfogó megújítására (a BfNPI szakmai koordinálása mellett, a tájékoztató táblák szövegeit, grafikai terveit az Igazgatóság munkatársai készítették el).

Új külföldi együttműködések

- Az INTERREG V-A Ausztria-Magyarország 2014-2020 Program keretében 2016. március 9-én benyújtásra került PaNaNet+ projekt, amelynek felépítését és tartalmát az osztrák és magyar oldali partnerek 2016. év során több közös előkészítő találkozón egyeztették és dolgozták ki, valamint a projektstruktúrát folyamatosan egyeztették a regionális koordinátorokkal. A PaNaNet+ projekt vezető partnere: Regionalmanagement Burgenland GmbH (Ausztria), további projektpartnerek magyar részről: FHNPI, ŐNPI, BfNPI, osztrák részről: NPNSSW, Burgenland Tourismus. Stratégiai partnerek: Landesschulrat für Burgenland, Pädagogische Hochschule Burgenland, Naturschutzbund Burgenland, Verband der Naturparke Österreichs (VNÖ)

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzési nyilvántartás - 2016

Ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésének szükségessége igen/nem	Főbb (kiemelt jelentőségű) megállapítások
Az Igazgatóság által megkötött ingyenes megállapodások ellenőrzése	2016.01.25.– 2016.02.05.	2015-2016. év	igen	<p>A megkötött megállapodások egyikében sem történik vagyon ingyenes átengedése, használata, és csupán a környezetvédelem érdekében történő együttműködést rögzítették írásban, így megállapításokat az ellenőrzés nem tesz.</p> <p>Az ingyenes ügyletek kapcsán szükséges megvizsgálni az Áfa tv. rendelkezéseit is, hogy keletkezik-e adófizetési kötelezettség. Az általános forgalmi adófizetési kötelezettséget az Áfa törvény határozza meg, amely alapján adót kell fizetnie az adóalanyoknak, amennyiben belföldön értékesítés, vagy szolgáltatásnyújtás esetén pénzt kért. Az Áfa rendszerében azok az ingyenes ügyletek adókötelesek, amelyeket a törvény ellenérték fejében teljesített értékesítésnek minősít.</p> <p>A belső ellenőrzés álláspontja szerint az említett ingyenes megállapodások az Igazgatóság, a környezetvédelem célját szolgálják, tehát jogszabályban nevesített közcél, ezért azokra nem vonatkozik az Áfa törvény fentebb ismertetett szabálya, ezért véleményem szerint nem adóköteles.</p> <p>A geotúra vezetőkkel, illetve az őket tömörítő egyesülettel, civil szervezettel kötött együttműködési megállapodásokat is áttekintette a belső ellenőrzés és az alábbi megállapításokat teszem.</p> <p>A megállapodások tartalmazzák az Ávr. 50. § (1) bekezdésében előírt tartalmi elemeket, azonban az (1a) bekezdésben rögzítetteket nem, így javaslom, hogy a jövőben az átlátható szervezet nyilatkozatot is szerezzék be a szerződő partnerektől.</p>

Ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésének szükségessége igen/nem	Főbb (kiemelt jelentőségű) megállapítások
A kiadványkezelés folyamatának ellenőrzése.	2016.03.02.– 2016.03.24.	2015-2016. év	nem	A Központi Irodaházban a kiadványokat az Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály irodahelyiségei egyes helyein, a pincében, a raktárban, valamint a földszinten található üzlethelyiségben tárolják . A készletekhez a hozzáférés korlátozott, raktári rend, illetve raktárszerű működés szerint megvalósult.
A vadgazdálkodási, vadászati tevékenység vizsgálata.	2016.03.02.– 2016.03.16.	2015-2016. év	igen	<p>A jelen vizsgálat alapján történő ellenőrzés a Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vadászati közösségben betöltött funkciója alapján valósul meg, ezek most azon esetek, melyben a Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a vadászati földtulajdonosi közösség tagja, és tagi minőségben egyben közös képviselési feladatokat is ellát. Ez a vizsgálat is kiemelten a Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot érintő társult földtulajdonosi közösségek vadászati, vadgazdálkodási kérdéseire irányul, s a közös képviselők minőségben a vadászati földtulajdonosi közösséggel való elszámolások vizsgálata képezte jelen vizsgálat során is az ellenőrzés egyik fő súlypontját.</p> <p>3 vadászati földtulajdonosi közösségben az Igazgatóság a vadászati földtulajdonosi közösségek tulajdonosi gyűlése által megválasztott közös képviselők képviselői teendőit látja el, s ezek a következők:</p> <p>1. Tihanyi Vadgazdálkodási Egység (területe 2.849 ha, kódszáma 19-304010-430) A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka állományának erőteljesebb csökkentése.</p> <p>2. Badacsonyi Vadgazdálkodási Egység (területe 7.980 ha, kódszáma 19-303910-430) A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és terítéke is hasonlóan alakul. Tihanyban és Badacsonyon kiemelkedő eredményt értek el az utóbbi években bérvadásztatás tekintetében.</p> <p>3. Kis-Baltoni Vadgazdálkodási Egység (területe 7.567 ha, kódszáma 20-202810-430)</p>

				<p>A Kis-Baltoni Vadgazdálkodási Egységében négy fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadász feladatokat is.</p> <p>A vadászterület, mint élőhely folyamatosan átalakul, vadgazdálkodási tekintetben veszít értékéből.</p> <p>- Kiemelt jelentőségű megállapítások:¹</p> <p>Vadgazdálkodási szabályzattal a földtulajdonosi közösségek nem rendelkeztek, melyben rögzítették volna a vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos szabályokat. Javasolom a vadgazdálkodási szabályzat(ok) elkészítését.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az érintett földtulajdonosi közösségek rendelkeztek vadgazdálkodási tervvel, azt a helyszíni ellenőrzés során bemutatták. A vadgazdálkodási tervekkel kapcsolatban az ellenőrzés észrevétele nem tesz.</p> <p>Fischer József képviselő tájékoztatása szerint a tulajdonosi gyűlés összehívására 2010. óta nem került, ugyanis a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet nem ad hozzájárulást. (Állami vagyon esetén 2010. szeptember 1-től a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet gyakorolja a tulajdonosi jogokat, felváltva a korábbi MNV Zrt-t). Javasolom, hogy vegyék fel a kapcsolatot a Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel, tájékoztatva őket a jogszabályi kötelezettségből eredő tennivalóikra, különösen a jövő évtől hatályba lépő jogszabályi változásokra.</p> <p>Az FTK-k könyvvezetése a kettős könyvvitel szabályai szerint történik az igazgatóság által, az igazgatóság könyvei között, mely nem teljesen felel meg a jogszabályi előírásoknak. Nincs külön választva alaptevékenység és vállalkozási tevékenységként megbontva az árbevétel.</p> <p>Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a birosag.hu-n a civil szervezetek nyilvántartásában nem lelhetőek fel az FTK-k, annak ellenére, hogy 2012. január 1. napjától hatályos új Civil tv. 13. § (1) bekezdése rögzíti, a civil szervezetet - a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény rendelkezései szerint eljárva - a törvényszék veszi nyilvántartásba.</p>
--	--	--	--	---

¹ Kiemelt jelentőségűnek minősül a megállapítás, ha olyan tényre mutat rá, amely megakadályozza, hogy valamely tevékenység, funkció vagy szervezeti egység alapvetően eleget tegyen legfontosabb céljainak és célkitűzéseinek, vagy olyan helyzetet tár fel, amelyben a szervezet kockázati kitettsége jelentős. Ide tartozhat az eljárásrend nyilvánvaló megszegése, a jogszabályi, illetve kormányzati rendelkezések be nem tartása, az olyan általánosan bevett gyakorlat szándékos figyelmen kívül hagyása, amellyel a szervezet jelentős költségmegtakarítást érhetne el vagy hatékonyabban működhetne. **A kiemelt jelentőségű megállapítások azonnali intézkedést igényelnek a vezetés részéről.**

Átlagos jelentőségűnek minősül a megállapítás, ha olyan tényre mutat rá, amely valamely fontos cél vagy célkitűzés megvalósítását hátráltathatja, de azt nem akadályozza meg. Csekély jelentőségűnek minősül a megállapítás, ha olyan tényre tár fel, amely beszámoltatást, illetve korrekciós intézkedést igényel, de nem hátráltatja jelentősen a cél vagy célkitűzések megvalósítását. Az ilyen tény ugyanakkor ronthatja bizonyos műveletek hatékonyságát és minőségét.

Javasolom, hogy mielőbb gondoskodjanak a FTK-k nyilvántartásba vételéről, melyre vonatkozó tájékoztatást az alábbi linken érnek el.

<http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil/egyesulet-nyilvantartasba-veteli-eljaras>

A Civil tv. 30. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét - kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt - az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni, kötelező könyvvizsgálat esetén ugyanolyan formában és tartalommal, mint amelynek alapján a könyvvizsgáló a beszámolót felülvizsgálta.

Az első közzétételi kötelezettség a 2011. évi beszámolóra vonatkozott, és azóta folyamatosan kell teljesíteni, melynek az FTK nem tett eleget, így javasolom a szükséges intézkedések megtételét.

Számla kiállítására a képviselő tájékoztatása szerint bérvadászat és vadértékesítés jogcímen történik. A számlákat Takácsné Kutjáné Zorica (helyettese lehetett: Leitold Helga, Horváth-Menczel Krisztina, távollétükben: Bolla Nikoletta) 2015. április 1-től: Kiss Katalin (helyettese lehet: Leitold Helga, Horváth-Menczel Krisztina, távollétükben: Bolla Nikoletta) állítja ki, és írja alá. Javasolom, hogy a fentebb felsorolt személyek vonatkozásában írásban, adott esetben külön dokumentumban kerüljön rögzítésre a számla kiállítására való jogosultság.

A belső ellenőrzés vizsgálta továbbá a szállítói és vevő analitikát, és megállapítást nyert, hogy 2015. év vonatkozásában 1.575.619 Ft. volt a kintlévőség. Javasolom intézkedés megtételét a kintlévőségek behajtása érdekében.

A helyszíni ellenőrzés alkalmával kapott tájékoztatás szerint az éves elszámolás nem történik meg, ezért javasolom, hogy az éves elszámolási kötelezettségüknek tegyenek eleget.

- **Átlagos jelentőségű megállapítás:**

Vizsgálva a részemre rendelkezésre bocsátott működési szabályzatokat, az alábbi összegző megállapításokat teszem, figyelemmel arra, hogy valamennyi szabályzat azonos adattartalommal készült.

A szabályzatok részben felelnek meg a jogszabályi előírásoknak, ugyanis azok nem tartalmazzák az FVM rendeletben előírt, fentebb rögzített adatokat, különösen:

- A megbízási díj összege forintban (pénzügyi beszámolók elfogadásakor meghatározott összegű).
- A földtulajdonosok vadászati közössége határozatának megfelelően a vadászati jog gyakorlásának, hasznosításának módja és feltételei teljes körű

				<p>rögzítése (ideértve a vadászati jog haszonbérbe adása esetén a haszonbérleti díj elszámolásának rendje meghatározását is).</p> <ul style="list-style-type: none"> • A vadászterületen vadászatra jogosult megnevezése, székhelye, címe, cégbejegyzés adatai (dátuma, bejegyző bíróság, végzés száma). • A vadászterület vadászati közössége az őt megillető vadászati jog vadászatra jogosult által történő hasznosítása biztosítékának megnevezése. • A vadászati közösség földtulajdonos tagjait a vadászati jogukból keletkező teher, illetve abból származó haszon a vadászterület egészéhez viszonyítottan hogyan illeti meg, hogyan egészül ki a közösség, illetve a képviselője működése során felmerült költségek arányos viselésével (tulajdoni hányad arányában/tulajdoni hányad arányában és többlehasználati díj tulajdoni részre eső hányada arányában). • A vadászati közösség a vadászati jogából eredő pénzforgalmát elkülönítlen, pénzügyintézetnél vezeti, a bank, bankfiók megnevezése és címe, valamint számlaszámának megnevezése. <p>Amennyiben lehetőség adódik a közgyűlés összehívására (ugyanis a működési szabályzat módosításához a közgyűlés hozzájárulása szükséges), úgy javaslom a működési szabályzatok felülvizsgálatát, aktualizálását, kiegészítését.</p> <p>- Csekély jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tesz.</p>
Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésének szükségessége igen/nem	Főbb (kiemelt jelentőségű) megállapítások
A „Majorfelújítás Zalaváron és eszközbeszerzés” elnevezésű pályázat feladatai megvalósulásának vizsgálata.	2016.04.26.– 2016.05.09.	A pályázati feladatok megvalósításának kezdeti időpontjától a vizsgálat befejezéséig .	igen	<p>- Kiemelt jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tesz.</p> <p>- Átlagos jelentőségű megállapítás:</p> <p>Az Igazgatóság nem rendelkezik pályázati eljárások rendjét tartalmazó szabályozással, melyben egyértelműen rögzítésre kerülnének a hatásköri szabályok, a döntési jogkörrel rendelkezők közötti hatáskör megosztásra vonatkozó előírásokat. A pályázatfigyelést végzők és a döntési, illetve a döntés előterjesztési jogkörrel rendelkezők közötti információ- szolgáltatási kötelezettség teljesítésének részletes szabályai, továbbá az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyeléssel és pályazatkészítéssel kapcsolatos</p>

				<p>eljárásrend.</p> <p>- Csekély jelentőségű megállapítást az ellenőrzés nem tesz.</p>
<p>Ellenőrzésre 2016. évben kijelölt pénzkezelőhelyek pénztárainak, illetve pénzkezelési tevékenységének vizsgálata.</p>	<p>2016.05.25 - 2016.09.30.</p>	<p>Tárgyév</p>	<p>Nem</p>	<p>Az Igazgatóság pénztárához kapcsolódó pénzbeszedés, pénzkezelés folyamatát az Igazgatóság 2016. június 1. napjától hatályos pénzkezelési szabályzata, továbbá a 1503/2016. sz. Igazgatói körlevél tartalmazza a teljes folyamatot a pénz beszedésétől az elszámolásig a dokumentálási kötelezettségen át.</p> <p>Valamennyi pénzkezelő helyen gondoskodtak a beszedett készpénz biztonságos őrzéséről zárható szekrény, vaskazetta, adott esetben másik helyiségben található páncélszekrény használatával.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a pénzkezelés személyi feltételeit biztosították, a pénztárosi feladatokat ellátók egyike esetében sem fordult elő összeférhetlenség.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során pénztárrovanacs keretében ellenőriztem a pénztárban található tényleges készpénzt és a pénztárgép, illetve számítógépes program által rögzített záró pénzkészlet egyezőségét.</p> <p>Eltérés a Tapolcai tavasbarlang két pénztárában mutatkozott 10, és 20 Ft. többlet. Az eltérések többnyire abból adódtak, hogy a pénztárosok a saját pénzükből helyeztek a pénztárba váltópénz biztosítása céljából. A helyszíni ellenőrzés során a belső ellenőrzés felhívta a figyelmet, hogy a jövőben kerüljék a helytelen gyakorlatot.</p>
<p>Az Igazgatóság 2015. évi beszámolójának szabályszerűségi ellenőrzése.</p>	<p>2016.09.22.– 2016.10.05.</p>	<p>2015. év</p>	<p>igen</p>	<p>Az Igazgatóság könyvvezetését a FORRÁS SQL integrált könyvviteli programmal végzik. A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a beszámolóban szereplő, a mérleg sorait alátámasztó gazdasági eseményeket megfelelően bizonylatolták.</p>
<p>Vagyonvédelem területén a leltározási és selejtezési szabályzatban foglaltak betartásának ellenőrzése.</p>	<p>2016.09.22.– 2016.10.03.</p>	<p>2015. év</p>	<p>igen</p>	<p>Az Áhsz. 37. § (5) bekezdése alapján a leltározás és selejtezés részletes szabályait az államháztartás szervezete saját hatáskörben állapítja meg.</p> <p>Fentieknek megfelelően az Igazgatóság rendelkezett leltárkészítési és leltározási szabályzattal, mely 2015. június 1. napjától hatályos.</p> <p>A szabályzat tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A leltárra vonatkozó szabályokat, - A leltározásra vonatkozó szabályokat,

				<ul style="list-style-type: none"> - A leltári egységek, körzetek kijelölését, - A leltározás módjának szabályait, - Az egyes eszközök leltárfelvételével kapcsolatos főbb tennivalókat, - A leltár adatainak értékelésére, kompenzálására vonatkozó szabályokat, - A kártérítési felelősséggel járó leltárhiány, valamint leltártöbblet meghatározásának szabályait, - A leltárkülönbözetek számviteli elszámolásának szabályait, - A leltárfelvétel előkészítésének, végrehajtásának, és a leltár feldolgozásának az ellenőrzésére vonatkozó szabályokat, - A leltározási bizonylatok megőrzésének szabályait. <p>A szabályzat azonban nem tartalmazza a könyvviteli mérlegben értékkel nem szereplő, használt és használatban lévő készletek, kis értékű immateriális javak, tárgyi eszközök, valamint a 0-a leírt eszközök leltározásának módját, a leltáreltérések (hiányok-többletek) megállapításával, rendezésével, azok könyvviteli elszámolásával kapcsolatos részletes feladatokat, a leltáreltérések miatt szükségessé vált felelősségre vonással kapcsolatos feladatokat, továbbá a záró jegyzőkönyvek elkészítésének határidejét. Javasolom a szabályzat felülvizsgálatát és kiegészítését a fenti hiányosságokkal.</p> <p>A 2015. évi leltározást a szabályzatuk alapján mennyiségi felvétellel, ill. egyeztetés alkalmazásával hajtották végre. A 2015. évi mérleget alátámasztó leltárakkal kapcsolatban az ellenőrzés az alábbi megállapításokat teszi.</p> <p>Az Igazgatóság mérlegében 16.341 eFt. értékben szerepelnek az immateriális javak. Az Immateriális javakat a főkönyvben, a mérleg fordulónapja szerinti értékben szerepeltették. A főkönyvben lévő állomány és az analitikus nyilvántartás között az egyezés teljes körűen biztosított a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján.</p> <p>A tárgyi eszközök esetében a gyakorlatban nyilvántartások alapján a felvétel alkalmával, való összehasonlítással végezték a leltározást. A leltárak mögött a leltárfelvételi ívek, leltárösszesítő, leltár különbszet kimutatások, és a mérlegben kimutató vagyon levezetését tartalmazó ívek megtalálhatóak voltak.</p> <p>A tárgyi eszközök a mérlegben és a tárgyi eszköz nyilvántartásban 4.230.612 eFt. összegben szerepeltek. A tárgyi eszközök nyilvántartását a FORRÁS SQL rendszerben tartották nyilván.</p> <p>A raktári készleteket az analitikus nyilvántartásokat alapul véve, tételesen, mennyiségi</p>
--	--	--	--	---

			<p>felvétellel leltározták leltárfelvételi íveken.</p> <p>A követelések leltározását egyeztetéssel hajtották végre, év végi leltár tételesen (adósonként, vevőnként) tartalmazza a követelések értékét. Egyenlegközlő nyomtatványok kerültek kiküldésre, továbbá a leltározási dokumentumok között megtalálhatóak voltak az egyeztető listák.</p> <p>A pénzeszközök leltározását megfelelően hajtották végre, ugyanis 2015. december 31. napján a házipénztár év végi pénzállományáról címletenkénti felsorolásban, jegyzőkönyvet (pénztárrovancsot) készítettek. A pénzügyekkel szemben mutatkozó követeléseket az év utolsó napjával a kivonatok, bankévesítések alapján egyeztetéssel kell leltározni. Az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott bankkivonatok alapján a mérlegben szereplő értékek megegyeztek.</p> <p>A szállítókkal szembeni kötelezettséget a leltárba tételesen, szállítónként kell felvezetni. A felvett értékadatok valóságát egyeztetéssel kell elvégezni, hiszen a mérlegbe csak egyeztetett, elismert adatok kerülhetnek. A szállítók leltározására vonatkozó részletes egyeztető dokumentum rendelkezésre állt a helyszíni ellenőrzés során. Egyenlegközlő nyomtatványok kerültek kiküldésre, továbbá a leltározási dokumentumok között megtalálhatóak voltak a részletes egyeztető listák.</p> <p>Mind összességében megállapítást nyert, hogy az Igazgatóság rendelkezett selejtezési szabállyal, mely megfelelt a jogszabályi előírásoknak és a helyi sajátosságoknak.</p>
--	--	--	--

A belső ellenőrzési vizsgálatokat elvégezte: Dr. Batka Brigitta belső ellenőr (Regisztrációs szám: 5113657)

Külső ellenőrzések 2016-ban

Ellenőrzést végző szerv neve;	Ellenőrzés ügyiratszama	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
FM Ellenőrzési Főosztály	EF/50-1/2016	FM háttérintézmények belső ellenőrzési kapacitásának és tevékenységének felmérése 2014-2016	-	-	-
Zala Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztály	ZAK/PEO/00601-6/2016	2013.03.01-től 2016.09.30-ig átfogó ellenőrzés a TB kifizetőhelyen.	-	-	-
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatósága Kiemelt Adóalanyok és Társas Vállalkozások Ellenőrzési Osztály 2.	3846603611, 3846603622/2016	Egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzés 2015.05.01-2015.05.31.	Szigorú számadású nyomtatványok nyilvántartásának pótlása, a pénztárgép napló bejegyzéseinek megfelelő javítása	Szigorú számadású nyomtatványok nyilvántartása aktualizálásra került, a pénztárgép napló bejegyzéseinek megfelelő javítás megtörtént.	-
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatósága Kiemelt Adóalanyok és Társas Vállalkozások Ellenőrzési Osztály 2.	1552013741	Általános forgalmi adó 2015.05.01-2015.05.31.	Bejelentési kötelezettség a telephelyek vonatkozásában.	A telephelyek adóhivatali bejelentése az alapító okirat módosítását követően történhet meg. Az alapító okirat módosítására kérelmet terjesztettünk elő az FM felé, válasz még nem érkezett	-

MVH	0129/52/23/2016	Átruházott feladatokat ellátó szervezetek szerződéseinek pénzügyi vizsgálata	-	-	-
-----	-----------------	--	---	---	---

16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása

Személyzeti ügyek

Az Igazgatóság munkaügyi és bérigazgatási feladatainak ellátása a megnövekedett létszám és a közmunkaprogramban résztvevők magas száma miatt igen intenzív és hatékony humánerőforrás menedzselést igényel.

A Magyar Államkincstár zalaegerszegi igazgatósága végzi a bérszámfejtést Igazgatóságunk részére. A KIRA program kezelése és működtetése nagyobb fennakadást és nem okozott a feladatellátásban.

Pénzügy, gazdálkodás

2016-ban a pénzügyi és számviteli feladatellátás ismét a korábbi éveket meghaladó mértékű terhelés mellett valósult meg. Több személyi változás következett be a Forrás SQL programról az ősz folyamán, nagyon rövid időn belül át kellett térni a Forrás program DOT.NET verziójára. Több hétig tartó oktatási folyamat előzte meg az átállást, melyet 2016 őszén Igazgatóságunk abszolvált. Az elmúlt években megnövekedett igazgatósági létszám és az egyre bővülő „feladatkörök” mellett a szokásos éves selejtezés és leltározás is nagyszabású változást hozott 2016-ban. Már hagyományosnak tekinthető, hogy az állatkezelések alkalmával – évente kétszer – a pénzügyes munkatársak közreműködésével - megtörténik az állatállomány egyedi azonosítása.

A pályázatok pénzügyi feladatainak ellátásában napi szinten vesz részt az osztály és a gazdasági igazgatóhelyettes.

Igazgatóságunk a 2015. évi beszámolót határidőre elkészítette, a szigorúbb ellenőrzések alá vont adatszolgáltatási kötelezettségeknek határidőben eleget tettünk.

KÖTELEZŐ SZABÁLYZATOK 2016				
Jogszabály	Szabályzat	Hatálybalépés dátuma	Felelős	Iktatószám
Számviteli törvény, államháztartási törvény	Számviteli politika	2016.09.15	Gazd. Igh.	1104-15/2016
	Számlarend	2016.01.04	Gazd. Igh.	1104-36/2016
	Értékelési szabályzat	2016.03.30	Gazd. Igh.	1104-35/2016
	Pénzkezelési szabályzat	2016.06.01	Gazd. Igh.	1104-11/2016
	Leltározási szabályzat	2016.09.01	Gazd. Igh.	1104-18/2016
	Selejtezési szabályzat	2016.09.01	Gazd. Igh.	1104-14/2016
	Önköltségszámítási szabályzat	2016.12.01	Gazd. Igh.	1104- 37 /2016
	Bizonylati szabályzat és bizonylati album	2016.09.01	Gazd. Igh.	1104-16/2016
Ávr. 13.§ (2) és SZMSZ	Kötelezettségvállalási szabályzat	2016.07.01	Gazd. Igh.	1104-13/2016
	Vagyongazdálkodási, beruházási, felújítási, karbantartási és üzemeltetési szabályzat	2016.12.01	Gazd. Igh. Szakmai Igh.	1104-38/2016
	Kiküldetési szabályzat	2012.01.01	JIBO	40-28/2012
	Reprezentációs szabályzat	2016.10.01	Gazd. Igh.	1104-19/2016
	Gépjármű szabályzat	2015.03.01	TPÜO	146-20/2014
	Vezetékes- és mobiltelefon szabályzat	2014.07.01	Gazd. Igh.	146-7/2014
	Közérdekű adatok szabályzata	2014.01.01	JIBO	804-33/2013

Egyéb	Költségvetési ügyrend	2016.04.01	Gazd. Igh.	1107-17/2016
	Belső kontrollrendszer (FEUVE, Ellenőrzési Nyomvonal)	2016.07.01	Gazd. Igh.	1104-10/2016
	Közbeszerzési szabályzat	2016.04.15	Arzano Kft. Gazd. Igh.	1104-16/2016
	Közbeszerzések dokumentálási rendje	2015.06.01	JIBO	276-12/2015
	Pályázatkezelési szabályok - eljárásrend	2014.06.30	TPÜO	146-9/2015
	Pályázatok elkülönített nyilvántartási rendje	2015.09.15	PSZO	276-17/2015
	Közszolgálati szabályzat (Cafetéria, Adatvédelem)	2016.03.01	JIBO	1107-13/2016
	Munka- és formaruha szabályzat	2016.01.01	Gazd. Igh.	276-25/2016
	Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat	Közszolgálati szabályzatban	JIBO	Közszolgálati szabályzatban
	Iratkezelési szabályzat	2008.02.01	JIBO	9-19/2008
	Informatikai biztonsági szabályzat	2014.05.28	JIBO	3076/2014
	Munkavédelmi szabályzat	2016.11.01	TPÜO	1104-33/2016
	Tűzvédelmi szabályzat	2005.03.15	TPÜO	7-45/2005
	Szabálytalanságok kezelési rendje	7-34/2005	JIBO	2005.04.30
	Belső ellenőrzési kézikönyv	2016.07.01	Gazd. Igh.	1104-10/2016
	SZMSZ	2012.12.20	JIBO	43-35/2012
	Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség szabályzata	2013.05.10	JIBO	804-17/2013
	Számlázás rendje	2015.08.31	Gazd. Igh.	276-23/2015
	Ruházati költségtérítés	2016.11.08	Gazd. Igh.	1104-38/2016
	Integritás	2014.11.28	Integritás tanácsadó	146-15/2014
	Ügyfél, partner nyilvántartási rendszer	2014.06.30	JIBO	146-8/2014
	BfNPI termékek árai, VSZT/SZJ számok, Áfa kulcsok	2008.08.01	PSZO	9-23/2008
	Bélyegző nyilvántartásának és kezelésének szabályzata	2016.10.01	PSZO	1104-39/2016

2016-ban Igazgatóságunknál a belső kontroll rendszerek szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működése biztosított volt.

A számviteli szabályozásban végrehajtott évközi módosítások révén megvalósult:

- a költségvetési szerv vagyonkezelésébe, használatába adott vagyon rendeltetésszerű igénybevétele, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátása,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználása,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítése,
- a tervezési, beszámolási, információ szolgáltatási kötelezettségek teljesítése, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangja,
- az intézményi számviteli rendje.

Az Igazgatóságon belül jól körülhatárolt volt a felelősségi körök meghatározása, működtetése, a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában voltak a célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a kitűzött feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül az igazgató folyamatos információval rendelkezett, a tevékenységet folyamatosan értékelte.

Természetvédelmi kezelés, vagyonkezelés

A 2016. évben a természetvédelmi kezelés megvalósítása a terveknek megfelelően alakult, az időjárás megfelelően csapadékosnak bizonyult. A Káli medencében és a Tapolcai medencében jelentős mennyiségű, a Kis-Balatonon közepes mennyiségű szálastakarmány termett.

A szürkemarkarha és a bivaly állatállomány megfelelő kondícióban töltötte a legeltetési szezont és a borjúszaporulat és az értékesítés az elvárt szinten teljesült.

Közfoglalkoztatás

A 2016. év során egy közfoglalkoztatási program kérelem ennek kapcsán egy 12 hónapos program elkészítése, beadása, elbírálása és végrehajtása történt meg Igazgatóságunkon. Az éves OKP program végrehajtása során összességében átlagosan 83 fő átlaglétszámú munkavállalót alkalmazott Igazgatóságunk, de ezt összességében 119 közfoglalkoztatott személy alkalmazásának minden feltételének teljesítésével érte el Igazgatóságunk. A közfoglalkoztatási program végrehajtása során a tervezett feladatokat döntő mértékben teljesítette az Igazgatóság.

Élettelen értékek védelme, bemutatása

Elvégeztük az UNESCO Globális Geopark cím újraértékelési eljárásához kapcsolódó tevékenységeket: az önértékelési dokumentáció elkészítése, földtani természetvédelmi beavatkozások, ismeretterjesztési és tájékoztatási infrastruktúra szükség szerinti javítása, cseréje, tárgyalások stratégiai partnerekkel, a terepi értékelő bejárás előkészítése és lebonyolítása.

Általános- és középiskolák részére meghirdetett geonapjainkon jellemzően 80–100 diák vesz részt alkalmanként, de ugyancsak népszerű geotúránk, egyéb kezdeményezéseink révén évente több tízezer érdeklődővel tudjuk megismertetni a geoparkok céljait.

Igen sikeresnek bizonyult Alsóörsön az Év Földtani Értéke a Bakony–Balaton Geoparkban megnevezésű kezdeményezésünk.

Az évente megjelenő, angol nyelvű Európai Geopark Magazint kontinensünk 23 országában, mind a 68 UNESCO Globális Geoparkban terjesztik, fent vagyunk az UNESCO, a GGN és az EGN weboldalán és az EGN hírlevelében.

Jogi, igazgatási és birtokügyek

Igazgatóságunk az FM felhívására a 2015. (és 2016.) évi Vszt. végrehajtására vonatkozó szakmai tervet, a végrehajtáshoz biztosítandó 40 m Ft. felhasználásával érintett, tervezett ingatlanok listáját, a kiadások előzetes bemutatását, valamint a magántulajdonba került ingatlanokról a tételes listát elkészítettük és felterjesztettük, az érintett ingatlanok értékbecsléséhez szükséges szerződéseket megkötöttük. A szakmai és pénzügyi beszámolót a megadott határidőre (2016.05.) elkészítettük, melyet felügyeleti szervünk hiánypótlásra, vagy kiigazításra szóló felhívás nélkül befogadott. 2016-ban a Vszt. folytatására 20 mFt. támogatást kaptunk. Ezen összegből 2016. 12.31-ig 17 mFt. szerződéssel már lekötésre, a kártalanítási összegek pedig kifizetésre kerültek. A maradék összeg felhasználása 2017. évre húzódik át, jelen beszámoló elkészítésekor már az utolsó kisajátítást pótló adásvételi szerződések is megkötésre kerültek. A

támogatási összeget az előírások szerint maradéktalanul felhasználjuk, a pénzügyi-szakmai beszámolót határidőre elkészítjük. 2016. november 10-én az NFA-val megkötöttük a vagyonkezelői szerződést. Ez azt jelenti, hogy a korábbi kártalanításokkal ~ 500 ha Vszts terület került az Igazgatóság vagyonkezelésébe az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel.

Az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. tv. előírásának megfelelően a vagyonkataszteri program működtetése folyamatos. A nyilvántartás aktualizálásra került, a kötelező éves adatszolgáltatás megtörtént. Évközi, külön jelentést igénylő esemény nem történt..

Védett belterületek, zártkertek térképi fedvényeinek készítése.

Egyik kiemelt feladat volt a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjaival együttműködve a haszonbérlok, illetőleg a haszonbérlet ingatlanok ellenőrzése (akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék dokumentálása, írásos beszámoló készítése). Az akciótervnek megfelelően 11 haszonbérlet átfogó, dokumentális és helyszíni ellenőrzésére került sor.

2016. december 31-ig elkészül az Igazgatóság tárgyévi integritásjelentése, valamint az integritási és korrupciós kockázatok aktuális felmérése, továbbá az Igazgatóság következő egyéves korrupció-megelőzési intézkedési terve.

Természetvédelmi Őrszolgálat

- A folyamatban lévő projektek területkezelési és egyéb pályázati feladatait folytatjuk.
- 2016. év második felében elkezdődött a KEHOP pályázatok tervezési időszaka, amely 8-10 fő természetvédelmi őr kollégát érint.
- A fokozottan védett ragadozómadarak fészkelésének felderítése, nyomon követése és ellenőrzése (uhuk, vándorsólymok, rétisasok és kigyászölyvek) új eredményeket hozott.
- A „szokásos” hatósági feladatok, kiegészültek rendszeres bányászati és hidrogeológiai témájú ügyekkel.
- A közmunka program gyakorlati és adminisztrációs teendőinek jelentős részét az őr kollégák viszik.

Természetmegőrzés

A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007.(X.18.)Korm.sz.rendelet alapján a rendeletben meghatározott feladatok ellátása folyamatos, a bejelentések nyilvántartása naprakész. 2016-ban is 709 db. bejelentés érkezett, több ezer földrészletre. A saját vagyonkezelésünkben lévő területek kaszálásáról készült bejelentőlapokat tájékoztatásul továbbítjuk az FM részére. A fentiekén túl rendszeresen adatszolgáltatást nyújtunk az MVH felé, valamint a kaszálás bejelentésekről igazolásokat állítunk ki a gazdálkodók részére.

Ökoturisztika

Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont „Bakony-Balaton Geopark nyugati Kapuja” elnyerte a 2016. év Ökoturisztikai Látogatóközpontja címet.

Újabb eredményes (4.) védjegyes pályázat zajlott, 5 pályázó 8 terméke kapott nemzeti parki védjegy címet (őszi eszencia szirup, mandulaliszt, mandula olaj, 3 féle cider, naspolyalekvár, rózsaszörp)

A Pannon Csillagdában 25 perces 3D ismeretterjesztő film készült a Marsról.

A Levendula Ház Látogatóközpont kiállításának geológiai része megújult.

Felújításra került a Hegyestű bemutatóhely egyes elemei.

561 alkalommal biztosítottunk szakvezetést, geofoglalkozást a BfNPI működési területén.

A Lóczy-barlang Látogatóközpont engedélyes tervét a BfNPI megvásárolta.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Védetté nyilvánítás, természetvédelmi tervek kidolgozása

A 2017. évi földtani szakmai feladatok – pl. földtani alapszelvények, őslénytani lelőhelyek és források – terepi felmérése, a vonatkozó térinformatikai feladatok elvégzése, illetve a védetté nyilvánítási eljárások megindítása, területi egyeztetések lefolytatása..

Vétyem és Remetekert Erdőrezervátum kezelési tervének megírása

Bakonygyepesi zergebogláros TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata.

Attyai-láprét TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata.

A Somlóvásárhelyi Holt-tó TT kezelési tervének felülvizsgálata.

A Látrányi-puszta TT természetvédelmi kezelési tervének aktualizálása

Nyirádi Sár-álló TT természetvédelmi kezelési tervének 10 éves felülvizsgálata.

A Balatonkenesei tátorjános TT természetvédelmi kezelési tervének aktualizálása

A Mura-menti TK természetvédelmi kezelési tervének aktualizálása

A Sümegi Fehér-kövek TT természetvédelmi kezelési tervének aktualizálása

Az Uzsai csarabos erdő TT természetvédelmi kezelési tervének aktualizálása

Vagyongazdálkodás, természetvédelmi kezelés

Pénzügyi forrás biztosítása esetén a 1995. évi CXIII. törvény (Vszkt.) végrehajtása érdekében a költségvetési támogatás alapján a védett természeti területek állami tulajdonba vételével kapcsolatos eljárás lefolytatása (a vételi ajánlattól a kártalanítási szerződések megkötéséig, valamint az ingatlan-nyilvántartásban a tulajdonjog-változás átvezetetéséig). Továbbá a megkötött vagyonkezelési szerződés ingatlan-nyilvántartási átvezetése érdekében szükséges intézkedések megtétele.

A haszonbérlok, illetőleg a haszonbérbe adott ingatlanok ellenőrzése a Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával (éves akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék lebonyolítása és dokumentálása, írásos beszámolók és jelentések megadott határidőre történő elkészítése).

Az állattartási centrumokban az állatállomány legeltetési rendjének, állatkezeléseknek, szalastakarmány betakarításának megszervezése, folyamatos ellenőrzése, nyilvántartása. Az állatállomány változások nyilvántartása. Egyed születés, elhullás, értékesítés adatainak rögzítése, bizonylatok kezelése. Állatmanipulációk elvégzése. A bivaly, szürke marha és hortobágyi fehér és fekete racka állomány átcsoportosítások szervezése, állatértékesítések folyamatos koordinációja és végrehajtása.

Különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületeken folyó tevékenység beindítása, üzemeltetése.

Őshonos kutyatartással kapcsolatos igazgatósági feladatok koordinálása, végzése.

Az új vadgazdálkodási ciklushoz kapcsolódóan a BfNPI vadgazdálkodási egységeinek kialakításához kapcsolódó minden adminisztratív munka szervezése, elvégzése.

Új vadászati berendezések létesítése, kihelyezése az új vadgazdálkodási egységben. Vadveszélyt jelző közúti táblák kihelyezése az új területrészekben. Vadkár veszélyes területrészek felmérése, vadkárrelhárítás megszervezése, végrehajtása.

A készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállítása. Egyeztetés a tervezőkkel, gazdálkodókkal, részvétel erdőrészlet szintű egyeztetéseken stb. Az idei (Farkasgyepű, Zalacsány) és az erdőtervezési körzetek (Zalaegerszeg, Marcali, Tapolca) vonatkozásában. Részletek: 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet.

A fakitermelések, anyagkészletezés, tűzifa értékesítés megszervezése, lebonyolítása, és adminisztrálása, valamint ellenőrzése. Saját tűzifa igény kielégítése (pl. Salföld, Tavasbarlang, Bakonybél). Saját kezelésben lévő erdőterületek felmérése, erdészeti üzemtervek előírásainak ütemezése éves előrehaladási bontás megadásával. Az előírt feladatok folyamatos végrehajtása. Kerítések (pl. Bárándpuszta, Zalavár, Balatonmagyaród, Sávoly, Kápolnapuszta, Vörs, Mura-mente) felügyelete, karbantartása. Zalakomár 117 A és B ún. klímaerdő ápolása, monitorozása, szükség szerint pótlása. A fakitermelések, anyagkészletezés, tűzifa értékesítés megszervezése, lebonyolítása, és adminisztrálása, valamint ellenőrzése. Az új vadgazdálkodási berendezésekhez szükséges faanyag kitermelésének koordinálása.

A biodiverzitás megőrzése, átfogó programok működtetése

Védett területeken folytatott természetvédelmi célú gyepterületek megvalósítása, területkezelési munkák szervezése, elvégzése (ahol van, ott természetvédelmi kezelési tervnek vagy tervezetnek megfelelően) (pl. Bakonygyepes, Attyapuszta, NP-i területek). Inváziós fajok (pl. Solidago) ismételt elterjedése ellen,

illetve további visszaszorításukra végzett beavatkozások. EU-s projektek révén helyreállított gyepterületek fenntartása, kezelése (pl. Batyk, Nemeshany).

A védett, nagyrészt saját kezelésű területeken kialakított (pl. EU-s pályázat révén) vízkormányzási rendszerek karbantartása, működtetése, vízmérések elvégzése.

Alapvető feladat a 2016. és 2017. évi kártalanítási keretben meghatározott munkák elvégzése, elvégeztetése. A programmal kapcsolatban külön feladatkiadás történt, illetve történik. Az alább részletezett feladatok részben átfednek ezen programmal. A 2016. programról a beszámolót 2017. július 15-ig el kell készíteni.

Védett és fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő növény- és állatfajok állományfelmérése és térképezése védett és/vagy Natura 2000 területeken. Adatgyűjtés OKIR kompatibilis módon.

A BfNPI 2017. évi NBmR és Natura 2000 monitorozó tervének összeállítása, végrehajtása, beleértve a 2017. évi szakmai (kártalanítási) keret alapján történő feladatok végrehajtását is. (FM véglegesítés után kerül a konkrét feladat a kollégák felé kiadásra.)

A különböző pályázatok (főleg EU-s, pl. LIFE+, KEOP), beavatkozások révén történt, főként élőhely rekonstrukciójához kapcsolódó monitoring vizsgálatok folytatása, különös tekintettel az élőhelyekre, a madár, a hal, hüllő, kétlábú és a védett rovarfajokra.

Általános tájvédelem és az egyedi tájértékek katasztrézése, védelmük biztosítása

Természet- és tájvédelmi adatok gyűjtése, kezelése és adatszolgáltatások nyújtása a térségi és települési tervek készítéséhez, az Igazgatóságot természetvédelmi kezelőként érintő eljárásokban. Településrendezési tervek véleményezése.

A tájvédelmet érintő jogszabályi változásokból adódó többletfeladatok végzése, különös tekintettel a Balaton üdülőkörzet településein a „tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete” kijelölésére, valamint a készülő tájvédelmi jogszabály megalapozására.

Védett és veszélyeztetett fajok állományainak megőrzése, fajmegőrzési programok

Békamentés a Zalacsányi-tónál, valamint a Mifefai-halastónál. Békamentés koordinálása, és kapcsolattartás a Zala Megyei Rendőr főkapitánysággal a Fenékpusztai helyszín vonatkozásában.

Részvétel az „Akadálymentes Égbolt” megállapodás, nyomon követésében, kapcsolattartás az áramszolgáltatóval, részvétel KFO-felmérésekben.

Fehér gólya költőállomány figyelemmel kísérése, fészektartók kihelyezése, megszervezése az áramszolgáltatóval, sérült fiókák mentése.

A kerecsensólyom és a vándorsólyom populációja növekedésének és a fészkelésének ösztönzése estleges fészkelés nyomon követése.

Közreműködés „A veszélyeztetett kerecsensólyom és parlagi sas táplálékállatainak védelme a Kárpát-medencében c.” Life+ pályázat (Úrge Life+) tervezett tevékenységeinek kivitelezésében.

Barlangok és földtani-felszínalaktani értékek megőrzése, geopark

A „Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban” megnevezésű, KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 sz. pályázattal kapcsolatos teendők ellátása.

A 2016. évi földtani szakmai feladatok befejezése (pl. földtani alapszelvények, és esetleg őslénytani lelőhely védetté nyilvánítási eljárásának megindítása) és a 2017. évi feladatok elindítása. Félévkor jelentés és beszámoló készítése a 2016. évi feladatokról.

Az Év Földtani Értéke a Bakony–Balaton Geoparkban cím adományozásával kapcsolatban a földtani természetvédelmi beavatkozások tervezése és szakmai koordinálása Balatonfüreden és környékén (tervezett helyszín/partner, a tárgyalások a jelentés leadása után kezdődnek meg).

Geoparkunk újabb négy évre (2017–2020) megkapta az UNESCO Globális Geopark elismerés viselésének jogát (ún. „zöld kártya”), de a döntéshozó testület különböző ajánlásokat is megfogalmazott az UNESCO-tól kapott hivatalos dokumentumban. Igen fontos feladatunk az ajánlások teljesítéséhez kapcsolódó intézkedési terv kidolgozása.

Az Európai Geopark Hétről szóló beszámolók bekérése a 68 társ-geoparktól, az adatlapok feldolgozása, angol nyelvű összesítő készítése, az elkészült anyag megküldése az Európai Geopark Hálózat központjába, beszámoló megtartása a Koordinációs Bizottság ülésén.

Az Európai Geoparkok Hete a Bakony–Balaton Geoparkban programsorozat előkészítése és megszervezése.

A 2018. évi Bakony–Balaton Geopark vetélkedő előkészítése, megszervezése.

A Danube Transnational Programme GeoTour pályázattal kapcsolatos feladatok ellátása.

A Déli-Bakony II. térségben (terveink szerint ősze) induló geotúra-vezetői képzéshez támogatási forrás felkutatása, pályázat szakmai előkészítése, a képzés meghirdetése, koordinálása, az oktatás keretében földtudományi, földtani természetvédelmi és geoparkokkal kapcsolatos előadások megtartása.

EU-s szabályozáshoz és nemzetközi egyezményekhez kapcsolódó feladatok

A Monostorapáti Fekete-hegy, Agár-tető, Devecseri Széki-erdő Natura 2000 területek fenntartási terve elkészítésének koordinálása (még 2016. évi szakmai feladat).

Natura 2000 fenntartási terv készítése (2017. évi szakmai feladat):

Területkód	Terület neve	Megalapozó adatgyűjtés	Terv-készítés
HUBF20035	Keszthelyi hegység	+	+
HUBF 20006	Tihanyi-félsziget	+	+
HUBF20003	Kab-hegy	+	-
HUBF20011	Felső-Nyirádi-erdő és Meggyeserdő	+	-
HUBF20039	Nyugat-Göcsej	+	-
HUBF20046	Oltárc	+	-
HUBF20049	Alsó-Zala	+	-
HUBF20055	Remetekert	+	+
HUBF20040	Vétyempusztá	+	+

A BfNPI működési területét érintő, Világörökségi jelölésre pályázó, a Magyar Várományosi Listán szereplő területekhez kapcsolódó 2017. évi feladatok végzése, kapcsolattartás az előkészítésben részt vevőkkel, különösen a BFT-vel és a Balaton Világörökségéért Alapítvánnyal.

Az Európa Diplomás területtel kapcsolatos tennivalók, kapcsolatfelvétel más Európa Diplomás területek kezelőivel, tapasztalatsere, éves jelentés összeállítása az Európa Tanács illetékes hivatala részére. A 2017. évi, A Tanács megbízottja által végzett ellenőrző bejárással kapcsolatos tennivalók koordinálása.

A természetvédelem társadalmi elismerésének növelése

20 éves a nemzeti park rendezvénysorozat lebonyolítása

Nemzeti Parki és Geopark Termék Védjegy pályázatok meghirdetése, lebonyolítása

A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 247/2014. (X. 1.) Korm. rendelet alapján az Igazgatóság kommunikációs tevékenységeivel kapcsolatos adatszolgáltatás koordinációja, kapcsolattartás a Nemzeti Kommunikációs Hivatallal.

Levendula Ház Látogatóközpont, Kotsy-malom bemutatóhely üzemeltetésének meghirdetése és új üzemeltetés előkészítésének koordinálása és lebonyolítása

A 2017. évi programterv összeállítása, a programok népszerűsítő leírásainak elkészítése.

A BfNPI programtervének végrehajtása.

Iskolai közösségi szolgálatra jelentkező diákok munkaszervezés, és vezetés; kapcsolat a programban résztvevő iskolákkal.

Szakmai és nyári gyakorlatosok munkájának, valamint az iskolai közösségi szolgálatra jelentkezők koordinálása, ellenőrzése.

20 éves a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság kiadvány elkészítése

Pályázatok és a BfNPI feladatainak ellátásához szükséges fejlesztések (beruházás, felújítás)

A 2017. évi közfoglalkoztatási program kérelmének beadása, a program bonyolítása, adminisztrációs és napi munkaszervezési feladatainak végrehajtása, elszámolások elkészítése, adatszolgáltatások végrehajtása.

2017. évben folyamatban lévő és elfogadott, végrehajtásra tervezett pályázatok listája:

Pályázat (rövid név)	Forrás
Somogy I.	KEHOP 4.1
Tihany	KEHOP 4.1
Legeltetés	KEHOP 4.1
Madaras	KEHOP 4.1
Földtani	KEHOP 4.1
Hévíz	KEHOP 4.1

Somogy II.	KEHOP 4.1
Natura	KEHOP 4.1
Mura	KEHOP 4.1
Őri	KEHOP 4.2
LIFE - ürge	LIFE+
Kis-Balaton	GINOP
PANANET+	Interreg
coopMDD "RiverSchool"	Interreg
Danube GeoTour	Interreg

Az Igazgatóság működtetése, kiemelt szervezeti feladatok

Az Igazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzata módosításának előkészítése és felterjesztése az FM-hez.

Az Igazgatóság Közzolgálati Szabályzatának felülvizsgálata, szükség esetén új Közzolgálati Szabályzat készítése.

A központban működő személygépjárművek, teherautók, műszaki állapotának folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása, javítása, tervszerű karbantartás szervezésben történő részvétel.

A BfNPI munkavédelmi szabályzata alapján a gépek, villamos berendezések, erőgépek munkabiztonsági üzembe helyezése és a villamos berendezések érintésvédelmi felülvizsgálatának szervezése és adatainak a munkabiztonsági szakértő részére történő átadása.

Koponári-töbör kármentesítési feladatainak szervezése, lebonyolítása, munkálatok irányítása.

Fotovoltaikus megújuló energia erőművek tervezetése (Levendula Ház, Salföld Major, Tapolca Barlang), ill. a HMKE telepítésének szervezése és lebonyolítása (elsősorban Csupak Központ és Bakonybél Látogatóközpont energiaellátásához) a pályázati lehetőségek függvényében.

Természetvédelmi őrszolgálati munka koordinálása

A szedéssel fenyegetett virágok élőhelyeinek őrzése virágzáskor.

Engedély nélküli terepi technikai sportok ellenőrzése, visszaszorítása. Minimum évi 3 szervezett, más tájegységek természetvédelmi őrjeinek bevonásával végzett ellenőrzés elvégzése.

Folyamatos balatoni vízi és szárazföldi ellenőrzés megszervezése, különös tekintettel az engedély nélküli horgászati tevékenységre, stégek, víziállások, parti műtárgyak létesítésére.

Fakivágások, fakitermelések fokozott ellenőrzése.

Közös szolgálatok végrehajtása rendészeti feladatot ellátó szervek tagjaival.

Pénzügyi és gazdasági ügyvitel, munkaiügyi feladatok

1. A gazdasági igazgatóhelyettes valamint a Pénzügyi és Számviteli Osztály feladatköre: az intézményi költségvetés megtervezése, a számviteli előírásoknak mindenben megfelelő költségvetési beszámoló határidőre történő összeállítása, az előirányzatokkal való gazdálkodás (tervezés, módosítás, felhasználás), könyvvizetés, az üzemeltetéssel, fenntartással, a beruházásokkal és felújításokkal összefüggő pénzforgalom (készpénz és számlapénz) bonyolítása, valamint a munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása.

2. Likviditási és előirányzat felhasználási ütemterv készítése. Előirányzatok figyelemmel kísérése, előirányzat módosítási döntések megalapozása, elektronikus felületen a szükséges jelentések elkészítése, dokumentálása. Egyeztetés a MÁK adatbázisával.

3. A 2017. évi szabályzatok kialakítása, a szükséges módosítások elkészítése.

4. Az Igazgatóság által elnyert pályázatok, a támogatásértékű pénzeszközök, az egyéb átvett pénzeszközök valamint a közmunka program teljes körű pénzügyi bonyolítása az előírások szerint.

5. A PSZO ügyiratainak és dokumentációjának irattári áttekintése és rendezése, a selejtehető dokumentumok szabályzat szerinti kiselejtezése, megsemmisítése egy szakmai nap során.

6. 2017. évben jelentős átrendeződés várható a pénzügyi és számviteli feladatok ellátása során, ugyanis 2 új és egy gyermekgondozás miatt hosszabb időre távol lévő kormánytisztviselő kezdte meg munkáját az osztályon. Informatika és új számviteli szabályozási ismeretek elsajátítása mellett a korábbi évek során jelentős fejlődésen átesett igazgatósági tevékenység és személyi állomány megismerése is időigényes feladat.

7. Az új pályázati ciklusban több milliárd forintos nagyságrendben pályázati fejlesztések fognak megvalósulni a következő években. Ezek pénzügyi előkészítési, lebonyolítási és fenntartási feladatai igen jelentős terhet jelentenek a pénzügyi és számviteli feladatellátásban résztvevők számára.
8. A 2017. márciustól induló új vadászati ciklus Igazgatóságot érintő pénzügyi feladatainak ellátása a korábbiakat meghaladó mértékben várható.